

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Костащук І.І., Білоус Ю.О.

ГЕОГРАФІЯ НАСЕЛЕННЯ

ЗОШИТ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ЧАСТИНА 1

Навчальний посібник

Видання 3

ЗОШИТ-ПРАКТИКУМ

студента / студентки 3 курсу _____ групи географічного факультету

Результати виконання та захисту практичних робіт

	Завдання №1 (25 б.)		Завдання №2 (20 б.)		Завдання №3 (15 б.)		Завдання №4 (15 б.)		Завдання №5 (10 б.)		Висновки (5 б.)		Сума балів	Підпис
	Вик.	Зах.	Вик.	Зах.	Вик.	Зах.	Вик.	Зах.	Вик.	Зах.	Вик.	Зах.		
№1														
№2														
№3														
№4														
№5														
	10 б.		10 б.		10 б.		10 б.		10 б.		-		-	-
№6											-	-		
ЗМ №1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500 б.		
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15 б.		

Вик. – оцінка за виконання окремого завдання в практичній роботі (50% балів)

Зах. – оцінка за захист окремого завдання в практичній роботі (50% балів)

Чернівці
2022

УДК 911.3

ББК 26.8я7

К72

Рецензенти:

Покляцький С.А., кандидат географічних наук, науковий співробітник відділу природокористування та збалансованого розвитку Інституту географії НАН України.

Заблотовська Н.В., кандидат географічних наук, доцент кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Костащук І.І.

К72 Географія населення: зошит для виконання практичних робіт: навчальний посібник : у 2-х частинах. Ч.1 / Костащук І.І., Білоус Ю.О. – Чернівці, 2022. – 104 с.

Запропонований навчальний посібник містить необхідні статистичні дані та завдання для виконання практичних робіт із курсів «Географія населення» та «Географія населення з основами демографії». Передбачено виконання всіх практичних робіт із даного курсу безпосередньо у даному зошиті.

Для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «географія» які слухають курс «географія населення».

УДК 911.3

ББК 26.8я7

©Чернівецький національний

університет, 2022

©Костащук І.І.

©Білоус Ю.О.

ЗМІСТ

<i>Практична робота №1. Динаміка чисельності населення.....</i>	4
<i>Практична робота №2. Природний рух населення. Концепція демографічного переходу.....</i>	16
<i>Практична робота № 3. Міграції населення. Класифікація міграцій.....</i>	29
<i>Практична робота №4. Статева та вікова структура населення.....</i>	48
<i>Практична робота №5. Трудові ресурси, безробіття та зайнятість населення.....</i>	65
<i>Практична робота №6. Розв’язування задач на демогеографічні процеси.....</i>	79
ДОДАТКИ.....	89
Зразок тестового зошита для перевірки теоретичних знань, умінь та навичок (модуль 1).....	100

ПРАКТИЧНА РОБОТА №1

Динаміка чисельності населення

Мета: проаналізувати динаміку чисельності населення світу, окремих історико-географічних регіонів, України та своєї області; виявити чинники, що найсуттєвіше впливають на зміни чисельності населення.

ТЕОРЕТИЧНИЙ ЕТАП

Дайте визначення термінам:

Населення – це _____

Чисельність населення – це _____

Динаміка населення – це _____

Депопуляція – це _____

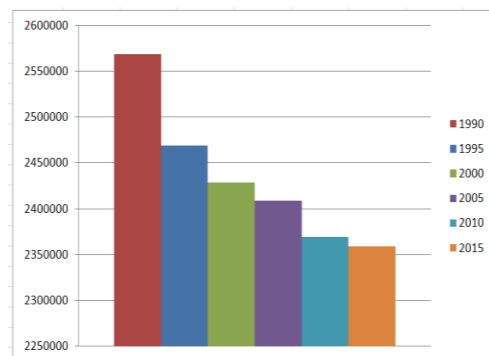
ПРАКТИЧНИЙ ЕТАП

Завдання 1. Використовуючи дані таблиці 1.1 складіть графіки «Динаміка населення світу» та «Динаміка населення окремих регіонів світу» від XIX ст. до сьогодення.

Методичні рекомендації. При складанні графіку зверніть увагу на вибір вертикального та горизонтального масштабів. Не забудьте, якщо відсутні статистичні числа по певних роках, то ці роки все одно відкладаються в горизонтальному масштабі.

Завдання 2. Складіть картосхему «Динаміка чисельності населення регіонів України», використовуючи дані таблиці 1.2. Кількісним фоном нанесіть темпи зростання населення за період 1990-2015 роки (див. методичні рекомендації до завдання 5).

Методичні рекомендації. При складанні картосхеми оберіть вертикальний масштаб висот стовпчиків діаграми. Всі діаграми по кожному році побудуйте в цьому масштабі. Точність виконання 0,1 мм.

Завдання 3. Проаналізуйте дані таблиці 1.3 і складіть графік «Динаміка чисельності населення України» від 1913 року і до 2017 року.

Методичні рекомендації. Зверніть увагу на рекомендації до завдання 1.

Завдання 4. Самостійно знайдіть статистичні дані, що відображають зміну чисельності населення вашого регіону (в сучасних межах) впродовж XX-XXI століть. Складіть таблицю 1.4. Побудуйте відповідний графік.

Завдання 5. Обчисліть темпи зростання населення України впродовж XX-XXI століть. Заповніть таблицю 1.5.

Методичні рекомендації. Темпи зростання чисельності населення обчислюють за формулою:

$$T = \frac{N_1 - N_0}{N_0} \times 100\%,$$

де N_1 – чисельність населення на кінець часового періоду;

N_0 – чисельність населення на початок часового періоду.

ЗАКЛЮЧНИЙ ЕТАП

Проаналізуйте виконані вами завдання і зробіть відповідні висновки:

1) які чинники впливали на зміни чисельності населення у світі, окремих регіонах та в нашій державі в кожний часовий період;

2) простежте територіальні відміни динаміки чисельності населення в регіонах України та опишіть темпи зростання (спадання) населення в регіонах України;

3) складіть порівняльну характеристику динаміки населення двох областей (однієї із Західної України, яка до 1939 року і пізніше не входила до складу СРСР та будь-якої іншої області).

При висвітленні висновків подати чітку їх нумерацію відповідно до поставлених завдань.

ДАНІ ДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Таблиця 1.1

Динаміка чисельності населення світу та окремих регіонів, млн. осіб

Роки	Світ	Африка	Азія	Європа	Латинська Америка	Англо-Америка	Австралія та Океанія
1800	978	107	635	203	24	7	2
1850	1262	111	809	276	38	26	2
1900	1650	133	947	408	74	82	6
1950	2518,6	221,2	1398,5	547,4	167,1	171,6	12,8
1955	2755,8	246,7	1541,9	575,2	190,8	186,9	14,3
1960	2981,7	277,4	1674,3	601,4	209,3	204,2	15,9
1965	3334,9	313,7	1899,4	634,0	250,5	219,6	17,7
1970	3692,5	357,3	2143,1	655,9	284,9	231,9	19,4
1975	4068,1	408,2	2397,5	675,5	321,9	243,4	21,6
1980	4434,7	469,6	2632,3	692,4	361,4	256,1	22,8
1985	4831	541,8	2887,6	706,0	401,5	269,5	24,7
1990	5263,6	622,443	3167,8	721,6	441,5	283,5	26,7
1995	5674,4	707,5	3430,1	727,4	481,1	299,4	28,9
2000	6070,6	795,7	3679,7	728	520,2	315,9	31
2005	6453,6	888	3917,5	724,7	558,3	332,2	33
2010	6830,2	984,2	4148,9	719,7	594,4	348,13	34,8
2015	7197,2	1084,5	4370,5	713,4	628,26	363,9	36,2

Таблиця 1.2

Динаміка чисельності населення регіонів України, тис. осіб

Область	1990	1995	2000	2005	2010	2015
Україна	51590,03	51087,27	48889,28	47280,8	45939,82	42910,885
Автономна Республіка Крим	2091,899	2166,551	2047,831	1994,3	1964,988	1957,463*
Вінницька	1907,34	1868,498	1788,531	1720,1	1649,478	1609,596
Волинська	1064,43	1079,124	1062,48	1044,8	1036,516	1042,83
Дніпропетровська	3884,864	3825,138	3620,548	3476,2	3353,533	3274,614
Донецька	5320,734	5209,892	4905,358	4671,9	4463,081	4294,47
Житомирська	1515,233	1475,000	1410,553	1345,3	1285,04	1255,299
Закарпатська	1253,179	1272,003	1259,676	1248,5	1244,876	1259,54
Запорізька	2084,817	2065,276	1960,48	1877,2	1810,387	1764,93
Івано-Франківська	1423,016	1440,212	1415,466	1393,6	1380,551	1382,571
Київська	1944,398	1913,395	1843,525	1778,9	1721,035	1729,025
Кіровоградська	1231,452	1219,149	1147,986	1083,9	1017,047	979,887
Луганська	2860,101	2788,866	2594,908	2440,3	2309,49	2218,681
Львівська	2731,77	2714,667	2633,555	2588	2548,9	2536,926
Миколаївська	1336,173	1341,773	1282,403	1229,5	1188,924	1163,763
Одеська	2617,841	2576,763	2481,688	2415,7	2390,028	2395,526
Полтавська	1750,589	1734,019	1649,911	1572,5	1498,471	1447,933
Рівненська	1169,109	1186,946	1177,222	1160,7	1151,686	1161,177
Сумська	1425,544	1399,391	1322,498	1243,9	1171,034	1122,523
Тернопільська	1168,011	1170,865	1148,131	1119,6	1088,324	1069,642
Харківська	3175,455	3087,018	2936,521	2848,4	2767,462	2730,055
Херсонська	1248,38	1256,384	1194,979	1138,2	1092,827	1067,341
Хмельницька	1515,949	1507,512	1447,236	1388	1333,15	1300,567
Черкаська	1525,109	1498,848	1422,598	1357,1	1294,386	1250,925
Чернівецька	940,012	942,036	924,451	911,5	904,194	909,728
Чернігівська	1404,641	1349,991	1263,219	1187,7	1108,627	1054,626
м.Київ	2599,981	2593,044	2567,309	2666,4	2785,289	2888,71
Севастополь (міськрада)	400,004	404,908	380,217	378,6	380,496	382,691*

*дані станом на 1 січня 2013 року

Динаміка чисельності населення України в XX-XXI ст.

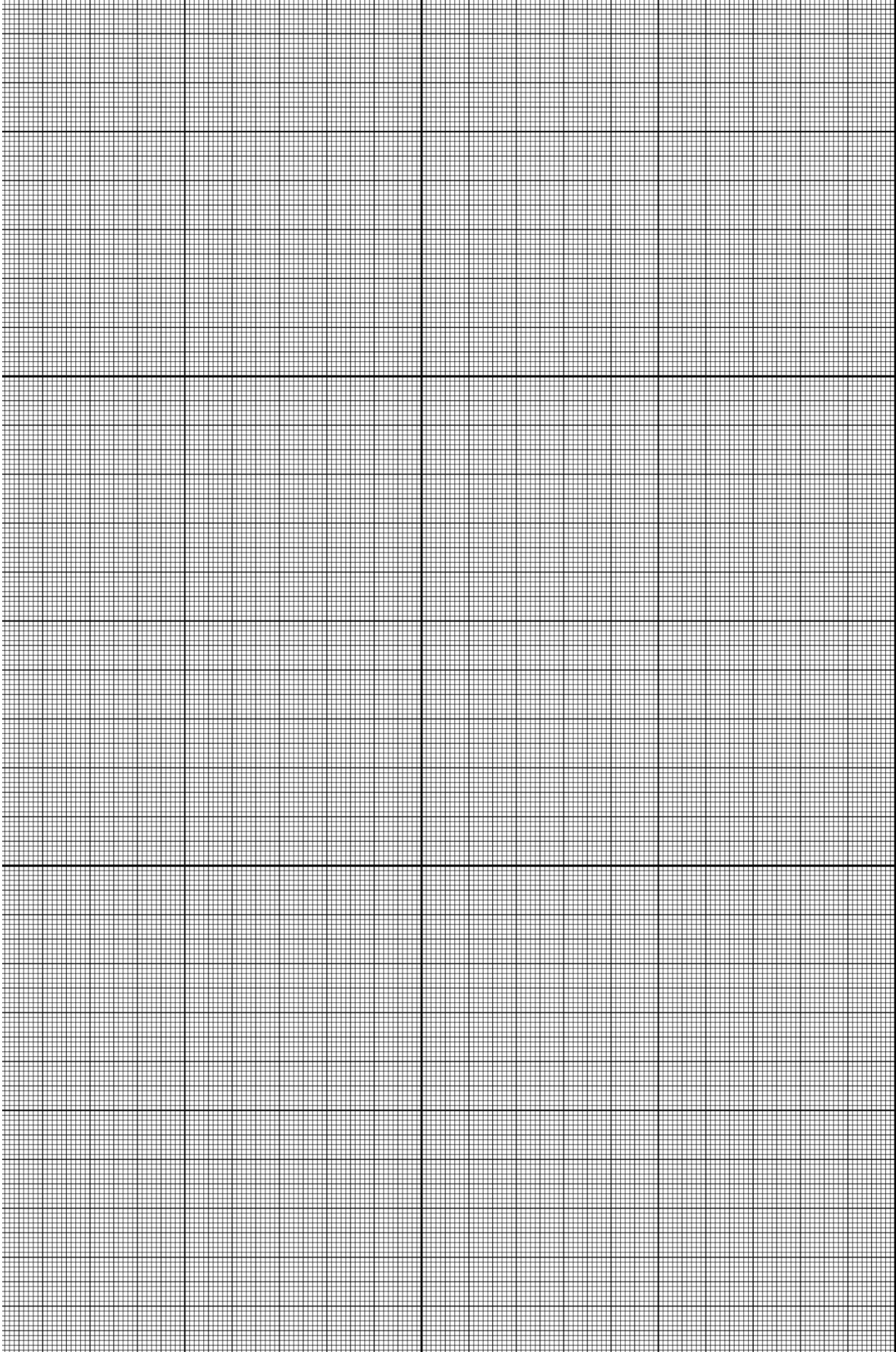
*без даних чисельності населення анексованих територій АР Крим та м. Севастополь

Динаміка чисельності населення _____ області чи АР
Крим в ХХ-ХХІ ст.

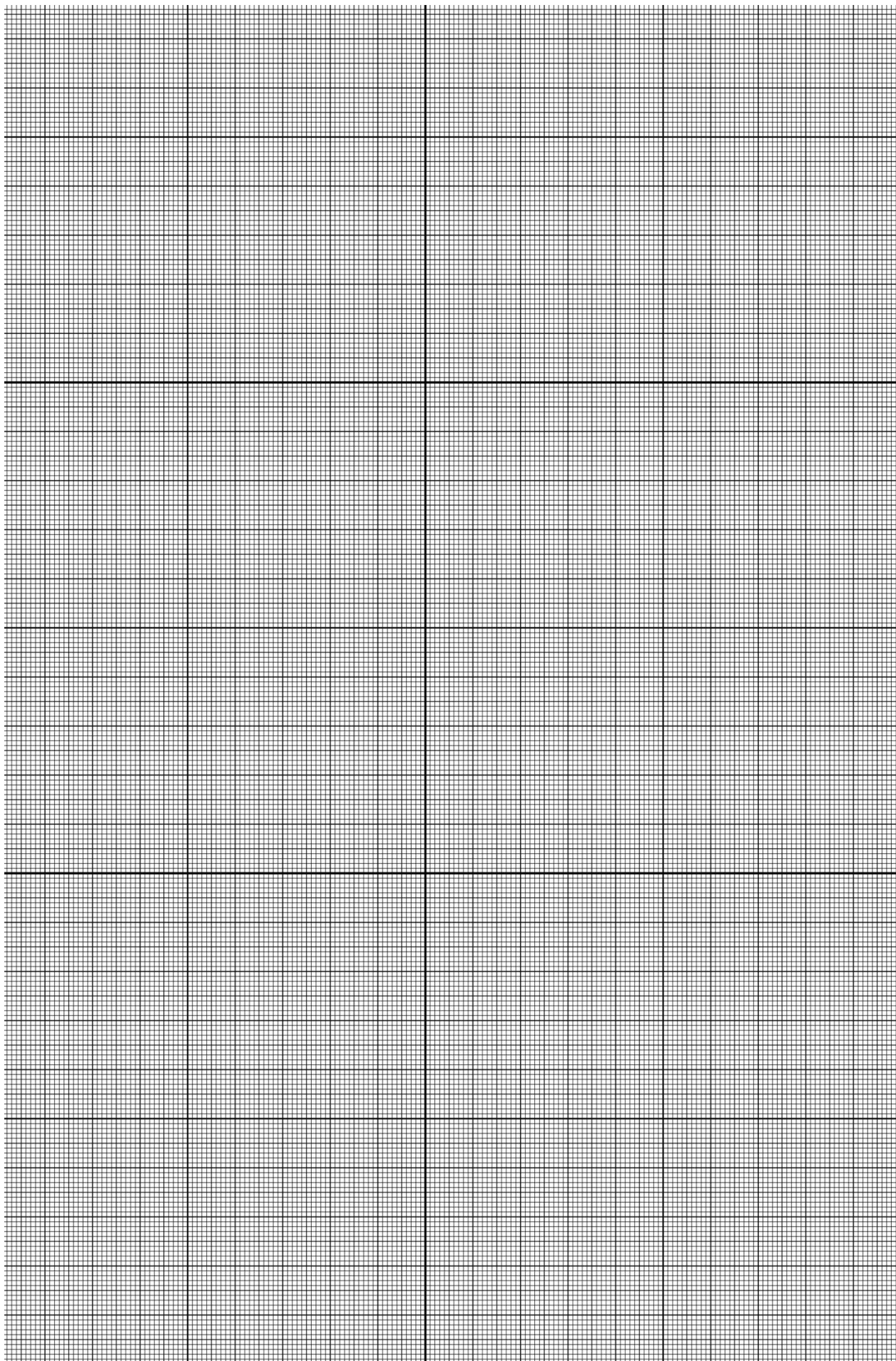
7

ХІД ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

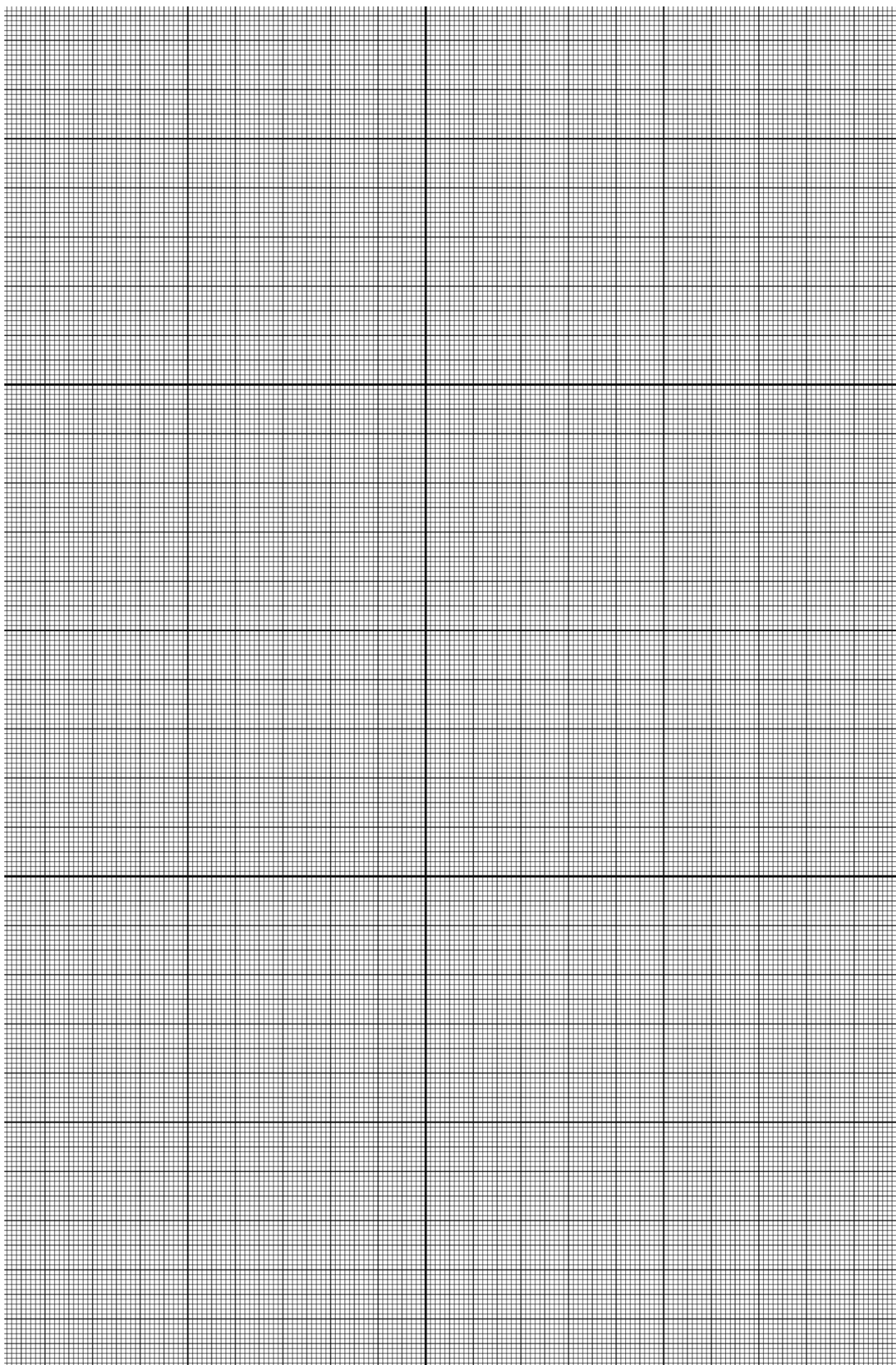
Завдання 1. Графік «Динаміка населення світу»

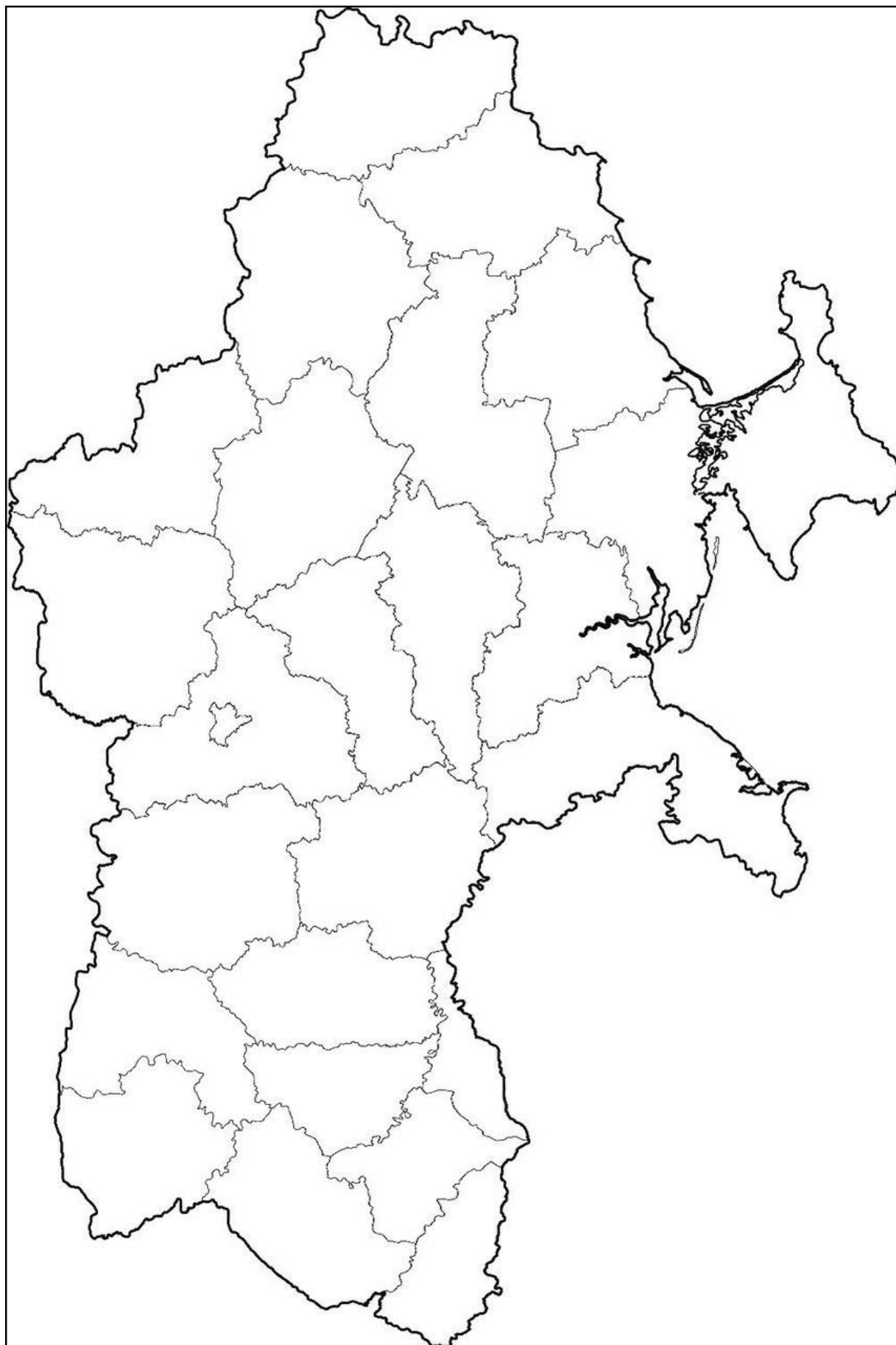
Завдання 1. Графік «Динаміка населення окремих регіонів світу»

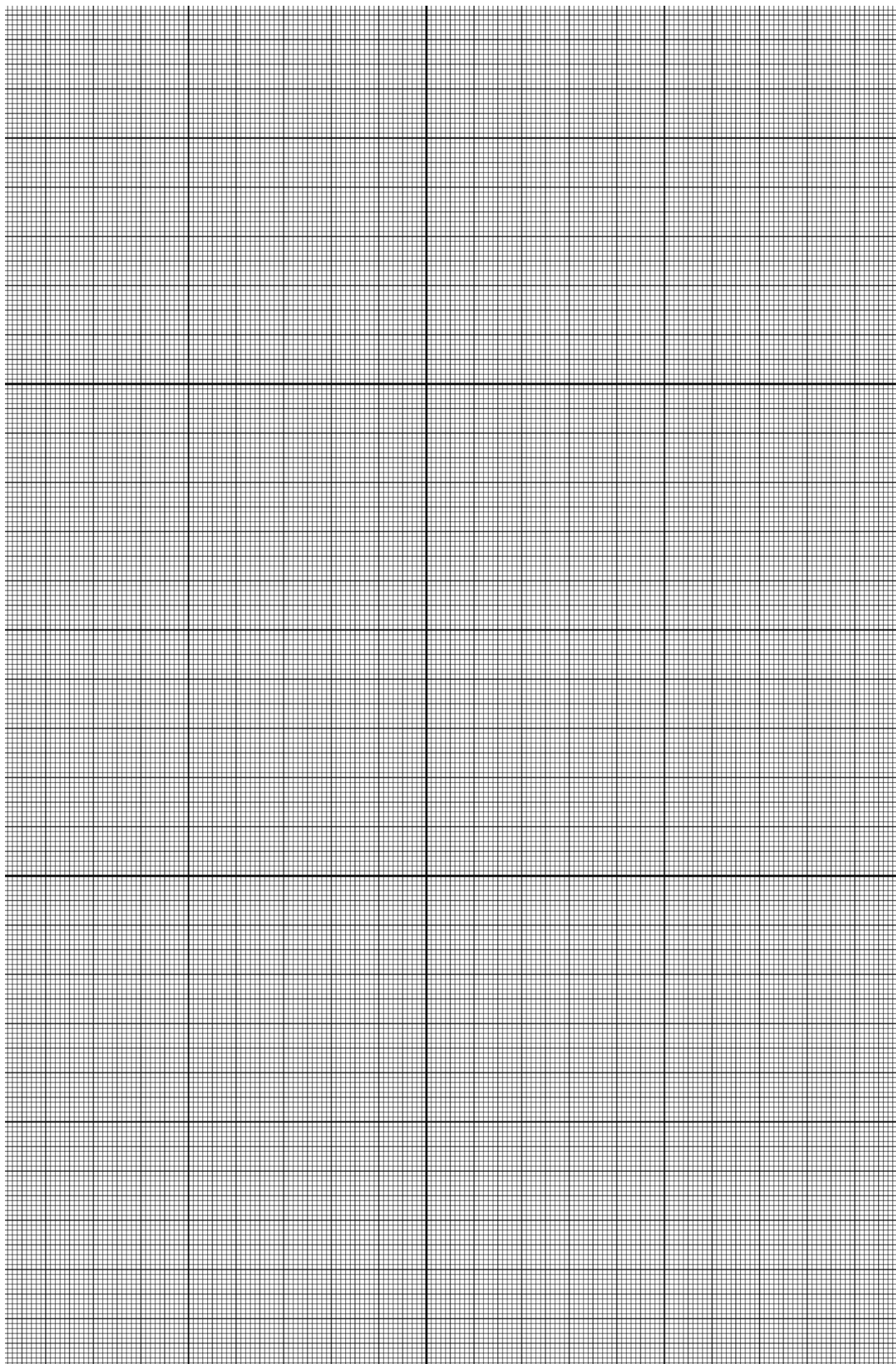
Завдання 1. Графік «Динаміка населення окремих регіонів світу»

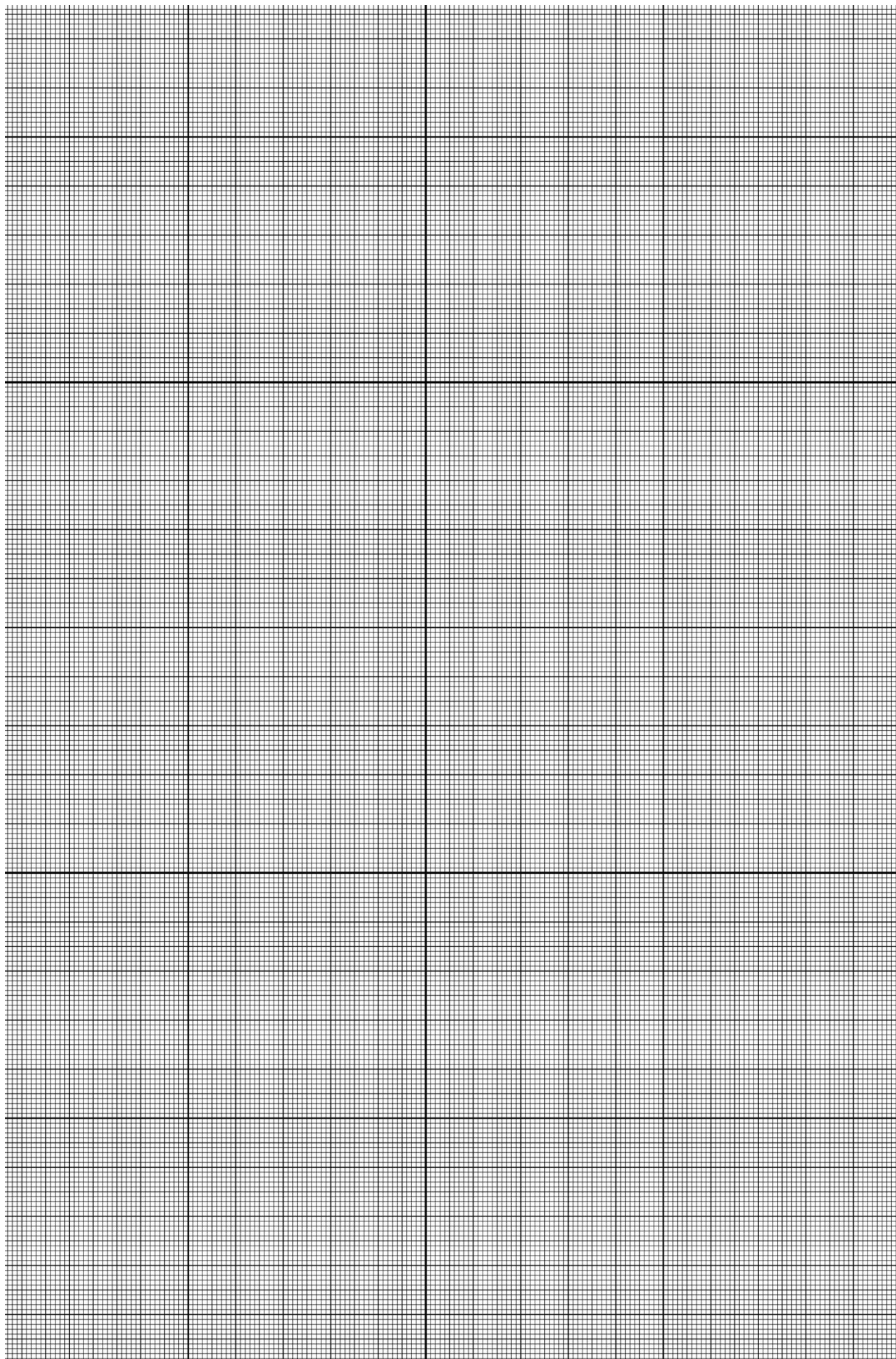
Завдання 2. Картосхема «Динаміка чисельності населення регіонів України»

Завдання 3. Графік «Динаміка чисельності населення України»

Завдання 4. Графік «Динаміка чисельності населення _____»

Завдання 5. Заповніть таблицю.

Таблица 1.5

Темпи зростання чисельності населення України в XX-XXI ст.

Роки	Темп зростання, %	Роки	Темп зростання, %	Роки	Темп зростання, %
1913-1920		1970-1979		2000-2005	
1920-1939		1979-1989		2005-2010	
1939-1950		1990-1993		2010-2014	
1950-1959		1993-1995		2014-2017	
1959-1970		1995-2000		-----	-----

ВИСНОВКИ ДО ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ №1

[illegible]

[illegible]

ПРАКТИЧНА РОБОТА №2

Природний рух населення. Концепція демографічного переходу

Мета: проаналізувати територіальні відміни природного руху населення світу та України; виявити чинники, що найсуттєвіше впливають на природний рух населення; розвинути знання про концепцію демографічного переходу та її фази (періоди).

ТЕОРЕТИЧНИЙ ЕТАП

Дайте визначення термінам:

Природний рух населення – це _____

Народжуваність – це _____

Смертність – це _____

Природний приріст – це _____

Демографічний перехід – це _____

Відтворення населення – це _____

Типи відтворення населення: _____

Нетто-коефіцієнт – це _____

Брутто-коефіцієнт – це _____

ПРАКТИЧНИЙ ЕТАП

Завдання 1. Використовуючи дані таблиці додатку А складіть серію картосхем, що відображатимуть природний рух населення країн світу.

Методичні рекомендації. Оберіть один масштаб для показників природного приросту, народжуваності та смертності по країнах світу. Столпчик народжуваності зобразіть помаранчевим кольором, а смертності – фіолетовим.

Відповідно стовпчик, що відображатиме додатний природний приріст – червоним, а від’ємний – синім кольорами. Масштаб можна підібрати для кожного регіону окремо (але не країни). Точність виконання 0,1 мм.

Завдання 2. Використовуючи дані таблиці додатку Б складіть картосхему «Природний приріст населення регіонів України». Кількісним фоном нанесіть темпи зростання природного приросту населення за період 1990-2016 років (див. методичні рекомендації до завдання 5 практичної роботи №1).

Методичні рекомендації. При складанні картосхеми скористайтесь методичними рекомендаціями до завдання 1.

Завдання 3. Проаналізуйте дані таблиці 2.1 і складіть графік «Динаміка природного приросту населення України» від 1913 року і до 2017 року.

Методичні рекомендації. Зобразіть червоною лінією (найкраще скористатися тонкою гелевою ручкою або пером для туші, що має товщину 0,1 мм) динаміку народжуваності населення, а відповідно синім кольором – смертність. Акуратно кольоровими олівцями затушуйте червоним кольором область діаграми, що відповідає додатному природному приросту населення, а синім – від’ємного. Вкажіть рік переходу природного приросту від додатного до від’ємного.

Завдання 4. Користуючись даними таблиці 2.2 складіть картосхему «Динаміка природного приросту населення Чернівецької області».

Методичні рекомендації. При складанні картосхеми оберіть вертикальний масштаб висот стовпчиків діаграми. Всі діаграми по кожному році побудуйте в цьому масштабі. Пам’ятайте, що стовпчики, що відображають додатний природний приріст населення відображаються вище лінії основи, а ті, що від’ємний – нижче. Точність виконання 0,1 мм.

Завдання 5. Складіть схему «Демографічний перехід населення». Для кожної фази запишіть математичним способом показники демогеографічної ситуації. Опишіть коротко основні постулати концепції демографічного переходу.

Методичні рекомендації. При складанні схеми варто ознайомитися з науковою літературою по даній темі.

ЗАКЛЮЧНИЙ ЕТАП

Проаналізуйте виконані вами завдання і зробіть відповідні висновки:

4) виявіть чинники, що найпомітніше впливали і впливають на природний рух населення у світі, окремих регіонах та в нашій державі;

5) опишіть територіальні відміни природного руху населення в регіонах світу;

6) простежте територіальні відміни природного руху населення в регіонах України та опишіть темпи зростання (спадання) природного приросту населення в регіонах України;

При висвітленні висновків подати чітку їх нумерацію відповідно до поставлених завдань.

ДАНІ ДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Таблиця 2.1

Динаміка природного приросту населення України в ХХ-ХХІ ст.

Роки	Народжуваність, ‰	Смертність, ‰	Природний приріст, ‰	Роки	Народжуваність, ‰	Смертність, ‰	Природний приріст, ‰	Роки	Народжуваність, ‰	Смертність, ‰	Природний приріст, ‰
1913	44,1	25,2	18,9	1990	12,6	12,1	0,5	2004	9,0	16,0	-7,0
1926	42,1	18,1	24,0	1991	12,1	12,9	-0,8	2005	9,0	16,6	-7,6
1940	27,3	14,3	13,0	1992	11,4	13,4	-2,0	2006	9,8	16,2	-6,4
1950	22,8	8,5	14,3	1993	10,7	14,2	-3,5	2007	10,2	16,4	-6,2
1955	20,1	7,5	12,6	1994	10,0	14,7	-4,7	2008	11,0	16,3	-5,3
1959	20,9	7,5	13,4	1995	9,6	15,4	-5,8	2009	11,1	15,3	-4,2
1960	20,5	6,9	13,6	1996	9,2	15,2	-6,0	2010	10,8	15,2	-4,4
1965	15,3	7,6	7,7	1997	8,7	14,9	-6,2	2011	11,0	14,5	-3,5
1970	15,2	8,8	6,4	1998	8,4	14,4	-6,0	2012	11,4	14,5	-3,1
1975	15,1	10,0	5,1	1999	7,8	14,9	-7,1	2013	11,1	14,6	-3,5
1979	14,8	11,1	3,7	2000	7,8	15,4	-7,6	2014	10,8	14,7	-3,9
1980	14,8	11,3	3,5	2001	7,7	15,3	-7,6	2015	10,7	14,9	-4,2
1985	15,0	12,1	2,9	2002	8,1	15,7	-7,6	2016			
1989	13,3	11,6	1,7	2003	8,5	16,0	-7,5	----	----	----	----

Таблиця 2.2

Динаміка природного приросту населення Чернівецької області

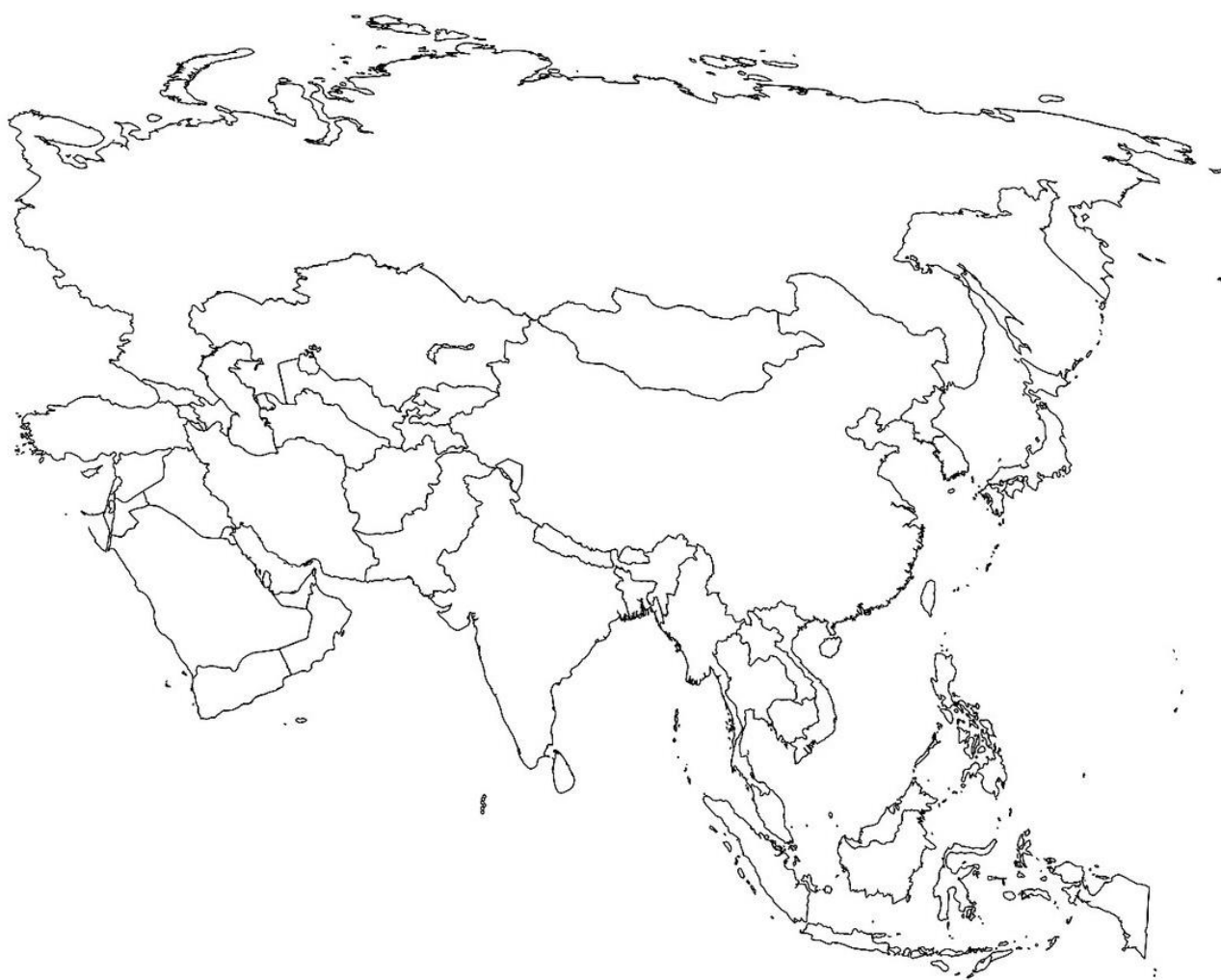
Район / місто	1990	1995	2000	2005	2010	2015
Чернівці	4,9	-0,7	-2,0	-1,4	0,2	0,1
Новодністровськ	-	-	2,5	2,0	3,0	2,1
Вижницький	6,0	1,1	-1,8	-3,0	1,3	1,1
Герцаївський	-	6,4	4,3	1,2	1,3	3,8
Глибоцький	7,9	5,3	2,3	-0,1	3,5	1,5
Заставнівський	-3,1	-0,6	-3,5	-3,7	-2,4	-4,2
Кельменецький	-5,0	-7,8	-11,4	-12,4	-8,5	-9,5
Кіцманський	-0,7	-3,3	-6,5	-5,9	-4,0	-3,7
Новоселицький	2,6	-2,4	-2,5	-7,0	-4,4	-4,2
Путильський	10,5	8,0	5,6	4,8	5,5	4,6
Сокирянський	0,5	-3,2	-5,3	-9,4	-6,5	-5,2
Сторожинецький	8,6	5,8	3,6	1,8	4,7	3,0
Хотинський	-0,8	-4,6	-6,5	-8,2	-5,6	-6,4
Чернівецька область	3,8	-0,3	-2,4	-3,2	-0,8	-1,2

ХІД ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Природний рух населення країн Європи

Завдання 1. Природний рух населення країн Азії

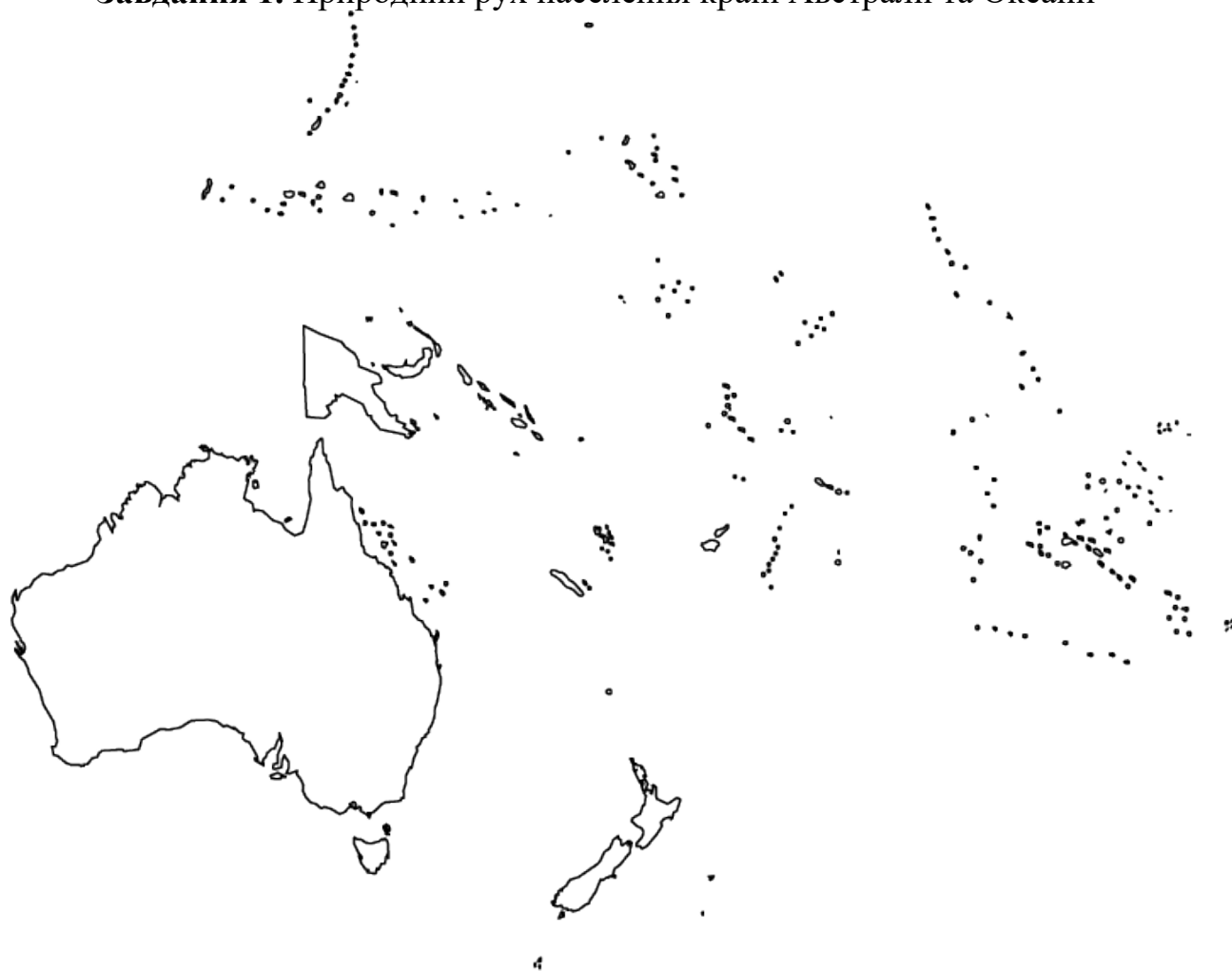
Завдання 1. Природний рух населення країн Африки

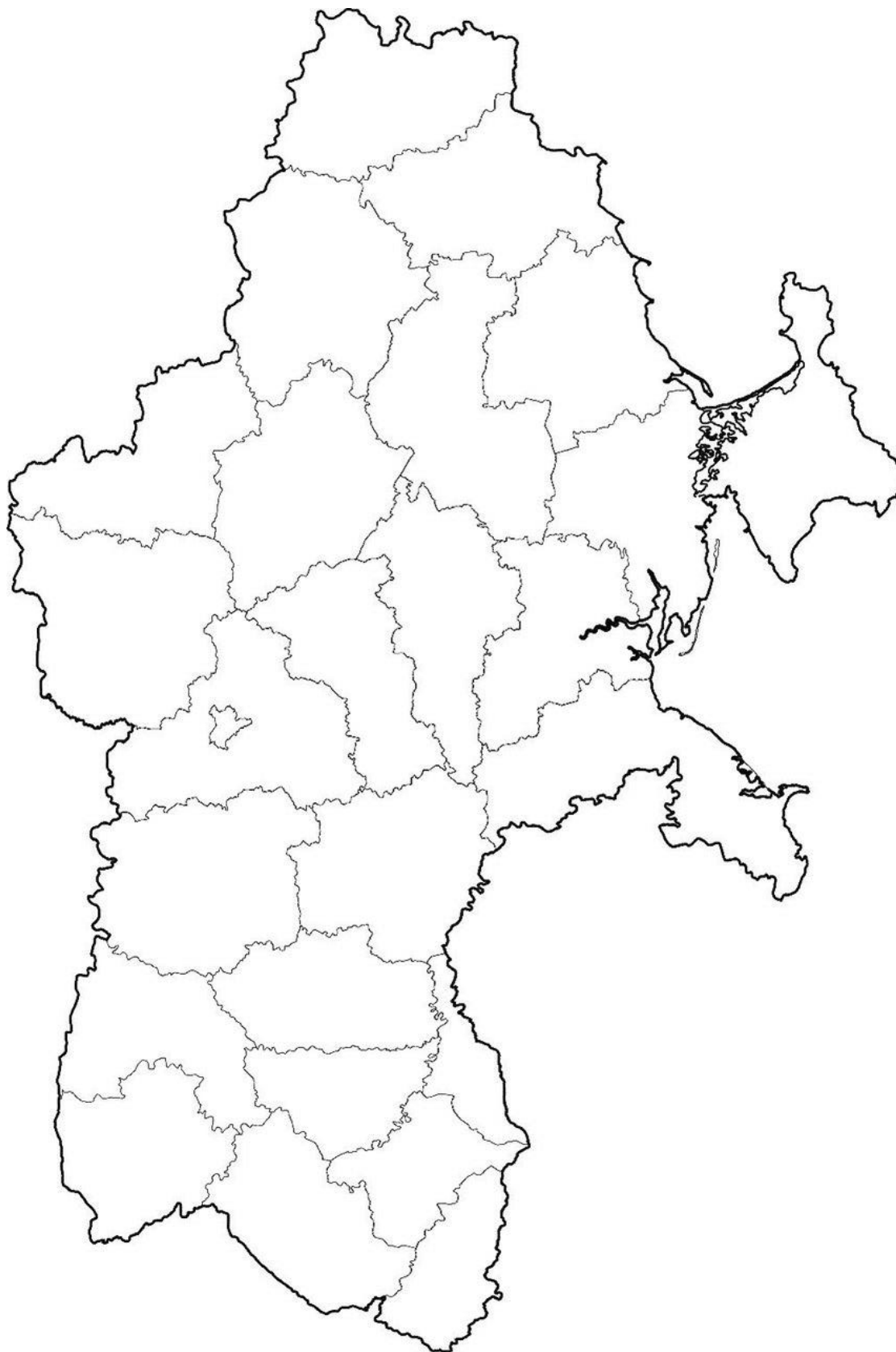
Завдання 1. Природний рух населення країн Південної та Північної Америки

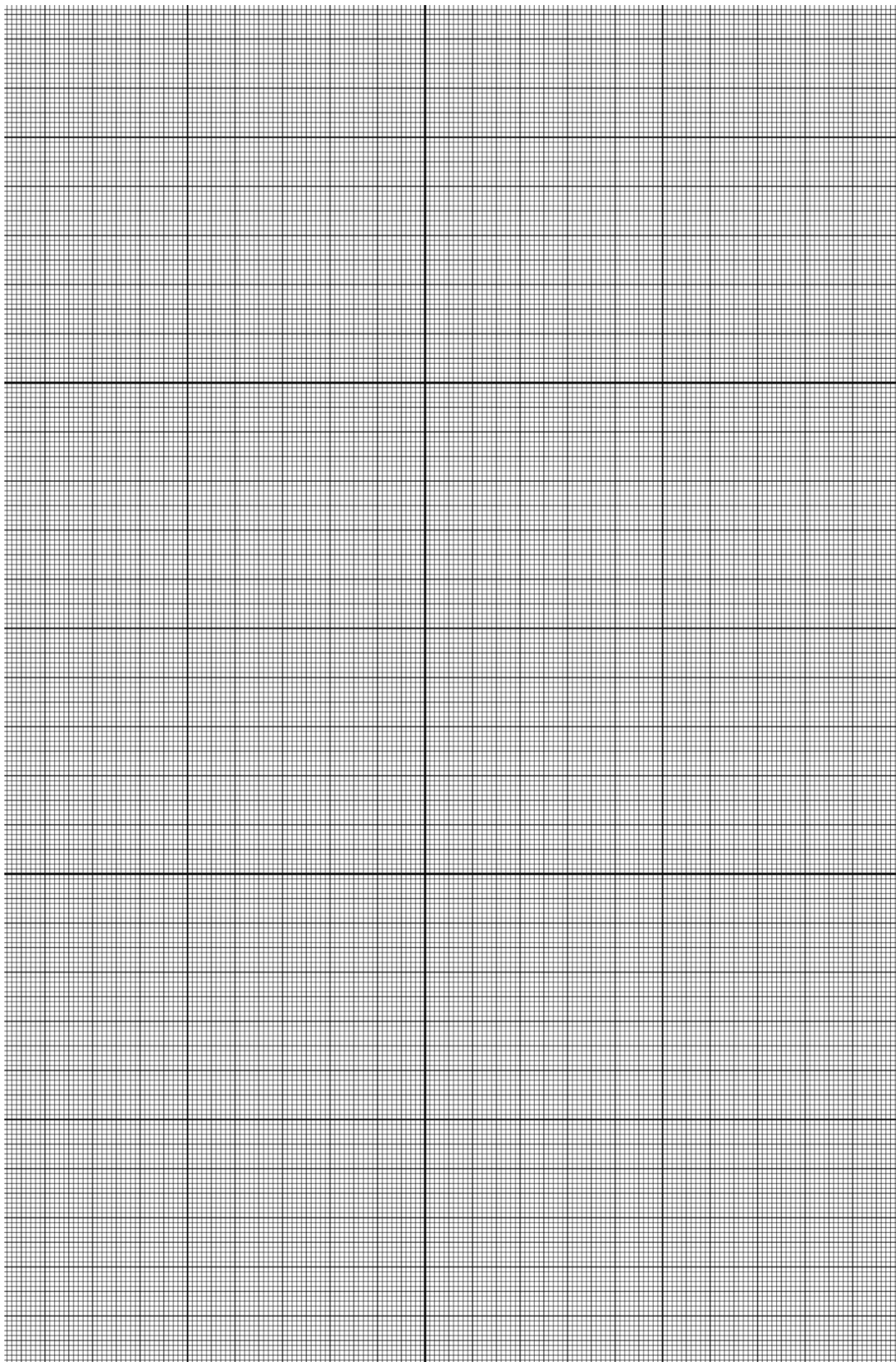
Завдання 1. Природний рух населення країн Австралії та Океанії

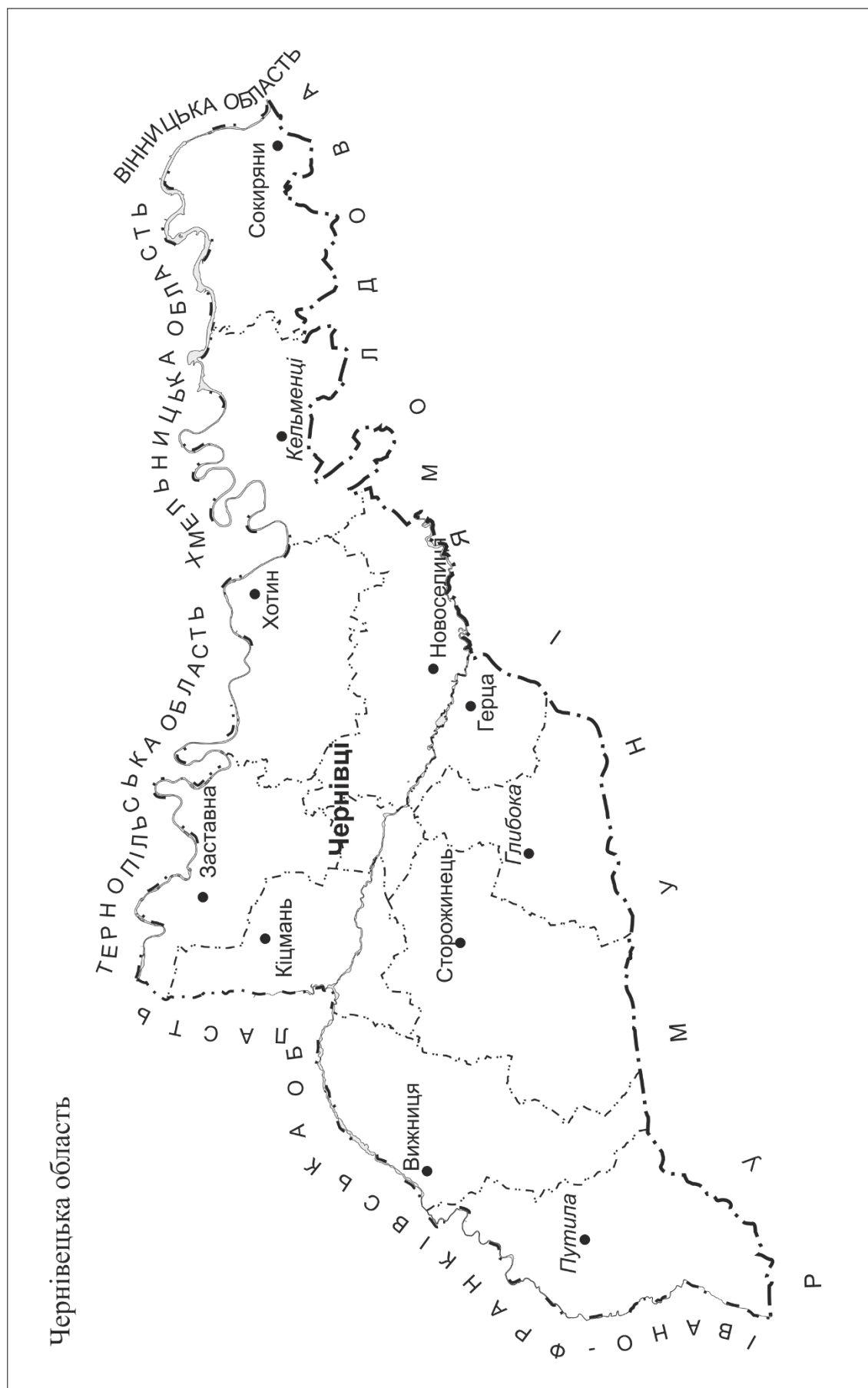
Завдання 2. Картосхема «Природний приріст населення регіонів України».

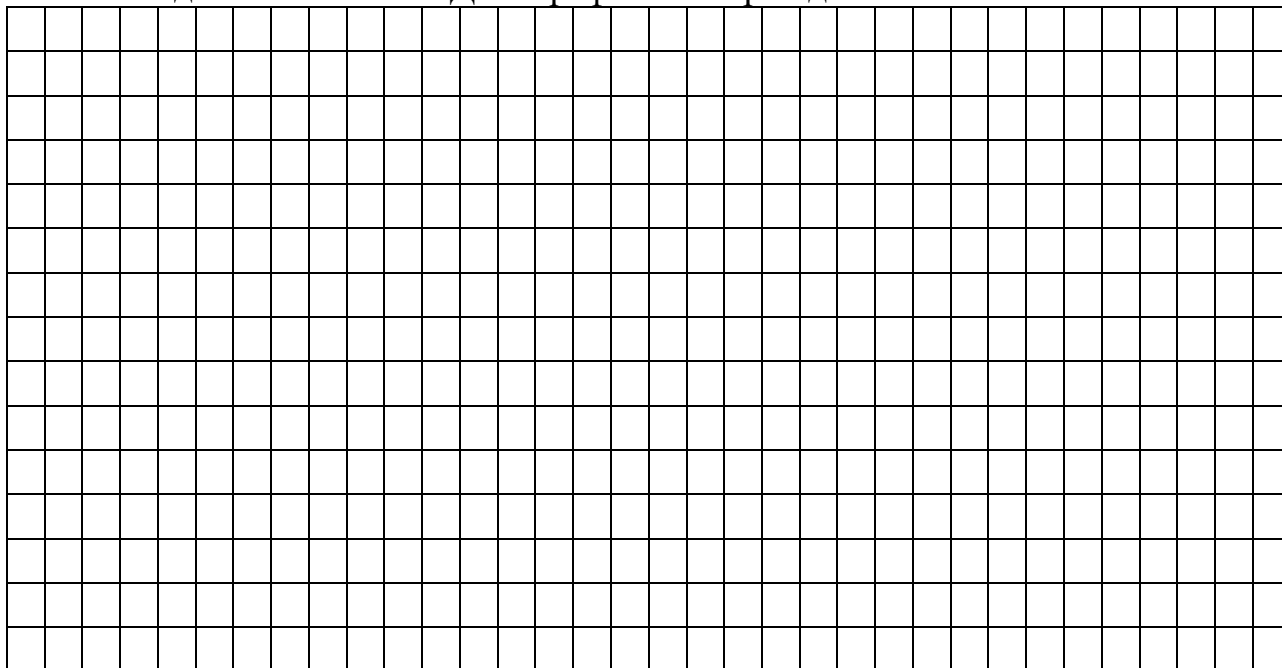
Завдання 3. Графік «Динаміка природного приросту населення України».

Завдання 4. Картосхема «Динаміка природного приросту населення Чернівецької області».

Завдання 5. Схема «Демографічний перехід».

ВИСНОВКИ ДО ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ №2

[illegible]

ПРАКТИЧНА РОБОТА №3

Міграції населення. Класифікація міграцій

Мета: проаналізувати територіальні відміни механічного руху населення світу та України; виявити чинники, що найсуттєвіше впливають на міграційний рух населення; сформулювати уяву про класифікацію міграцій за різними критеріями.

ТЕОРЕТИЧНИЙ ЕТАП

Дайте визначення термінам:

Міграційний рух населення – це _____

Імміграція – це _____

Еміграція – це _____

Сальдо міграції – це _____

Репатріанти – це _____

Валова міграція – це _____

«Відтік інтелекту», «міграція мізків», «сіра міграція», «міграція сірої речовини» - це _____

Біженці _____
це _____

ПРАКТИЧНИЙ ЕТАП

Завдання 1. Використовуючи дані таблиці додатку А складіть серію картосхем, що відображатимуть міграційний рух населення країн світу.

Методичні рекомендації. Оберіть один масштаб для показників сальдо міграції, імміграції та еміграції по країнах світу. Столпчик імміграції зобразіть жовтим кольором, а еміграції – зеленим. Відповідно столпчик, що відображатиме додатне сальдо міграції – червоним, а від’ємне – синім кольорами. Масштаб можна підібрати для кожного регіону окремо (але не країни). Точність виконання 0,1 мм.

Завдання 2. Використовуючи дані таблиці додатку Б складіть картосхему «Міграційний рух населення регіонів України». Кількісним фоном нанесіть темпи зростання сальдо міграції населення за період 1990-2016 років (див. методичні рекомендації до завдання 5 практичної роботи №1).

Методичні рекомендації. При складанні картосхеми скористайтеся методичними рекомендаціями до завдання 1.

Завдання 3. Проаналізуйте наукові джерела із проблеми міграцій населення та структурно опишіть класифікацію міграцій за різними ознаками.

Методичні рекомендації. При описі класифікації міграцій потрібно чітко вказати критерій, за яким буде про класифікована міграція і тільки тоді подати саму класифікацію. При цьому варто використовувати різні маркери, наприклад:

$I \rightarrow 1 (2,3 \dots) \rightarrow A (Б, В \dots) \rightarrow a (б, в \dots)$ і т.д.

$II \rightarrow 1 (2,3 \dots) \rightarrow A (Б, В \dots) \rightarrow a (б, в \dots)$ і т.д.

Зразок запису:

Класифікація міграцій:

I. За ознакою перетину кордону

1. Внутрішні

А) в межах одного населеного пункту

Б) внутрішні

...

2. ...

Завдання 4. Заповніть таблицю «Хвилі еміграції (міграції) в Україні». (5 балів). Користуючись даними таблиці 3.1 складіть картосхему «Українська діаспора у світі» (10 балів).

Методичні рекомендації. Заповніть таблицю за зразком:

Назва хвилі еміграції	Роки еміграції	Регіони-донори	Країни, що прийняли емігрантів	Чисельність населення, що емігрувала

При складанні картосхеми використовуйте спосіб картограми, відобразивши чисельність українців у тій чи іншій країні. Для Східної діаспори застосуйте гаму жовтого – помаранчевого – червоного кольорів, а для Західної – світло-зеленого – зеленого – темно-зеленого кольорів. Способом картограми відобразіть:

Варіант 1. Питому частку українців у загальній чисельності населення країни.

Варіант 2. Чисельність українців у країні.

Завдання 5. Проаналізуйте дані таблиці 3.2 і складіть графік «Динаміка сальдо міграції населення України» від 1950 року і до 2016 року.

Методичні рекомендації. Зобразіть червоною лінією (найкраще скористатися тонкою гелевою ручкою або пером для туші, що має товщину 0,1 мм) динаміку імміграції населення, а відповідно синім кольором – еміграції. Акуратно кольоровими олівцями затушуйте червоним кольором область діаграми, що відповідає додатним показникам сальдо міграції населення, а синім – від’ємним. Вкажіть роки переходу сальдо міграції від додатного до від’ємного значень.

ЗАКЛЮЧНИЙ ЕТАП

Проаналізуйте виконані вами завдання і зробіть відповідні висновки:

1. виявіть чинники, що впливають на міграційний рух населення у світі, окремих регіонах та в нашій державі;
2. опишіть територіальні відміни міграційного руху населення в регіонах світу;
3. простежте територіальні відміни міграційного руху населення в регіонах України та опишіть темпи зростання (спадання) сальдо міграції населення в регіонах України;
4. розкрийте особливості та сучасне поширення української діаспори.

При висвітленні висновків подати чітку їх нумерацію відповідно до поставлених завдань.

ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Таблиця 3.1

Українська діаспора у світі

Країна	Чисельність українців	Країна	Чисельність українців	Країна	Чисельність українців
Східна діаспора		Західна діаспора			
Росія	1928	Канада	1209	Сербія	19
Молдова	282	США	930	Парагвай	8
Казахстан	333	Бразилія	500	Бельгія	5
Білорусь	159	Аргентина	300	Боснія та Герцеговина	4
Румунія	51	Чехія	54	Фінляндія	4
Киргизстан	22	Португалія	48	Угорщина	3
Азербайджан	22	Польща	62	Уругвай	10
Туркменістан	10	Франція	35	Болгарія	5
Грузія	9	Німеччина	40	Хорватія	4
Вірменія	2	Австралія	34	Венесуела	3
Латвія	46	Великобританія	30		
Естонія	23	Словаччина	41		
Литва	16	Австрія	6		

Таблиця 3.2

Динаміка сальдо міграції населення України в XX-XXI ст.

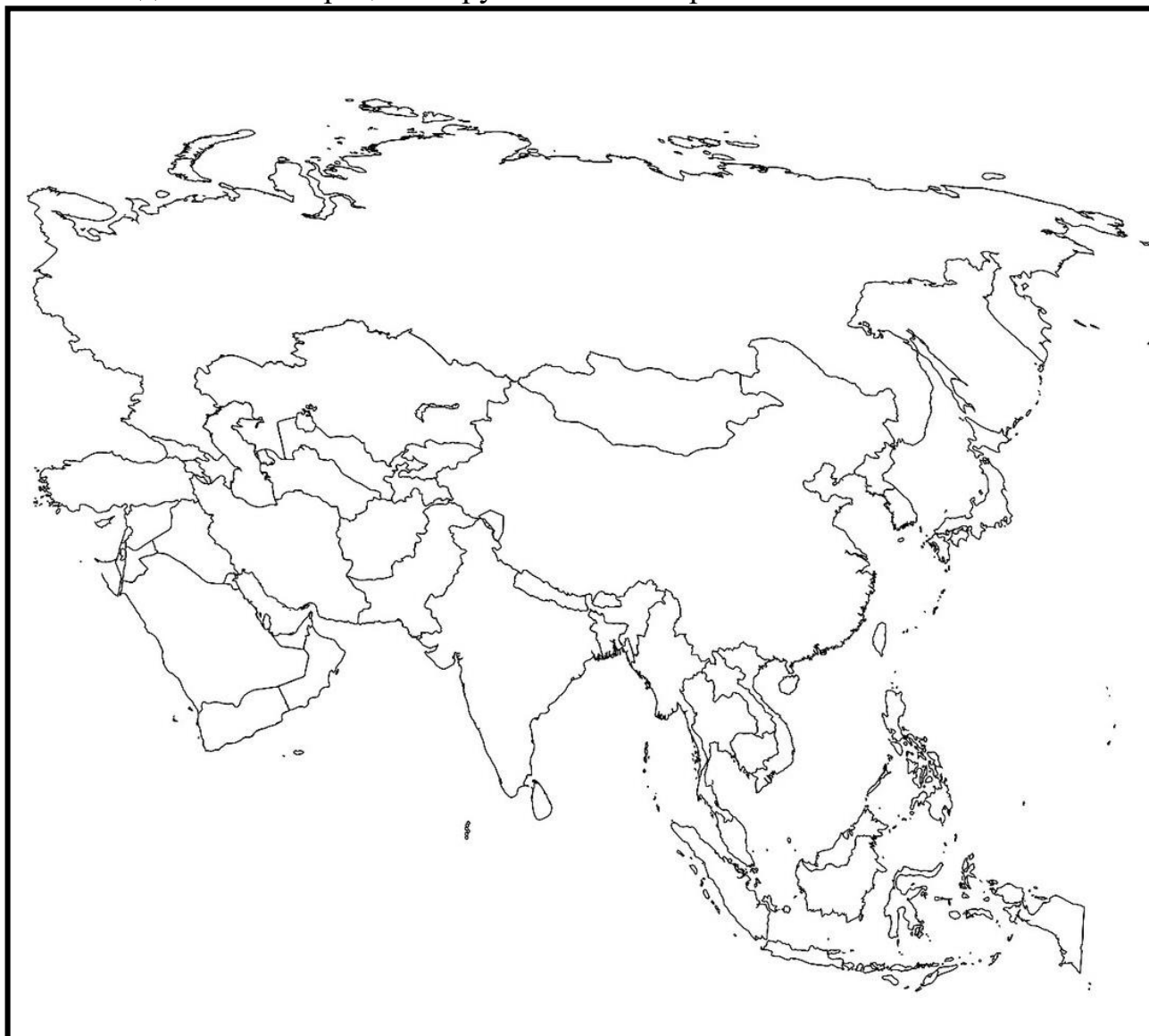
Роки	Сальдо міграції, тис. осіб	Роки	Сальдо міграції, тис. осіб	Роки	Сальдо міграції, тис. осіб
1950	106,1	1991	-39,1	2004	-334
1955	-27,5	1992	-100,3	2005	-355,9
1960	46	1993	-184,2	2006	-297,7
1965	67,4	1994	-243,1	2007	-290,2
1970	87,1	1995	-299,7	2008	-243,9
1975	20,2	1996	-309,5	2009	-194,2
1980	5,9	1997	-311,6	2010	-200,5
1985	22,8	1998	-300,7	2011	-162
1986	7,8	1999	-350	2012	-142,4
1987	46,3	2000	-373	2013	-158,7
1988	73,2	2001	-369,5	2014	-166,4
1989	27,6	2002	-364,2	2015	-183
1990	27,6	2003	-356,8	2016	-

ХІД ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

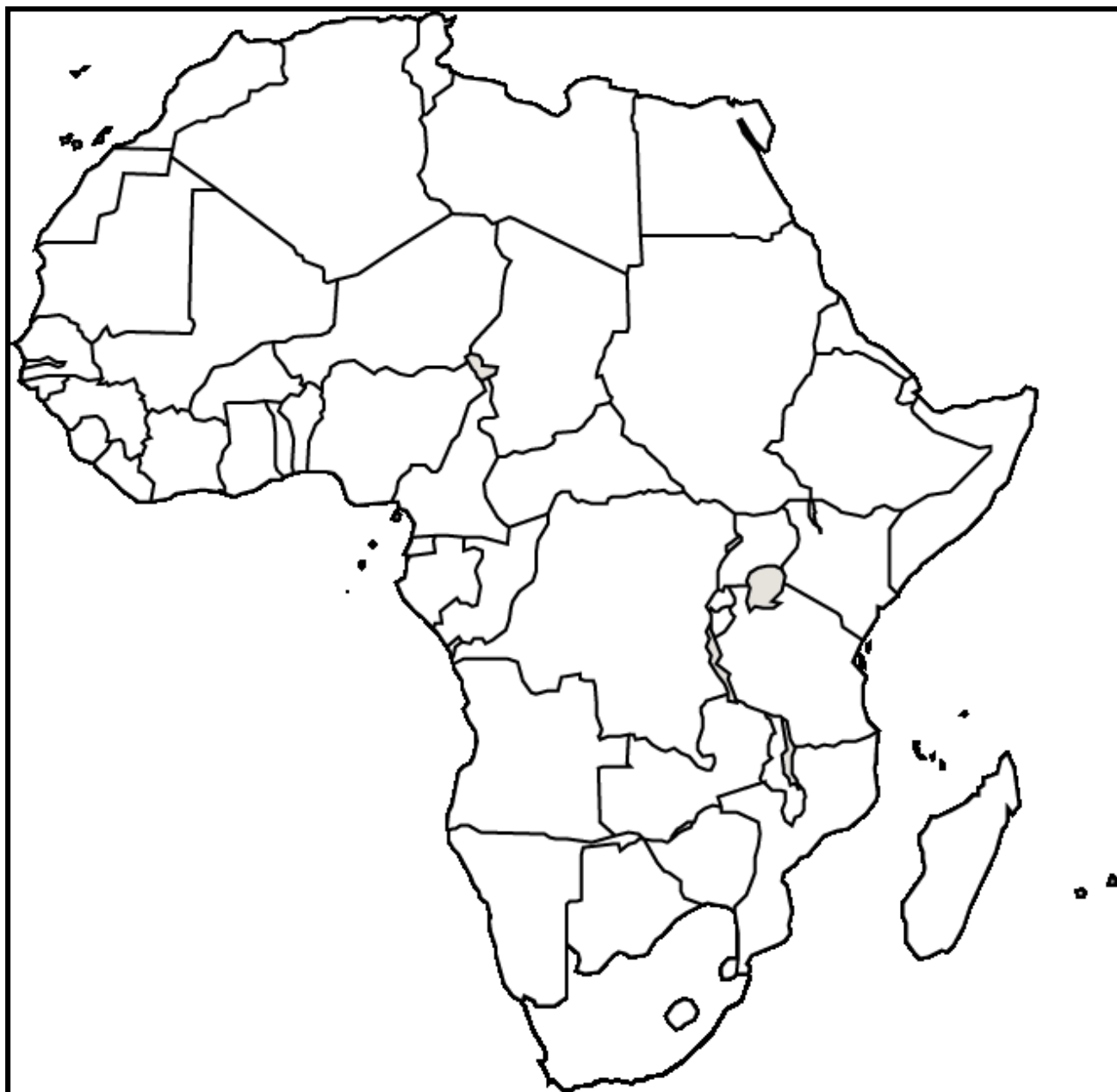
Завдання 1. Міграційний рух населення країн Європи

Завдання 1. Міграційний рух населення країн Азії

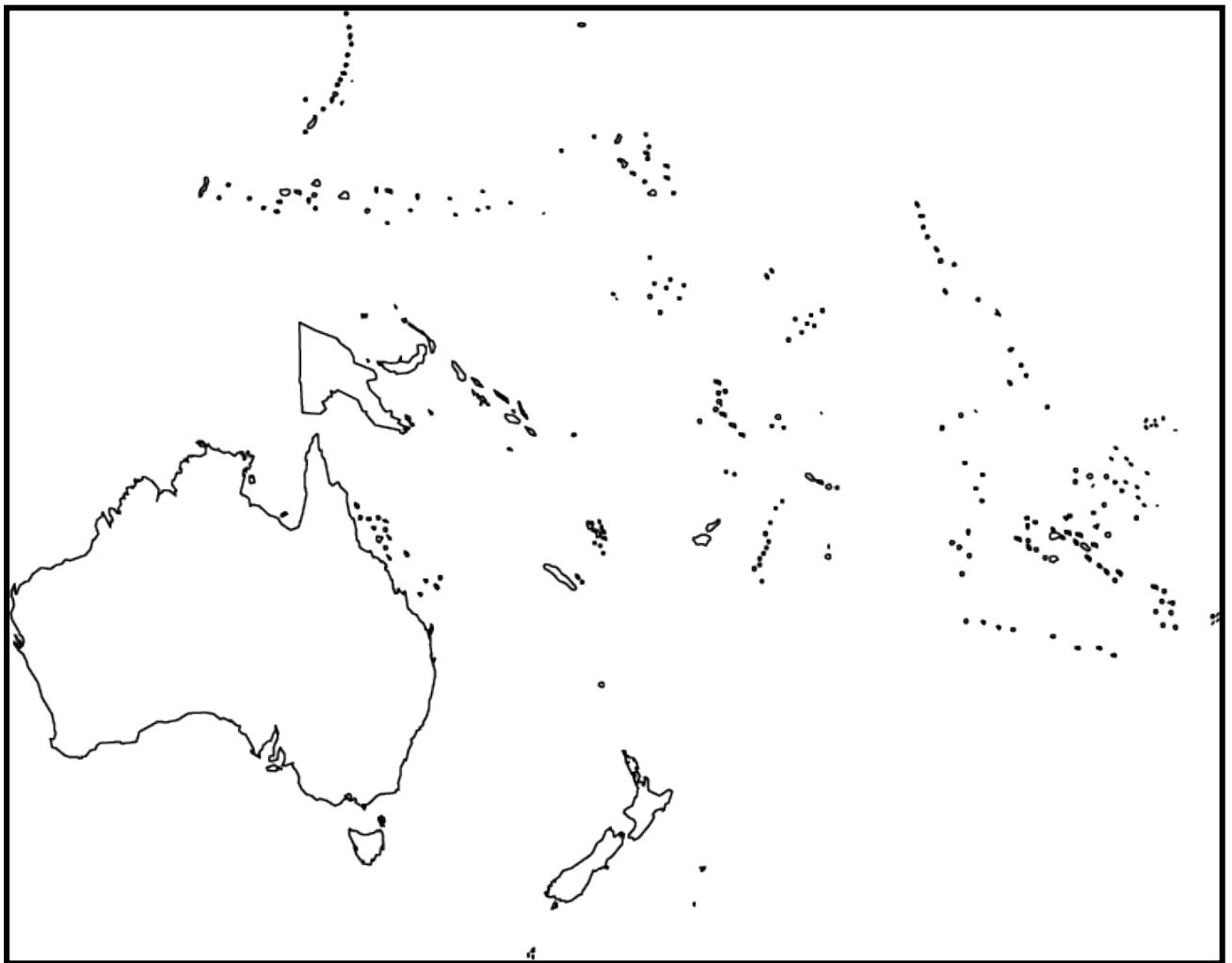
Завдання 1. Міграційний рух населення країн Африки

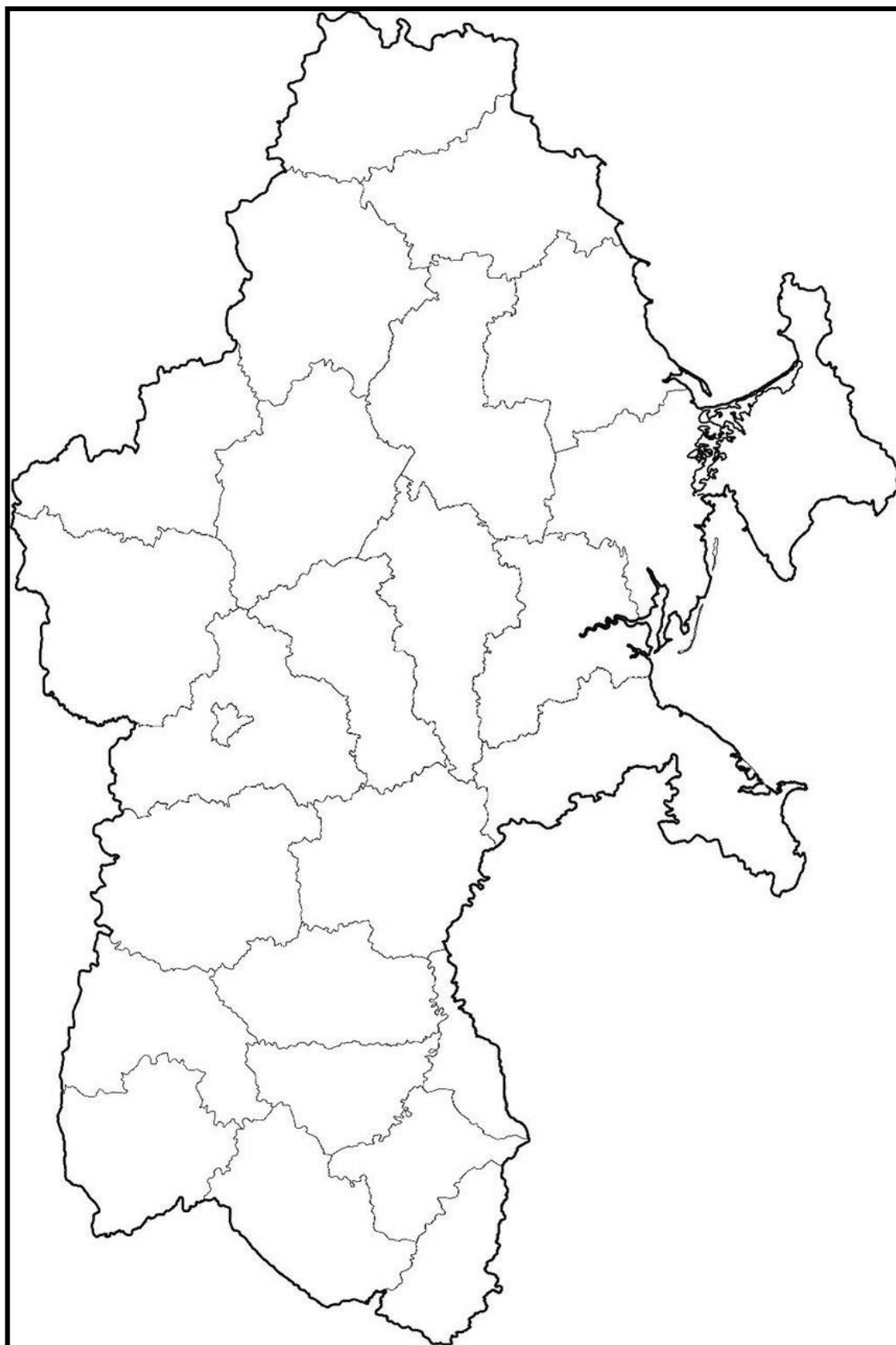
Завдання 1. Міграційний рух населення країн Південної та Північної Америки

Завдання 1. Міграційний рух населення країн Австралії та Океанії

Завдання 2. Картоschema «Міграційний рух населення регіонів України».

Завдання 3. Структурна класифікація міграцій за різними ознаками.

A full-page sheet of white graph paper with a uniform black grid. The grid consists of small squares, approximately 10 units wide by 10 units high. There are no margins or additional markings on the page.

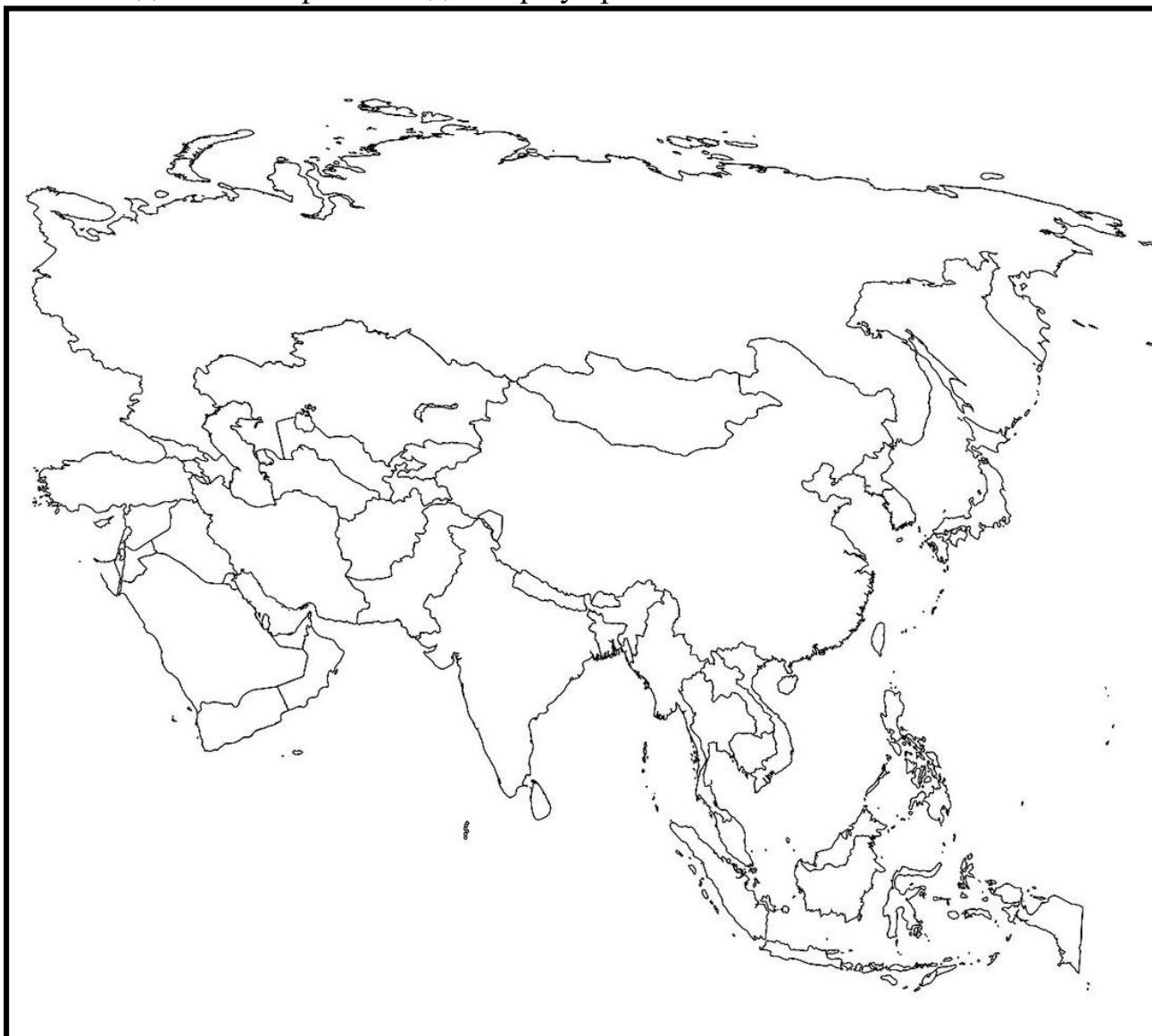
Завдання 4. Таблиця «Хвилі еміграції (міграції) в Україні»

Назва хвилі еміграції	Роки еміграції	Регіони- донори	Країни, що прийняли емігрантів	Чисельність населення, що емігрувала

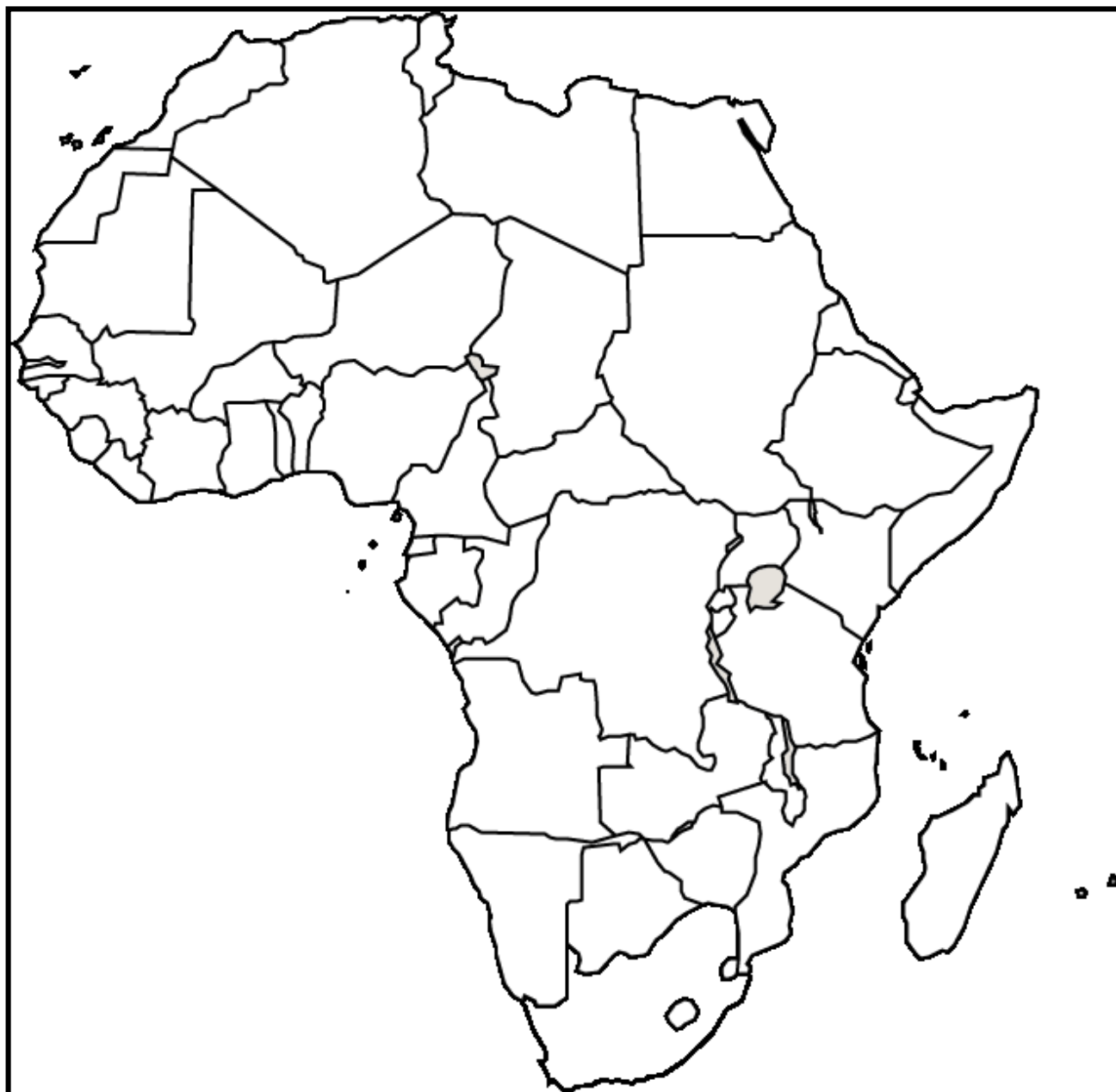
Завдання 4 Українська діаспора у країнах Європи

Завдання 4 Українська діаспора у країнах Азії

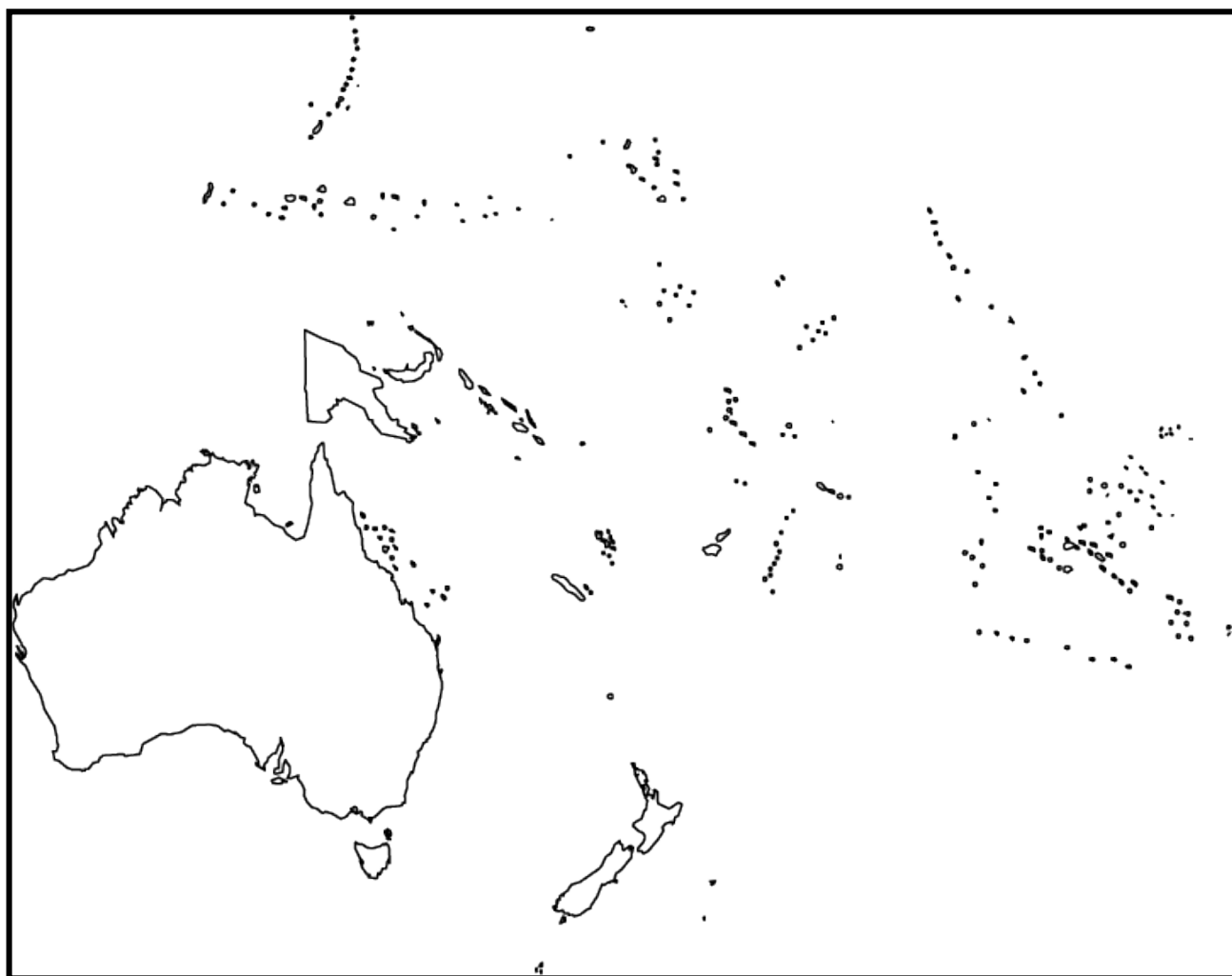
Завдання 4 Українська діаспора у країнах Африки

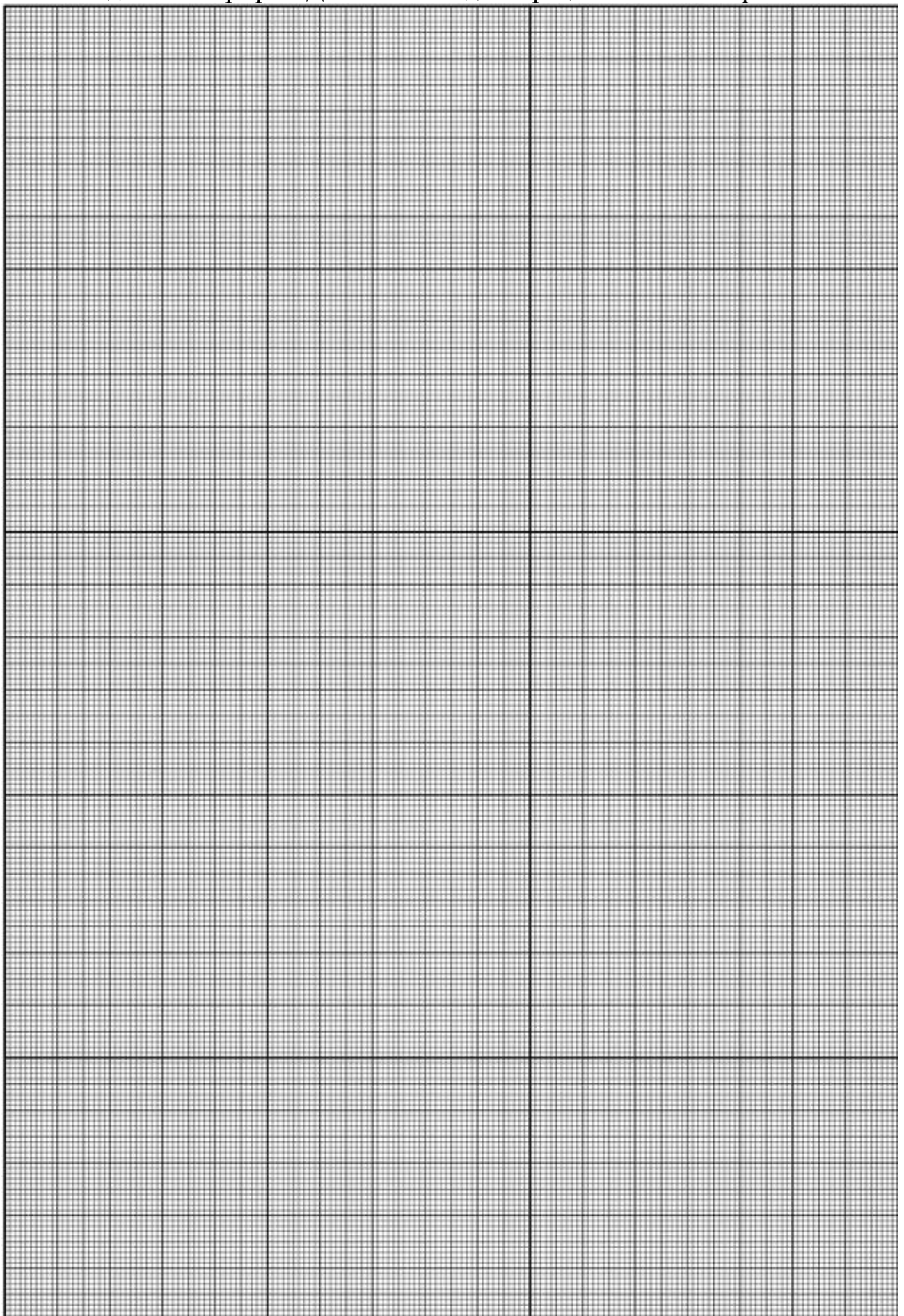
Завдання 4 Українська діаспора у країнах Південної та Північної Америки

Завдання 4 Українська діаспора у країнах Австралії та Океанії

Завдання 5. Графік «Динаміка сальдо міграції населення України»

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 30 horizontal black lines spaced evenly across the page, typical of notebook paper. The lines are thin and extend from the left edge to the right edge. There is no handwriting or other markings on the page.

This image shows a single page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, leaving small margins at the top and bottom. There are no vertical margin lines, text, or other markings on the page.

ПРАКТИЧНА РОБОТА №4

Статева та вікова структура населення

Мета: проаналізувати територіальні відмінності статеві та вікової структури населення світу та України; виявити чинники, що найсуттєвіше впливають на статево-вікову структуру населення; навчитися аналізувати демографічні процеси за статево-віковими пірамідами.

ТЕОРЕТИЧНИЙ ЕТАП

Дайте визначення термінам:

Статевий склад населення – це _____

Віковий склад населення – це _____

Статево-вікова піраміда – це _____

Середня тривалість життя – це _____

Старіння населення – це _____

ПРАКТИЧНИЙ ЕТАП

Завдання 1. Використовуючи дані таблиці додатку А складіть серію картосхем, що відображатимуть статевий склад населення країн світу.

Варіант 1. Європа

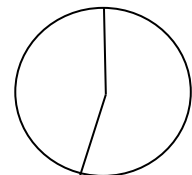
Варіант 2. Азія

Варіант 3. Америка

Варіант 4. Африка

Варіант 5. Австралія та Океанія

Методичні рекомендації. На картосхемі, що відповідає вашому варіанту, відобразіть способом колової діаграми статеву структуру населення країни. Розміром кола покажіть чисельність населення (формулу для обчислення радіусу коли пригадайте із курсу «Картографія»), а діаграмою в колі – статеву структуру. Сектор діаграми, де відображено чоловіче населення зафарбуйте синім кольором, а жіноче – рожевим або червоним кольором. Не забудьте, що відлік у коловій діаграмі розпочинається із верхнього перпендикулярного радіусу. Точність виконання 0,1 мм.

Завдання 2. Використовуючи дані таблиці додатку А складіть картосхему «Вікова структура населення країн світу».

Варіант 1. Австралія та Океанія

Варіант 2. Африка

Варіант 3. Азія

Варіант 4. Америка

Варіант 5. Європа

Методичні рекомендації. На картосхемі, що відповідає вашому варіанту, відобразіть способом колової діаграмивікову структуру населення країни. Розміром кола покажіть чисельність населення (формулу для обчислення радіусу коли пригадайте із курсу «Картографія»), а діаграмою в колі – вікову структуру. Сектор діаграми, де відображаютьсядіти зафарбуйте зеленим кольором, особи працездатного віку – червоним кольором, а особи пенсійного віку – синім кольором. Точність виконання 0,1 мм.

Завдання 3. Використовуючи дані додатку Б складіть картосхему «Статевий склад населення регіонів України».

Методичні рекомендації. При складанні картосхеми скористайтесь порадами, що подані до завдання 1.

Завдання 4. Використовуючи дані додатку Б складіть картосхему «Віковий склад населення регіонів України».

Методичні рекомендації. При складанні картосхеми скористайтесь порадами, що подані до завдання 2.

Завдання 5. Використовуючи дані таблиці 4.1 складіть статевовікову піраміду населення України (станом на 1 січня 2016 року). Виявіть чинники, що вплинули на появу на піраміді так званих «демографічних хвиль». Пронумеруйте ці хвилі та напишіть причини виникнення кожної з них.

Методичні рекомендації. При побудові статевовікової піраміди зверніть увагу на те, що чисельність чоловіків відкладається на лівій системі координат і відображається синім кольором, а жінок – правій і червоним кольором. На вертикальній осі відображаються вікові групи населення (0-1 р. або 0-5, 0-10 років).

ЗАКЛЮЧНИЙ ЕТАП

Проаналізуйте виконані вами завдання і зробіть відповідні висновки:

5. виявіть чинники, що впливаютьна статеву структуру населення у світі, окремих регіонах та в нашій державі;

6. виявіть чинники, що впливають на вікову структуру населення у світі, окремих регіонах та в нашій державі;

7. опишіть територіальні відміни статевого та вікового складу населення в регіонах світу (для цього скористайтесь картосхемами, що виконані студентами в інших варіантах);

8. простежте територіальні відміни статевої та вікової структури населення в регіонах України.

При висвітлені висновків подати чітку їх нумерацію відповідно до поставлених завдань.

ДАНІ ДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Таблиця 4.1

Статеві-вікова структура населення України (осіб, станом на 1.01.2016 р.)

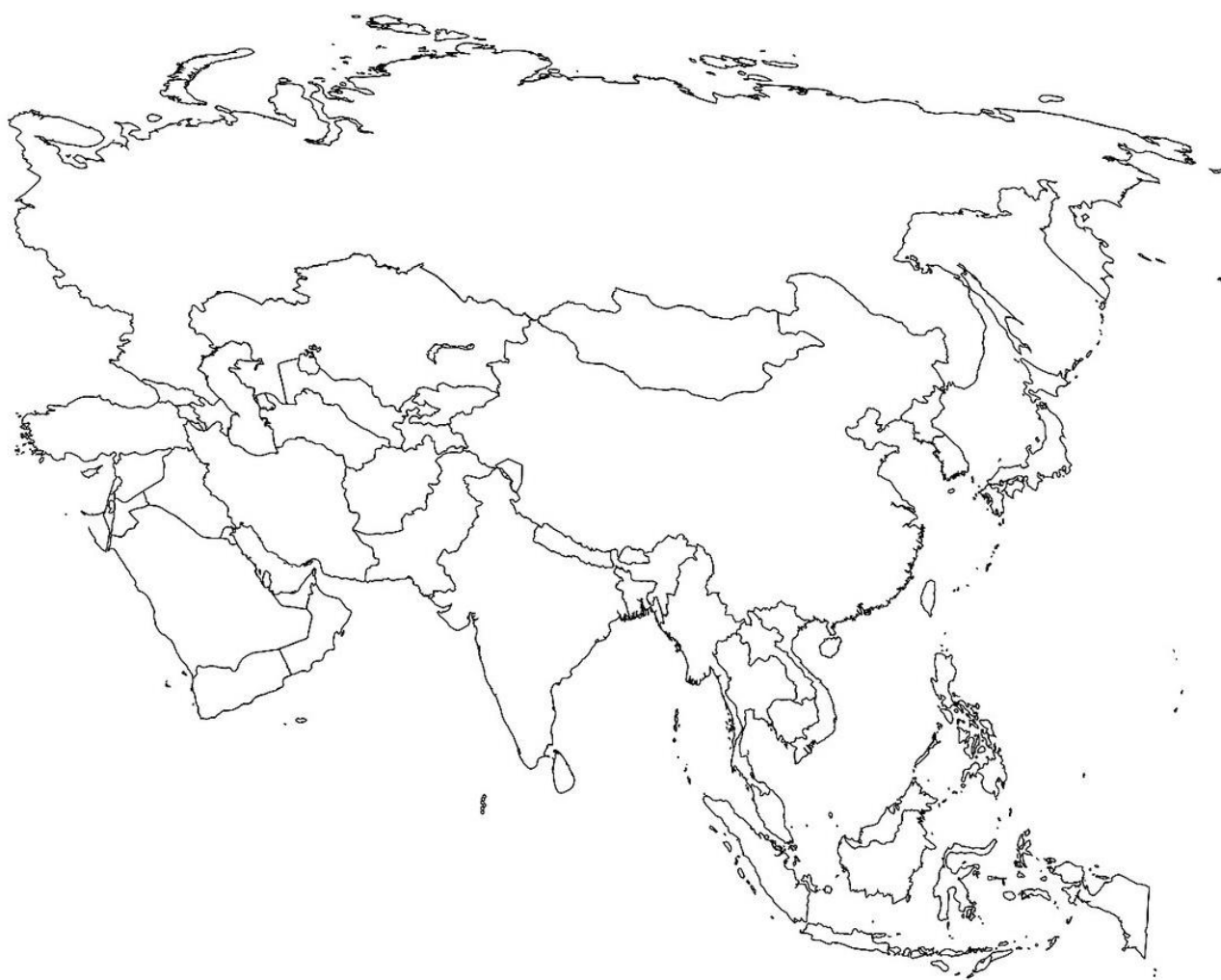
Вікова група	Чисельність чоловіків	Чисельність жінок	Вікова група	Чисельність чоловіків	Чисельність жінок
0-1	211 339	197 833	41-42	296 250	312 008
1-2	238 053	224 436	42-43	288 153	304 467
2-3	242 884	228 566	43-44	295 105	315 155
3-4	251 286	236 070	44-45	292 515	311 807
4-5	242 525	228 012	45-46	288 882	309 322
5-6	239 790	225 895	46-47	262 769	286 474
6-7	247 658	232 081	47-48	265 315	291 439
7-8	246 292	231 359	48-49	259 160	289 260
8-9	226 677	214 535	49-50	264 886	298 893
9-10	220 970	210 041	50-51	259 215	297 676
10-11	205 415	193 481	51-52	268 174	312 280
11-12	205 494	194 605	52-53	282 787	334 969
12-13	196 088	185 961	53-54	286 276	343 840
13-14	188 378	177 020	54-55	295 213	356 263
14-15	180 933	170 616	55-56	302 282	369 718
15-16	186 068	175 950	56-57	283 130	354 777
16-17	188 132	178 596	57-58	276 830	352 682
17-18	199 667	191 300	58-59	260 318	338 471
18-19	209 887	199 416	59-60	254 431	337 497
19-20	228 717	216 345	60-61	232 462	315 462
20-21	239 365	225 479	61-62	233 782	324 457
21-22	249 004	234 132	62-63	208 379	296 363
22-23	262 351	248 210	63-64	212 821	309 520
23-24	281 119	266 380	64-65	208 929	306 173
24-25	299 627	284 254	65-66	202 140	302 258
25-26	313 751	298 618	66-67	201 406	312 895
26-27	326 933	312 701	67-68	164 310	259 283
27-28	346 300	332 604	68-69	140 031	229 249
28-29	357 229	343 228	69-70	129 849	222 131
29-30	377 924	365 398	70-71	81 538	146 446
30-31	365 389	355 317	71-72	89 398	168 292
31-32	373 599	363 325	72-73	77 468	149 507
32-33	377 596	368 473	73-74	95 195	189 839
33-34	343 652	334 841	74-75	122 876	245 425
34-35	329 211	327 713	75-76	119 964	245 102
35-36	336 112	334 930	76-77	118 369	258 565
36-37	316 073	316 770	77-78	116 399	261 038
37-38	311 492	316 567	78-79	113 614	254 250
38-39	299 213	307 561	79-80	87 444	195 204
39-40	314 648	324 098	80 і більше	397 353	1 072 024
40-41	305 622	319 800			

ХІД ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Статева структура населення країн Європи

Завдання 1. Статева структура населення країн Азії

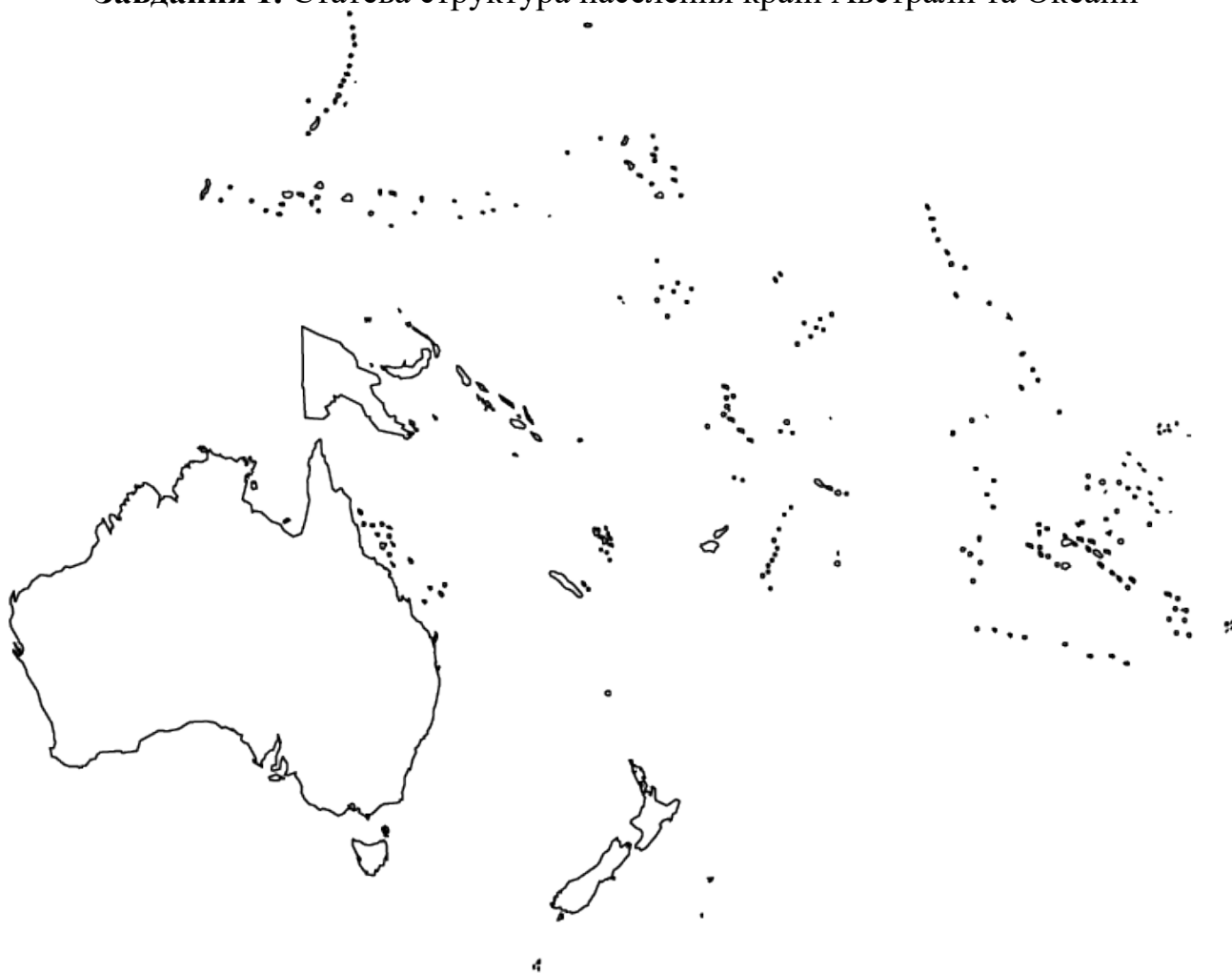
Завдання 1. Статева структура населення країн Африки

Завдання 1. Статева структура населення країн
Південної та Північної Америки

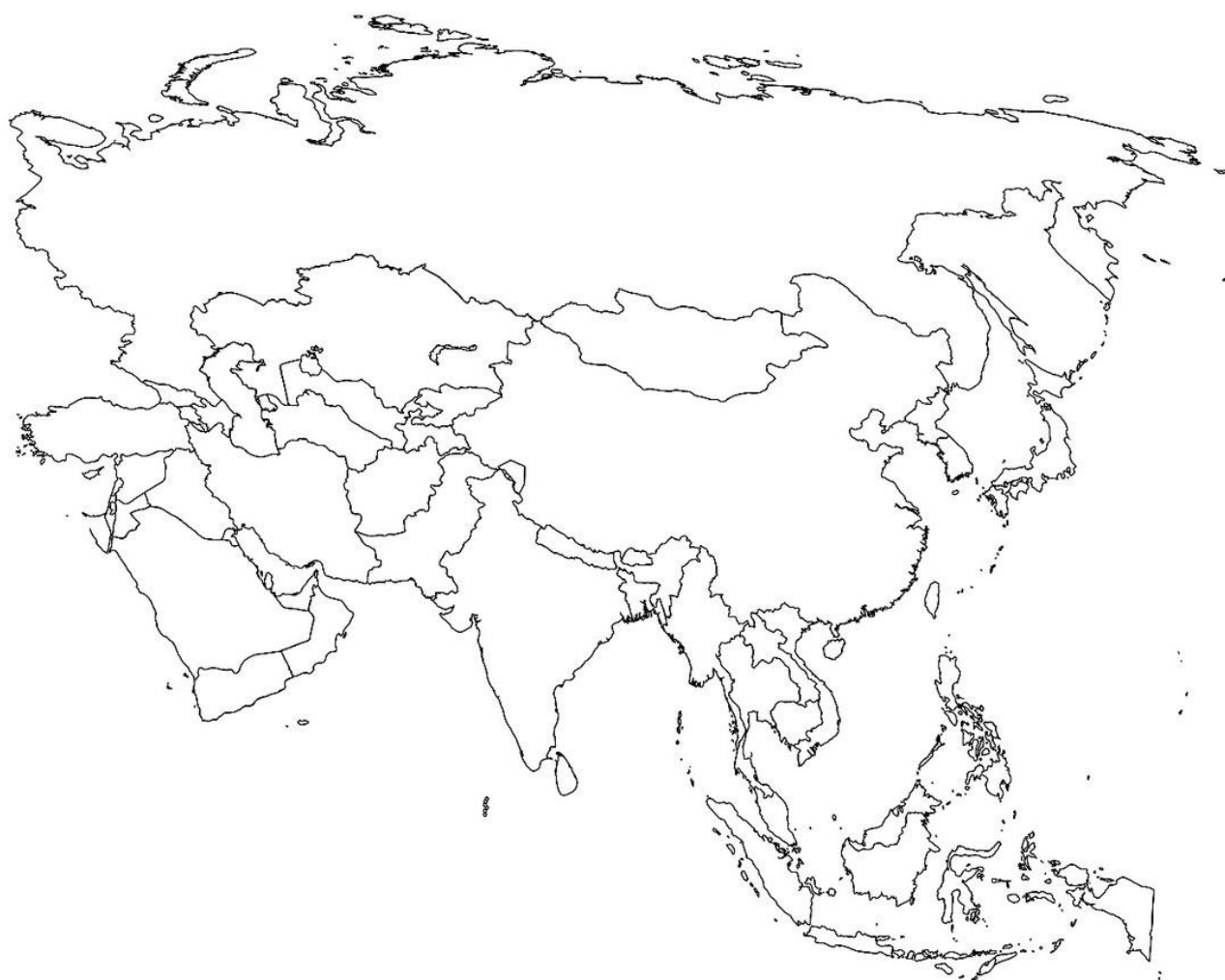
Завдання 1. Статева структура населення країн Австралії та Океанії

Завдання 2. Вікова структура населення країн Європи

Завдання 2. Вікова структура населення країн Азії

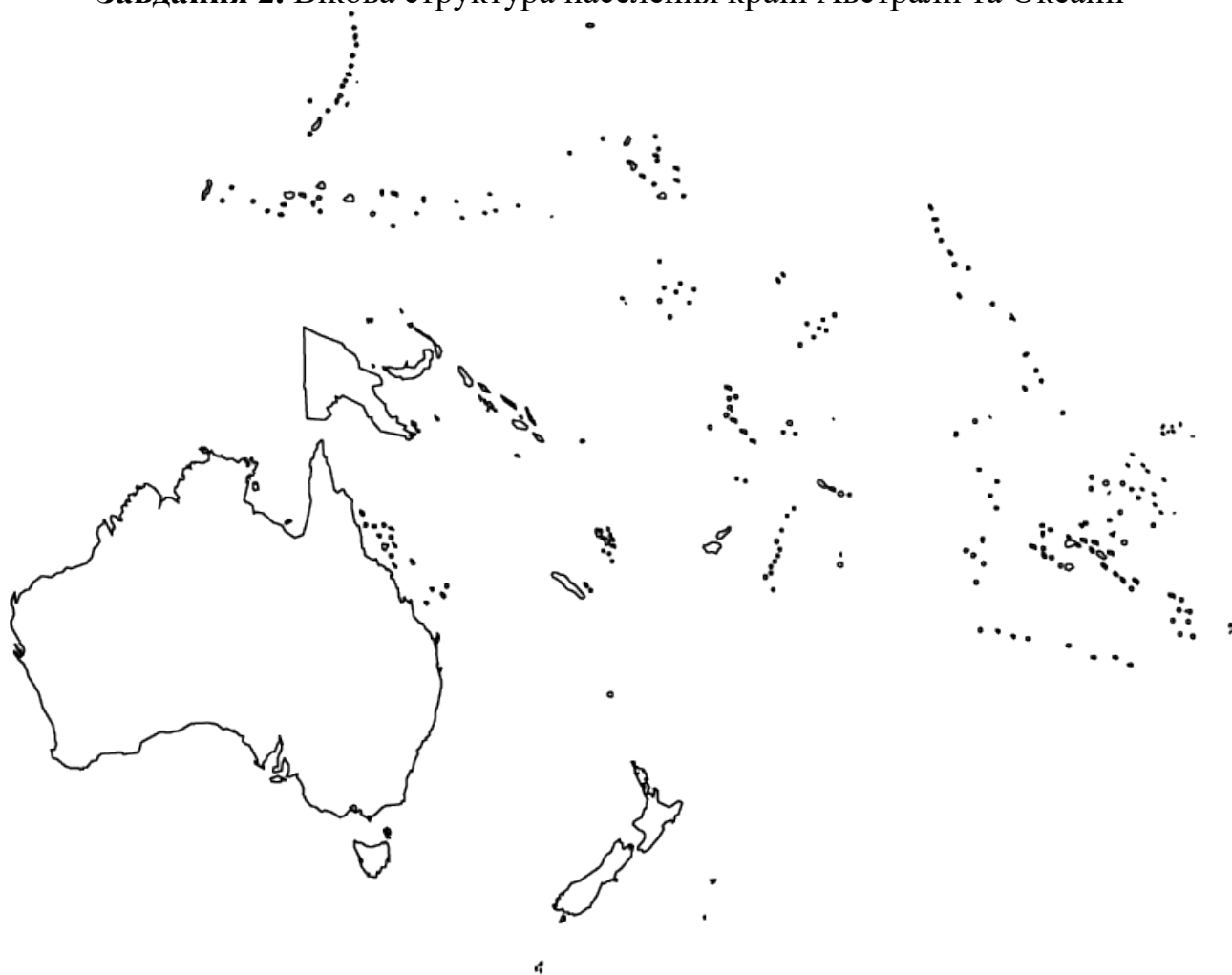
Завдання 2. Вікова структура населення країн Африки

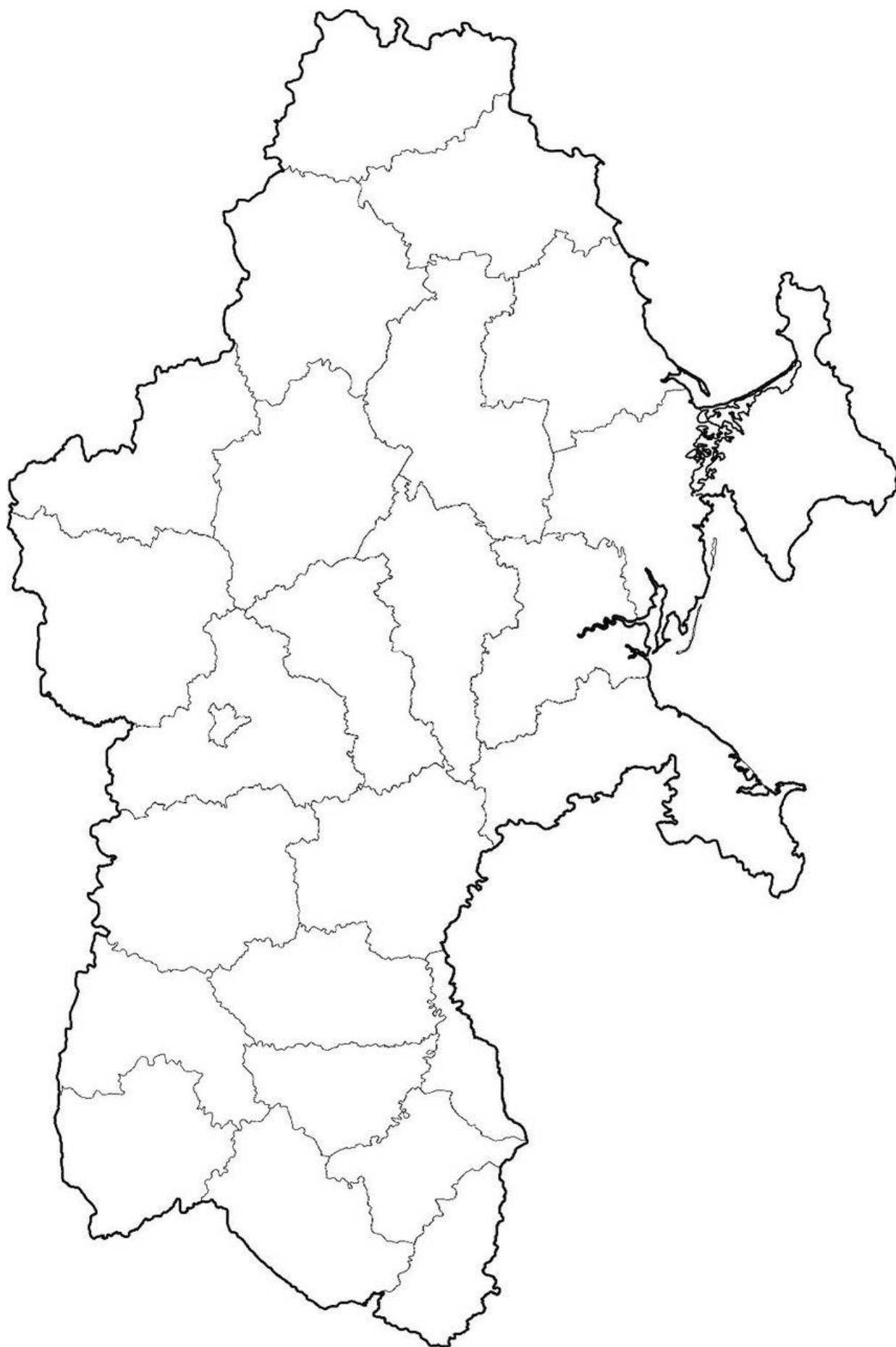
Завдання 2. Вікова структура населення країн Південної та Північної Америки

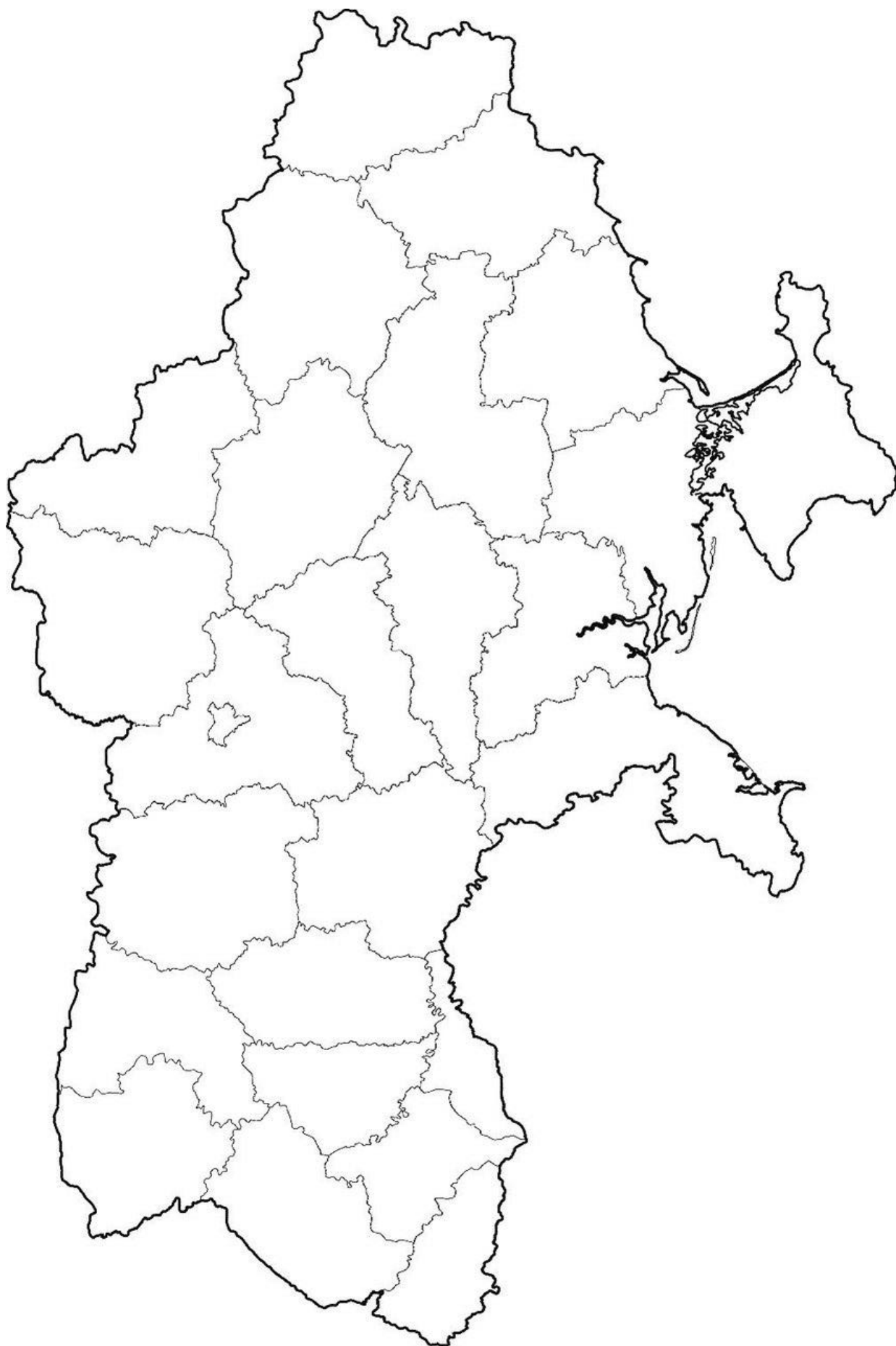
Завдання 2. Вікова структура населення країн Австралії та Океанії

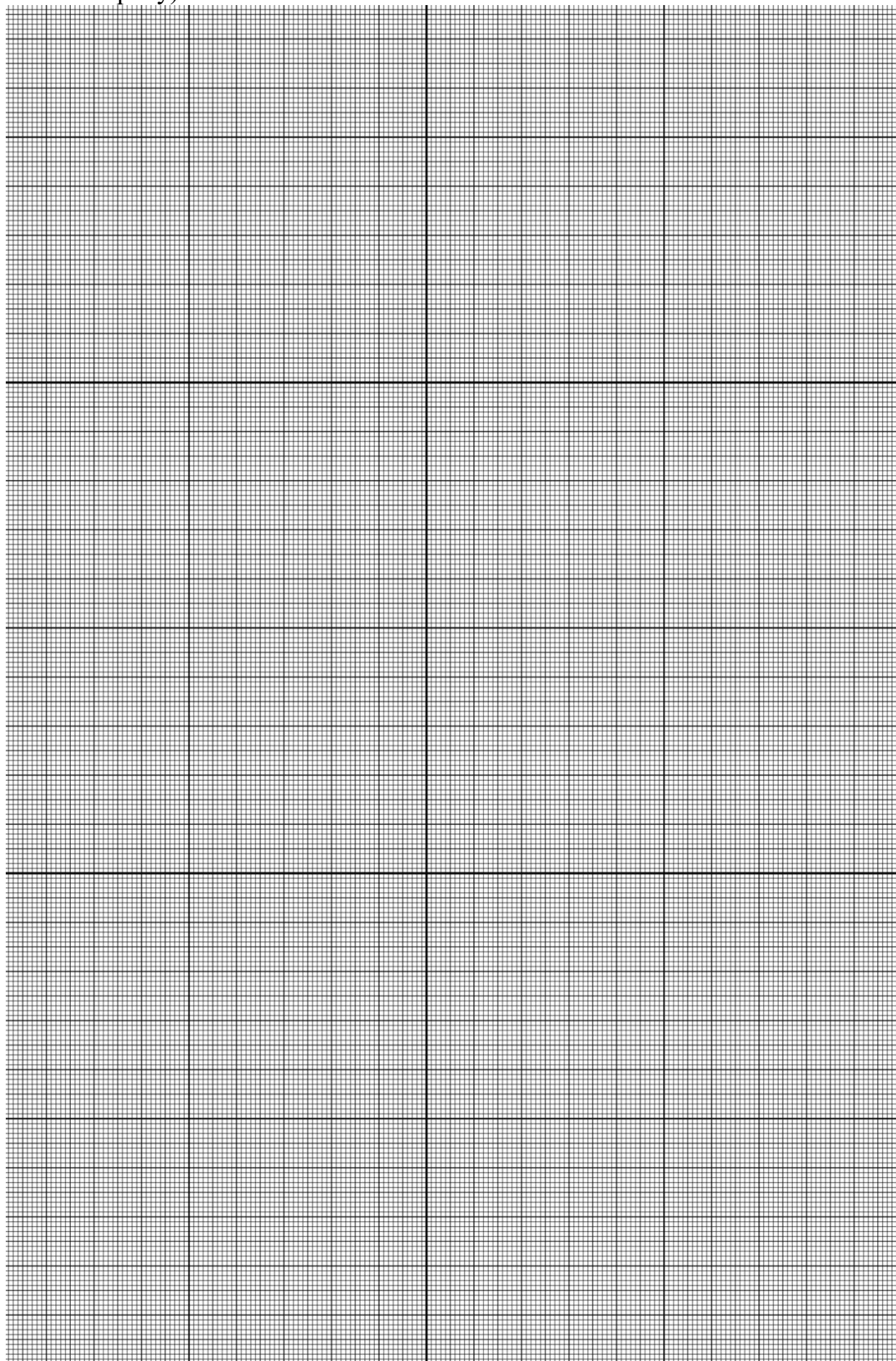
Завдання 3. Картосхема «Статевий склад населення регіонів України»

Завдання 4. Картосхему «Віковий склад населення регіонів України»

Завдання 5. Статеві-вікова піраміда населення України (станом на 1 січня 2016 року).

This image shows a full page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook paper. There are no margins, text, or other markings on the page.

ПРАКТИЧНА РОБОТА №5

Трудові ресурси, безробіття та зайнятість населення

Мета: проаналізувати територіальні відміни зайнятості та безробіття населення світу та України; виявити чинники, що найсуттєвіше впливають на розподіл трудових ресурсів; навчитися аналізувати сучасні умови формування та функціонування ринку праці в різних країнах світу та Україні.

ТЕОРЕТИЧНИЙ ЕТАП

Дайте визначення термінам:

Трудові ресурси – це _____

Економічно активне населення – це _____

Економічно неактивне населення – це _____

Зайнятість населення – це _____

Безробіття – це _____

Види безробіття: _____

ПРАКТИЧНИЙ ЕТАП

Завдання 1. Користуючись статистичними даними додатку А складіть картограму «Рівень безробіття країн світу».

Методичні рекомендації. Складіть самостійно шкалу для побудови картограми. Для цього знайдіть найменший та найбільший показники, і проміжок між ними розбийте на 6-9 однакових проміжків (пригадайте знання з картографії). Використовуючи різну насиченість одного кольору побудуйте картограму.

Завдання 2. Користуючись статистичними даними додатку Б складіть картограму «Рівень безробіття регіонів України».

Методичні рекомендації. При складанні картограми скористайтесь методичними рекомендаціями до завдання 1.

Завдання 3. Користуючись статистичними даними, що подані у таблиці 5.1 побудуйте картосхему «Динаміка рівня безробіття в регіонах України»

Методичні рекомендації. При складанні картосхеми оберіть вертикальний масштаб висот стовпчиків діаграми. Всі діаграми по кожному році побудуйте в цьому масштабі. Точність виконання 0,1 мм.

Завдання 4. Використовуючи дані таблиці 5.2 складіть картосхему «Зайнятість населення в економічних районах України».

Методичні рекомендації. Коловою діаграмою відобразіть структуру зайнятості населення економічних районів, де розміром кола, відобразіть чисельність зайнятого населення. Фоном покажіть частку зайнятого населення. Точність виконання 0,1 мм.

Завдання 5. Використовуючи літературні джерела складіть схему «Класифікація трудових ресурсів (за методикою МОП)»

Методичні рекомендації. При побудові схеми уважно опрацюйте методику МОП щодо виділення окремих груп трудових ресурсів.

ЗАКЛЮЧНИЙ ЕТАП

Проаналізуйте виконані вами завдання і зробіть відповідні висновки:

9. виявіть чинники, що впливають на рівень зайнятості та безробіття населення у світі, окремих регіонах та в нашій державі;

10. виявіть чинники, що впливають на вікову структуру населення у світі, окремих регіонах та в нашій державі;

11. опишіть територіальні відміни рівня безробіття населення в регіонах світу.

При висвітленні висновків подати чітку їх нумерацію відповідно до поставлених завдань.

ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Таблиця 5.1

Динаміка рівня безробіття в регіонах України

Область	1990	1995	2000	2005	2010	2015
Україна	0	0,4	4,1	3,1	8,8	9,5
Автономна Республіка Крим	0	0,3	2,2	2,9	6,8	*
Вінницька	0	0,3	4,1	4,3	11,1	9,3
Волинська	0	1	5,8	4,0	9,3	10
Дніпропетровська	0	0,1	4,3	2,4	7,6	7,4
Донецька	0	0,3	3,4	1,9	9,1	14,2
Житомирська	0	0,8	7,8	4,3	11	12
Закарпатська	0	0,9	6	3,4	9,3	9,5
Запорізька	0	0,2	3,4	3,0	8,2	10,2
Івано-Франківська	0	1,5	5,7	4,1	8,9	8,9
Київська	0	0,5	5,1	2,5	7,9	6,5
Кіровоградська	0	0,5	5,0	4,6	9,8	11,9

Луганська	0	0,4	3,9	2,3	7,8	16,6
Львівська	0	1,0	6,0	3,4	8,4	8,3
Миколаївська	0	0,3	3,8	4,2	9,2	9,2
Одеська	0	0,1	1,1	2,1	6,6	6,7
Полтавська	0	0,4	5,2	4,4	10,5	12,4
Рівненська	0	0,9	6,9	5,2	12,5	11
Сумська	0	0,4	6,3	4,0	11,6	10,6
Тернопільська	0	0,8	6,8	6,6	11,6	12
Харківська	0	0,3	3,5	2,6	7,7	7,3
Херсонська	0	0,4	3,7	4,0	9,4	10,4
Хмельницька	0	0,6	3,7	3,7	9,6	10,4
Черкаська	0	0,4	4,4	5,2	10,8	10
Чернівецька	0	0,4	4,2	4,9	10,1	10,5
Чернігівська	0	0,8	5,7	3,8	12	11,2
м.Київ	0	0,1	0,8	0,4	6,4	7,5
Севастополь (міськрада)	0	0,1	0,8	0,8	6,6	*

* Дані на анексованих територіях відсутні

Таблиця 5.2

Зайнятість населення в економічних районах України

	Економічні райони								
	Донецький	Карпатський	Північно-Західний	Північно-Східний	Подільський	Придніпровський	Причорноморський*	Столичний	Центральний
Загальна чисельність населення, тис осіб	6439,3	6080,8	2203,7	5232,5	3934,9	4969,9	6945,3	6934,2	2197
Зайнятість населення у віці 15-70 років, тис	1062,6	2486,8	885	2284,9	1581,6	2224,7	2652,7	3036,6	910,3
Сільське господарство, лісове та рибне господарство	12,5	23,3	20,4	17,0	29,6	10,2	21,9	13,8	27,2
Промисловість	22,6	12,9	13,1	18,5	11,3	24,8	10,4	15,4	14,1
Будівництво	4,9	5,6	3,8	4,3	2,8	3,8	3,6	3,4	3,7
Оптова та роздрібна торгівля;	26,8	18,3	23,5	21,0	19,1	23,6	21,6	21,7	18,0

	Економічні райони								
	Донецький	Карпатський	Північно-Західний	Північно-Східний	Подільський	Придніпровський	Причорноморський*	Столичний	Центральний
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	6,8	5,3	5,5	5,9	5,2	5,8	8,1	7,4	6,1
Тимчасове розміщування й організація харчування	1,5	2,3	1,8	1,4	1,2	1,7	1,9	1,5	1,1
Інформація та телекомунікації	1,0	1,2	0,9	1,5	0,9	1,5	1,2	1,4	1,0
Фінансова й страхова діяльність	0,9	1,0	1,0	1,1	1,0	1,7	1,2	1,7	1,0
Операції з нерухомим майном	1,1	1,0	1,1	2,1	0,9	1,5	1,9	1,5	1,2
Професійна, наукова та технічна діяльність	1,6	1,5	1,5	2,5	1,4	2,5	1,9	2,7	1,5
Адміністративне та допоміжне обслуговування	1,9	1,2	1,0	1,5	1,1	2,0	1,6	2,0	1,2
Державне управління й оборона	3,2	4,9	5,4	5,0	5,9	4,5	5,8	7,5	4,8
Освіта	6,2	9,8	10,8	9,1	10,1	7,9	9,2	9,1	9,1
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	5,6	6,8	7,0	6,3	7,0	6,0	5,9	7,7	7,1
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1,1	1,1	1,3	1,1	1,1	0,9	1,3	1,5	1,3
Інші види економічної діяльності	2,3	3,7	1,9	1,7	1,5	1,6	2,3	1,7	1,6

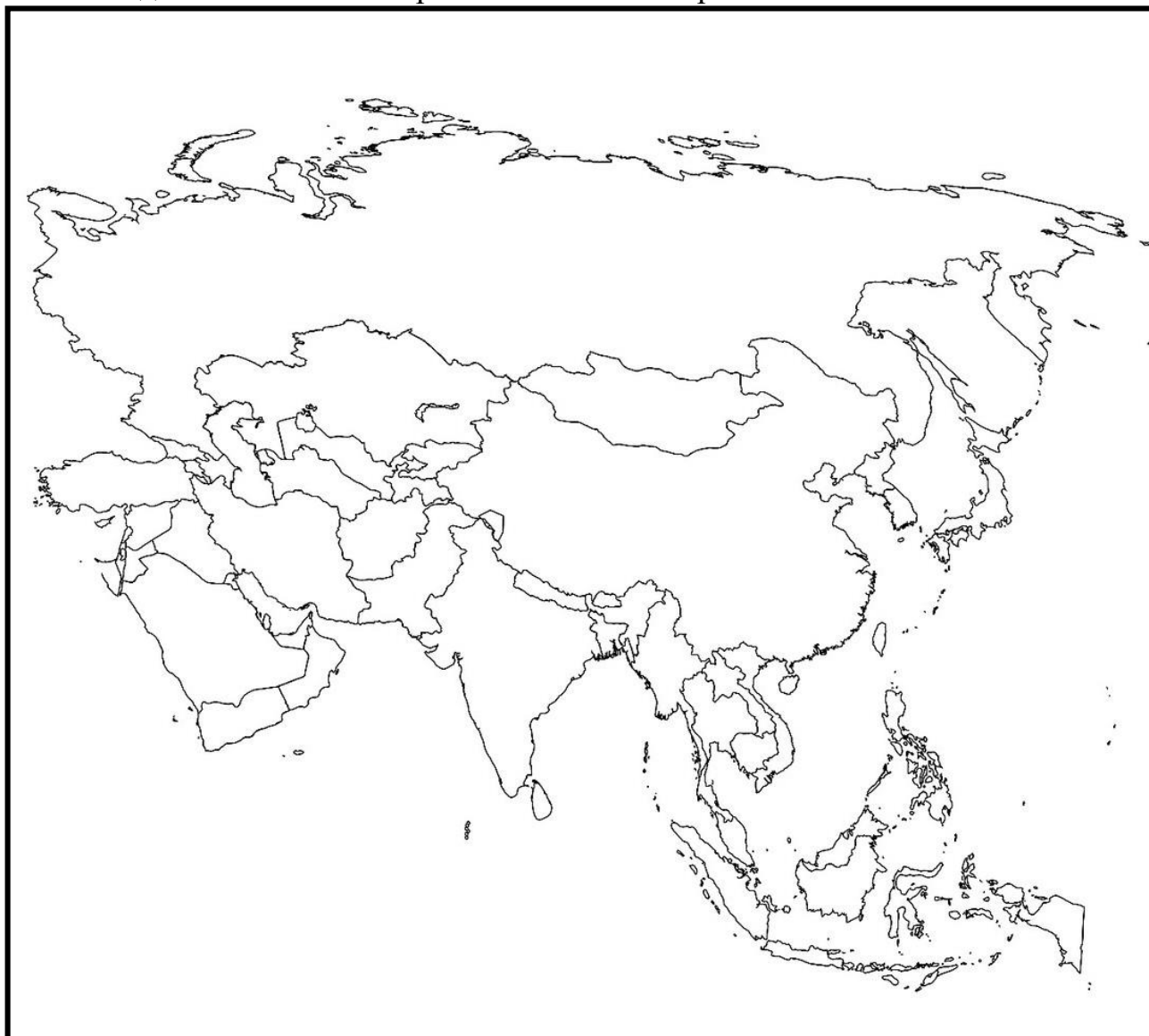
* З урахуванням даних анексованих територій АР Криму та Сімферополя за 2014 рік

ХІД ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

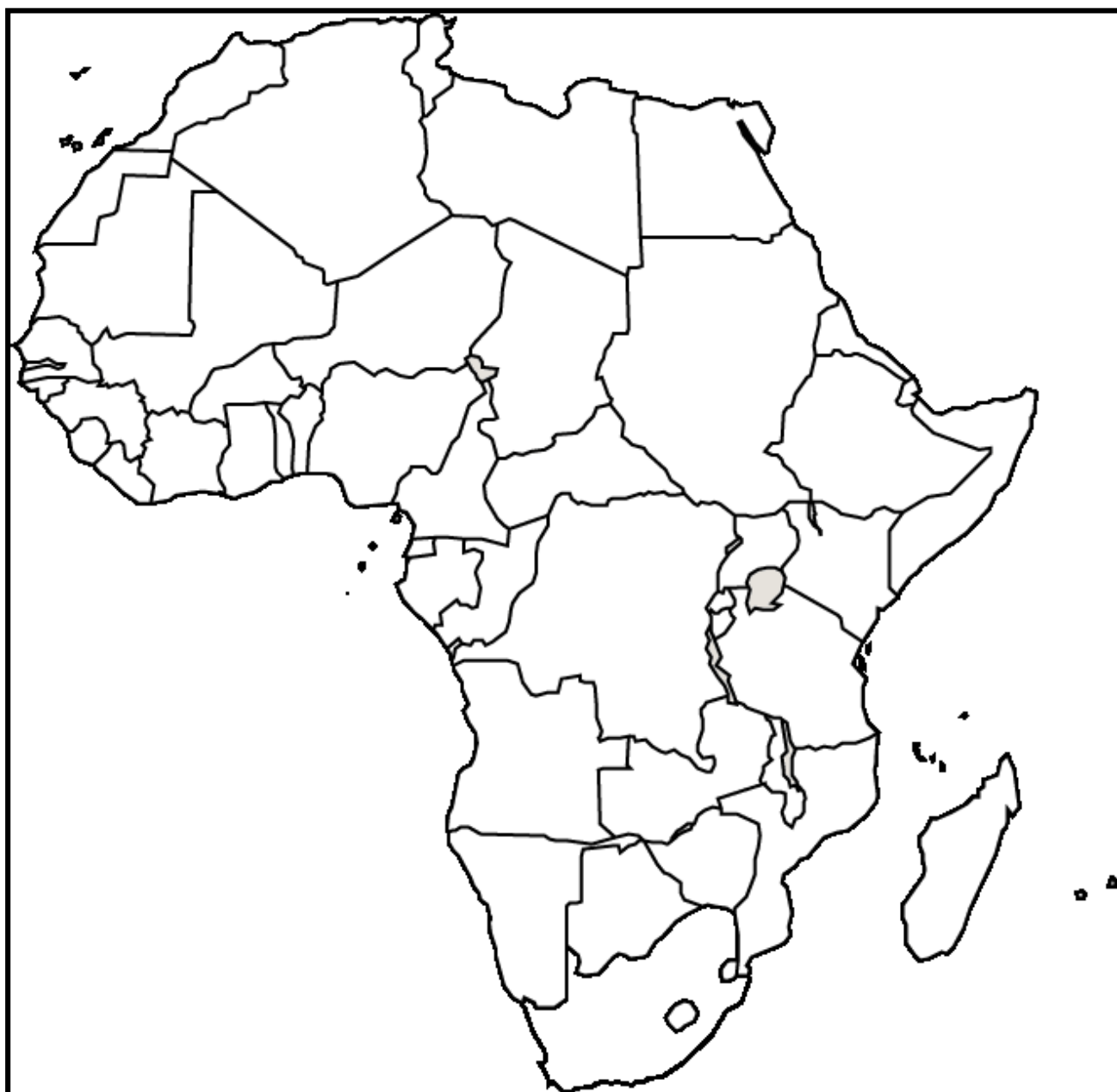
Завдання 1. Рівень безробіття країн Європи

Завдання 1. Рівень безробіття населення країн Азії

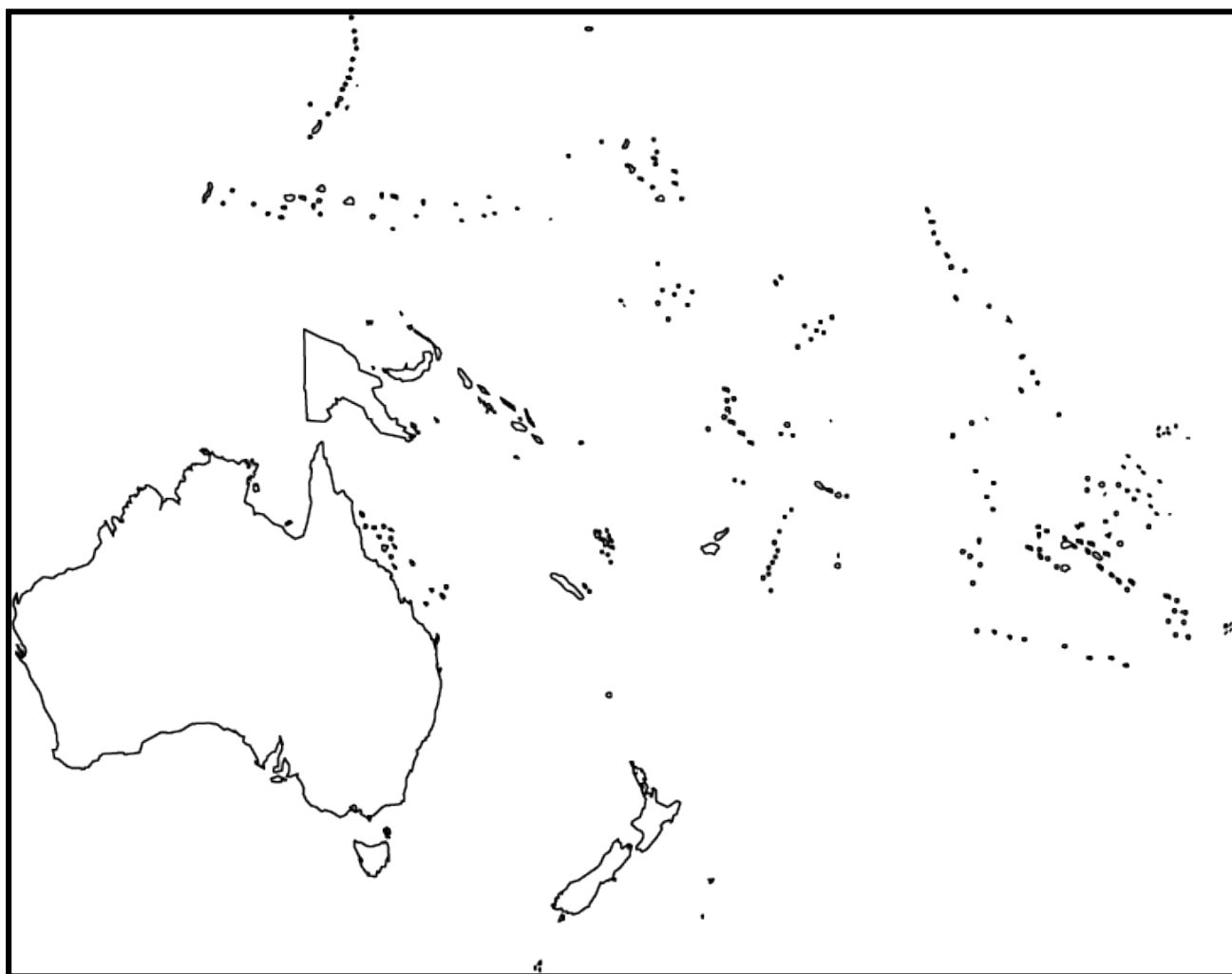
Завдання 1. Рівень безробіття населення країн Африки

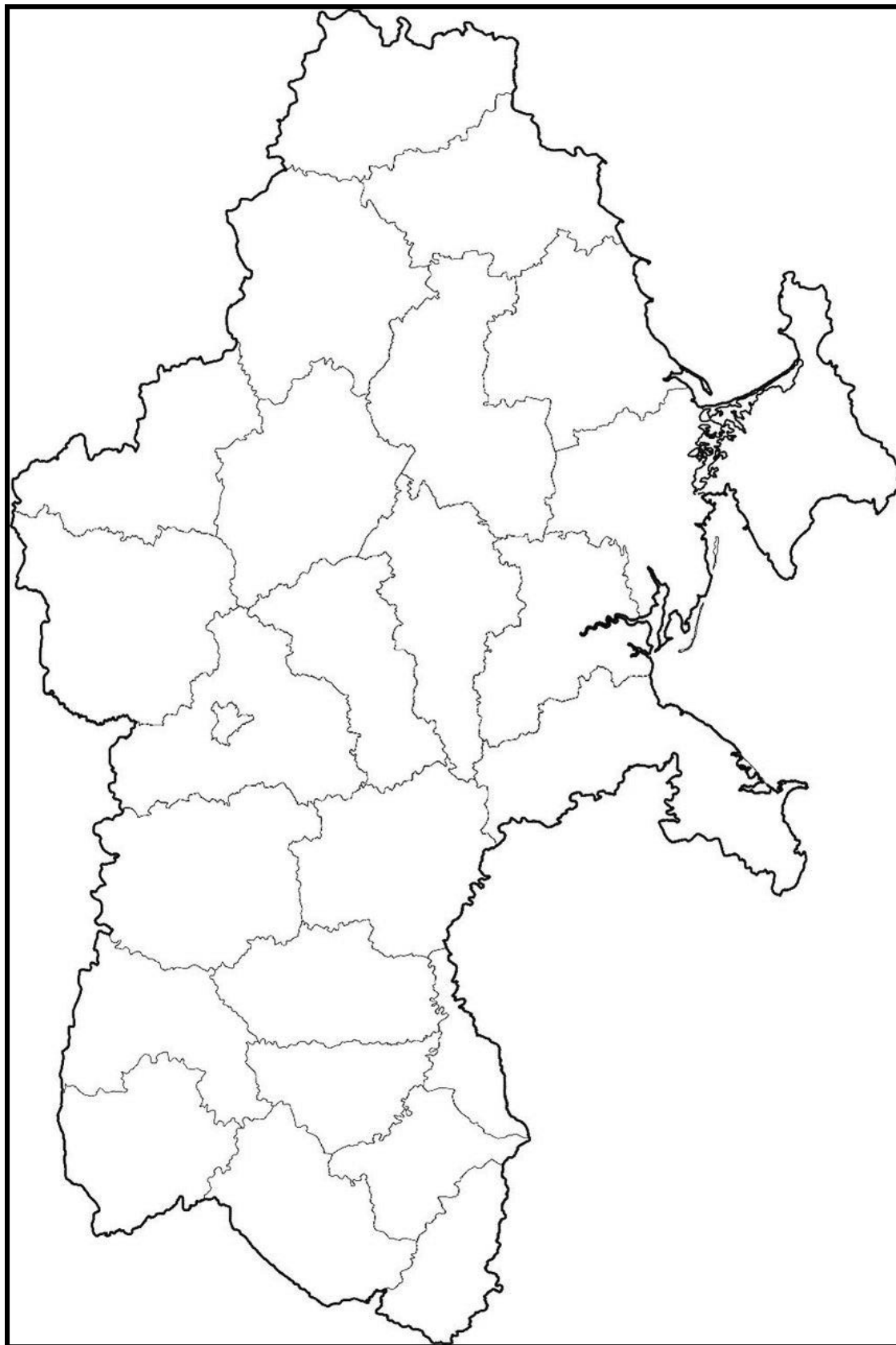
Завдання 1. Рівень безробіття населення країн Південної та Північної Америки

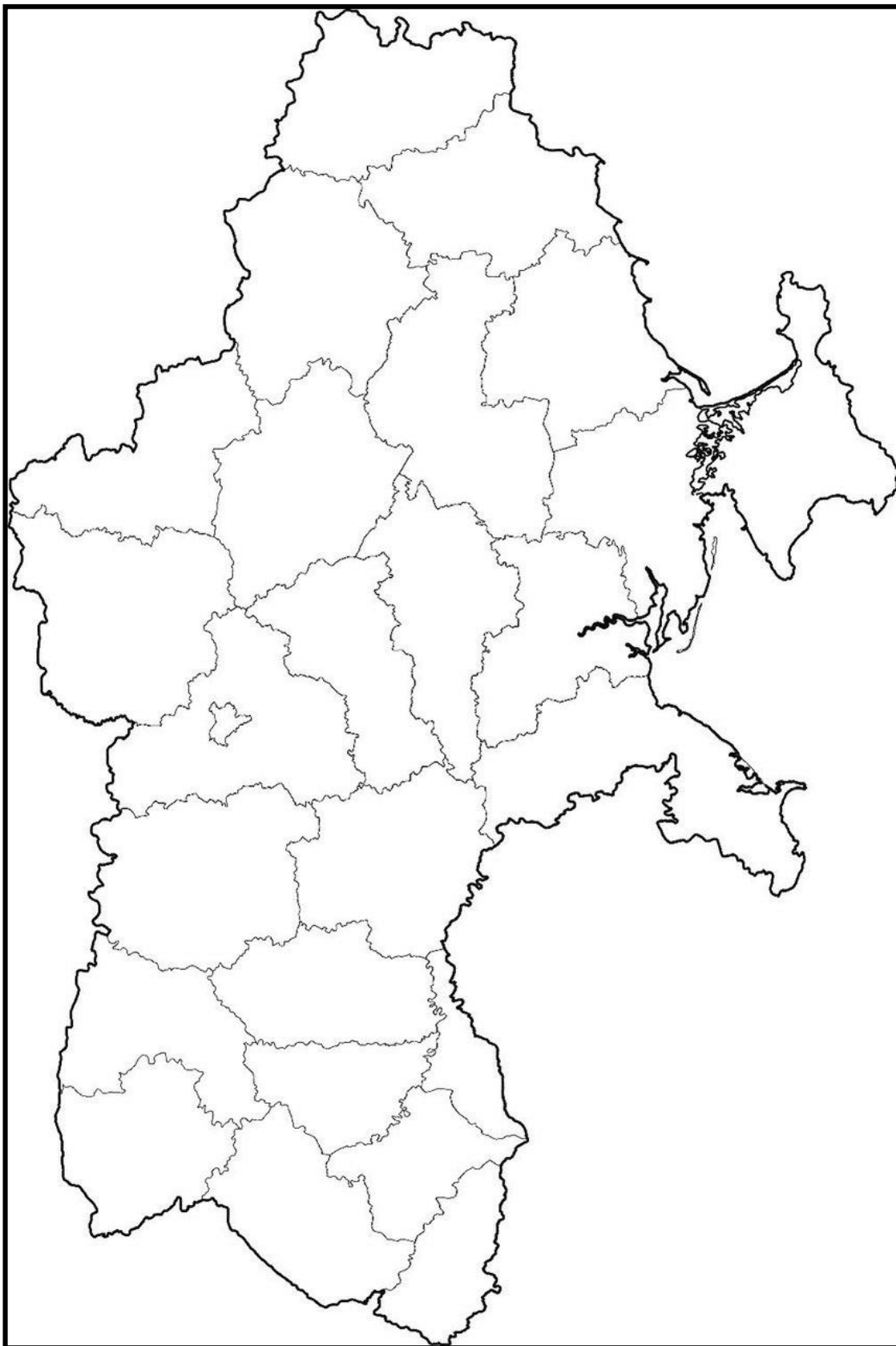
Завдання 1. Рівень безробіття населення країн Австралії та Океанії

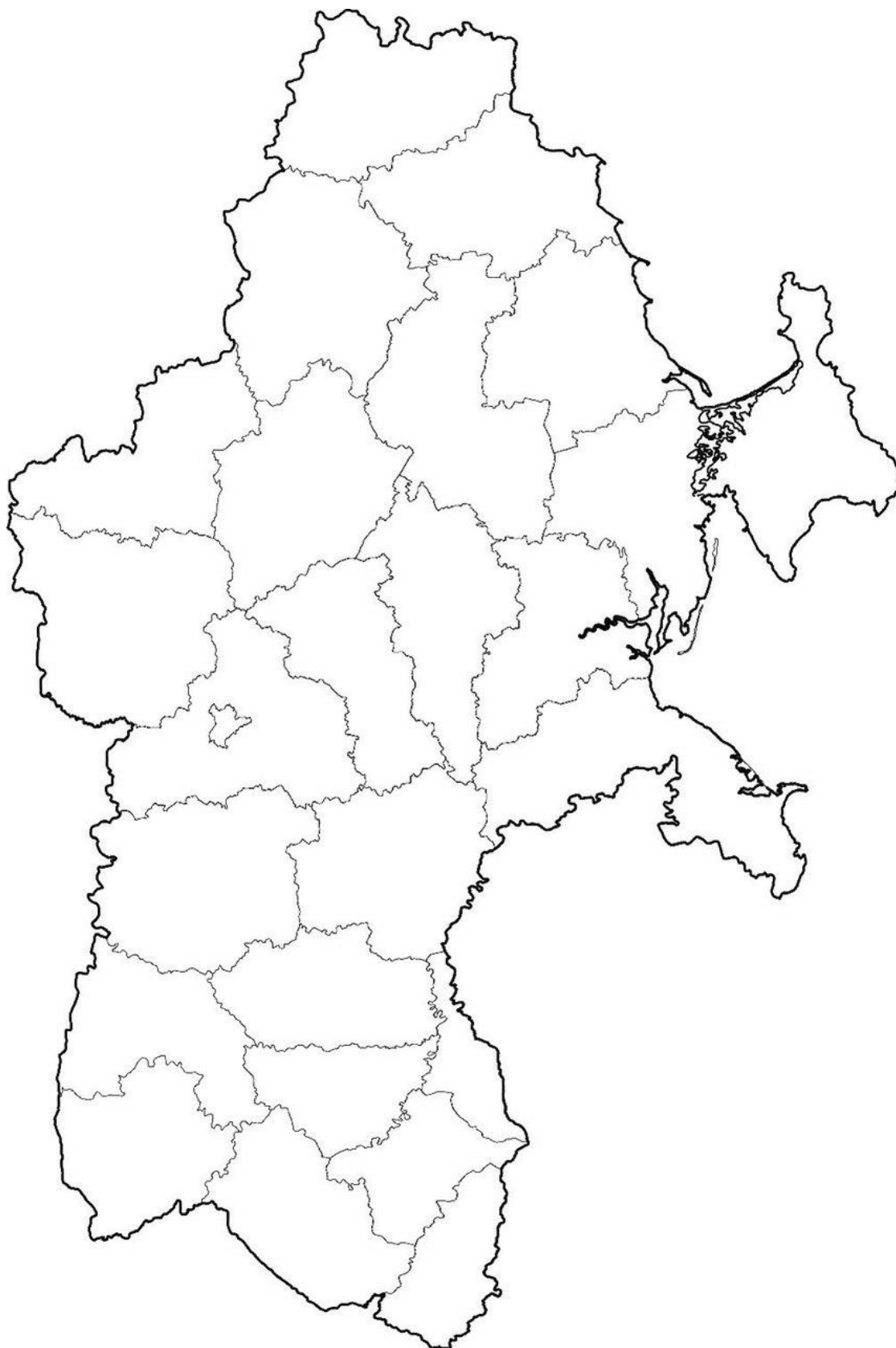
Завдання 2. Рівень безробіття регіонів України

Завдання 3. Динаміка рівня безробіття в регіонах України

Завдання 4. Зайнятість населення в економічних районах України

Завдання 5. «Класифікація трудових ресурсів (за методикою МОП)»

This image shows a full page of blank graph paper. The grid consists of small, equal-sized squares formed by thin black lines. There are 20 columns and 20 rows of squares, creating a total of 400 square units. The grid covers the entire area of the page, leaving no margins or additional markings.

ВИСНОВКИ ДО ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ №4

[illegible]

[illegible]

ПРАКТИЧНА РОБОТА №6

Розв'язування задач на демогеографічні процеси

Мета: навчитися розв'язувати географічні задачі на демографічні процеси.

ТЕОРЕТИЧНИЙ ЕТАП

Густота населення = к-ть населення / площа

Природний приріст = к-ть народжених – к-ть померлих

Сальдо міграції = к-ть іммігрантів – к-ть емігрантів

Рівень безробіття = к-ть безробітних / трудові ресурси * 100%

Трудові ресурси = зайняті + безробітні

ПРАКТИЧНИЙ ЕТАП

Задача 1. Населення країни А станом на 1.01.2016 р. становило 100 млн. осіб. Народжуваність склала 120 тис.осіб, а смертність 7‰. Імміграція становила 12‰, а еміграція – 700 тис.осіб. Обчисліть чисельність населення на кінець року. Запишіть розгорнутий хід розв'язку задачі.

Номер варіанту	Населення країни на початок року, млн.осіб	Народжуваність населення, тис.осіб	Смертність населення, ‰	Імміграція, ‰	Еміграція, тис.осіб
1	110	125	8	11	690
2	120	130	9	10	680
3	130	135	10	9	670
4	140	140	11	8	660
5	150	160	10	9	650
6	160	180	9	6	640
7	170	200	8	5	630
8	180	220	7	4	620
9	190	240	6	5	610
10	200	260	9	7	600
11	195	280	8	9	590
12	190	150	7	11	580
13	185	140	8	13	570
14	180	130	9	10	560
15	175	120	7	9	550
16	170	110	5	8	540
17	165	100	5	7	530
18	160	105	6	6	520
19	155	110	7	5	510
20	150	115	8	8	500
21	145	120	9	7	505
22	140	125	10	6	510
23	135	130	11	7	515

24	130	135	12	8	520
25	125	140	13	9	525
26	120	145	14	10	530
27	115	150	15	11	535
28	130	160	7	12	520
29	140	170	9	9	510
30	150	180	5	8	500
31	160	190	6	10	490
32	170	200	7	6	480
33	180	210	8	11	470
34	190	220	9	9	460
35	200	230	10	7	450
36	210	240	11	5	440
37	220	250	12	6	430
38	230	260	13	8	420
39	240	270	14	10	410
40	250	280	11	12	400
41	260	290	9	14	390
42	270	300	8	15	380
43	280	310	7	16	370
44	290	320	6	12	360
45	300	330	7	11	350
46	310	340	8	10	345
47	320	350	9	9	340
48	330	360	10	8	335
49	340	360	9	7	330
50	350	380	8	6	325

Задача 2. Відомо що за рік загальний приріст населення склав 700 тис. осіб. При цьому спостерігалися такі показники демографічної ситуації: народжуваність – 18‰, смертність – 12‰, сальдо міграції склало 100 тис. осіб. Знайдіть загальну чисельність населення на початок та кінець року. Запишіть розгорнутий хід розв’язку задачі.

Номер варіанту	Загальний приріст населення за рік, тис.осіб	Народжуваність населення, ‰	Смертність населення, ‰	Сальдо міграції, тис.осіб
1	710	17	10	80
2	720	16	8	60
3	730	15	6	40
4	740	14	4	20
5	750	13	5	30
6	760	12	6	40
7	770	11	7	50
8	780	10	8	60
9	790	11	9	70
10	800	12	10	80
11	810	10	9	90
12	820	13	7	100
13	830	14	5	110
14	840	15	9	120

15	850	16	8	130
16	860	10	7	140
17	870	11	7	150
18	880	12	8	160
19	890	13	10	170
20	900	14	12	180
21	910	15	11	190
22	920	16	10	200
23	930	17	7	210
24	910	15	10	190
25	900	14	9	170
26	890	13	8	150
27	880	12	11	130
28	870	11	9	110
29	860	10	8	90
30	850	9	7	70
31	840	8	6	50
32	830	9	8	30
33	820	10	9	10
34	810	11	9	-10
35	800	12	7	-30
36	790	13	8	-50
37	780	14	9	-70
38	770	15	10	-90
39	760	16	11	-110
40	740	17	14	-130
41	720	18	16	-150
42	700	19	9	-170
43	680	20	5	-190
44	660	21	9	-210
45	640	19	15	-230
46	620	17	16	-250
47	600	15	14	-270
48	580	13	8	-290
49	560	11	8	-310
50	540	9	7	-330

Задача 3. Країна на карті масштабу 1:2 000 000 займає площу 20 см². Густота населення в країні склала 100 осіб/км². Вкінці року густота 80 осіб/км². Обчисліть показники природного приросту та сальдо міграцій, якщо відомо їх співвідношення у загальному прирості населення відповідно становило 3:7. Запишіть розгорнутий хід розв'язку задачі.

Номер варіанту	Масштаб карти	Площа країни на карті, см ²	Густота населення на початок року, осіб/км ²	Густота населення на кінець року, осіб/км ²	Співвідношення природного приросту до сальдо міграції
1	1:2000000	20	105	80	3:7
2	1:2000000	20	110	80	3:7
3	1:2000000	20	115	80	3:7
4	1:2000000	20	120	75	4:6
5	1:2000000	20	125	75	4:6
6	1:2000000	20	130	75	4:6
7	1:2000000	20	135	90	4:6
8	1:2000000	20	140	90	5:5
9	1:2000000	20	145	90	5:5
10	1:2000000	20	150	90	5:5
11	1:2500000	15	155	140	6:4
12	1:2500000	15	160	150	6:4
13	1:2500000	15	150	140	6:4
14	1:2500000	15	140	135	6:4
15	1:2500000	15	130	135	6:4
16	1:2500000	15	120	135	6:4
17	1:2500000	15	110	120	6:4
18	1:2500000	15	100	115	6:4
19	1:2500000	15	90	115	6:4
20	1:2500000	15	80	115	6:4
21	1:1500000	25	85	115	7:3
22	1:1500000	25	90	115	7:3
23	1:1500000	25	95	130	7:3
24	1:1500000	25	100	130	7:3
25	1:1500000	25	105	130	7:3
26	1:1500000	25	110	130	7:3
27	1:1500000	25	115	130	4:6
28	1:1500000	25	120	130	4:6
29	1:1500000	25	125	130	4:6
30	1:1500000	25	130	135	4:6
31	1:1500000	25	135	130	4:6
32	1:1500000	25	140	130	4:6
33	1:1500000	25	145	130	4:6
34	1:1000000	40	130	95	4:6
35	1:1000000	40	120	95	4:6
36	1:1000000	40	110	95	3:7
37	1:1000000	40	100	95	3:7
38	1:1000000	40	90	95	3:7
39	1:1000000	40	120	95	3:7
40	1:1000000	40	140	95	3:7
41	1:1000000	40	160	100	6:4

42	1:1000000	40	120	100	6:4
43	1:1000000	40	100	110	6:4
44	1:1000000	45	125	100	6:4
45	1:1000000	45	145	150	6:4
46	1:1000000	45	150	130	5:5
47	1:1000000	45	160	130	5:5
48	1:1000000	45	140	130	7:3
49	1:1000000	45	120	130	7:3
50	1:1000000	45	100	130	7:3

Задача 4. В регіоні, де проживало 100 тис.осіб чоловіки і жінки співвідносилися як 4,5:5,5. Відомо, що впродовж року природний приріст склав 22‰, а народжуваність дівчат становила 45% від загального природного приросту. Обчисліть чисельність чоловіків та жінок на початок та кінець року. Запишіть розгорнутий хід розв’язку задачі.

Номер варіанту	Чисельність населення регіону, тис.осіб	Співвідношення чоловіків і жінок	Природний приріст, ‰	Народжуваність дівчат від природного приросту
1	100	4:6	21	45
2	100	4:6	20	44
3	100	4:6	19	43
4	100	4:6	18	42
5	100	4:6	17	41
6	100	4:6	16	40
7	100	4:6	15	39
8	100	4:6	14	38
9	100	4:6	13	37
10	100	4:6	12	36
11	150	3,5:6,5	10	35
12	150	3,5:6,5	12	37
13	150	3,5:6,5	14	39
14	150	3,5:6,5	16	41
15	150	3,5:6,5	18	43
16	150	3,5:6,5	20	45
17	150	3,5:6,5	22	47
18	150	3,5:6,5	24	49
19	150	3,5:6,5	26	51
20	150	3,5:6,5	28	53
21	200	5,5:4,5	27	54
22	200	5,5:4,5	26	55
23	200	5,5:4,5	25	56
24	200	5,5:4,5	24	57
25	200	5,5:4,5	23	58
26	200	5,5:4,5	22	59
27	200	5,5:4,5	21	60
28	200	5,5:4,5	20	61

29	200	5,5:4,5	19	62
30	200	5,5:4,5	18	63
31	250	6:4	16	61
32	250	6:4	14	59
33	250	6:4	12	57
34	250	6:4	10	55
35	250	6:4	11	53
36	250	6:4	13	51
37	250	6:4	15	49
38	250	6:4	17	47
39	250	6:4	19	45
40	250	6:4	21	43
41	300	6,5:3,5	23	41
42	300	6,5:3,5	25	39
43	300	6,5:3,5	27	40
44	300	6,5:3,5	29	41
45	300	6,5:3,5	28	42
46	300	6,5:3,5	27	43
47	300	6,5:3,5	26	44
48	300	6,5:3,5	25	45
49	300	6,5:3,5	24	46
50	300	6,5:3,5	23	47

Задача 5. В країні А проживає 10 млн.осіб. Із них 3 млн.осіб є непрацюючі підлітки віком до 15 років, а чисельність населення віком понад 70 років склала 15% від усього населення країни. Також відомо, що в країні працює 7 тис. осіб пенсіонерів. Структура осіб від 15 до 70 років, виглядає таким чином: студенти – 13%, інваліди 1 та 2 групи – 0,5%, безробітні – 5%, із них зареєстровані 4%, інше населення є зайнятим у різних галузях господарства. Обчисліть чисельність економічно активного та економічно неактивного населення.

Номер варіанту	Чисельність населення країни, млн.осіб	Чисельність непрацюючих підлітків до 15 років, млн.осіб	Чисельність населення віком понад 70 років, %	Чисельність пенсіонерів, які працюють, тис. осіб	Студенти, %	Інваліди 1 та 2 групи, %	Безробітні, %	В. т.ч. зареєстровані безробітні, %
1	10	3	14	6,5	11	1,1	5,5	4
2	10	3	13	6,5	12	1	6	4
3	10	3	12	6,5	13	0,9	6,5	4
4	10	3	11	6,5	14	0,8	7	4
5	10	3	10	6,5	15	0,7	7,5	4

6	10	3	16	6,5	16	0,6	8	4
7	10	3	17	6,5	17	0,5	8,5	4
8	10	3	18	6,5	18	0,4	9	4
9	10	3	19	6,5	19	0,3	9,5	4
10	10	3	20	6,5	20	0,2	10	4
11	15	4	19	6	19	0,4	9	5
12	15	4	18	6	18	0,6	8	5
13	15	4	17	6	17	0,8	7	5
14	15	4	16	6	16	1	6	5
15	15	4	15	6	15	1,2	5	3,5
16	15	4	14	6	14	1,4	4	3,5
17	15	4	13	6	13	1,6	4,5	3,5
18	15	4	12	6	12	1,8	5	3,5
19	15	4	11	6	11	2	5,5	3,5
20	15	4	10	6	10	2,2	6	3,5
21	20	5	9	7	8	2	4	2
22	20	5	8	7	9	1,9	5	3
23	20	5	7	7	11	1,8	6	3
24	20	5	9	7	13	1,7	7	3
25	20	5	11	7	15	1,6	8	3
26	20	5	13	7	17	1,5	9	3
27	20	5	15	7	19	1,4	10	5
28	20	5	17	7	21	1,3	11	5
29	20	5	19	7	23	1,2	9	5
30	20	5	21	7	25	1,1	8	5
31	25	8	20	6	22	1	7	5
32	25	8	19	6	20	0,9	6	3
33	25	8	18	6	18	0,8	5	3
34	25	8	17	6	16	0,7	4	3
35	25	8	16	6	14	0,6	8	3
36	25	8	15	8	12	0,5	7	3
37	25	8	14	8	10	0,7	6	3
38	25	8	13	8	9	0,9	5	4
39	25	9	12	8	8	1,1	4	3
40	25	9	9	8	7	1,3	6	5
41	30	9	10	9	6	1,5	7	5
42	30	9	11	9	8	1,7	8	5
43	30	9	12	9	10	1,6	9	5

44	30	9	13	9	12	1,4	10	7
45	30	9	14	10	14	1,2	11	7
46	30	9	15	10	16	1	12	7
47	30	10	16	10	18	0,8	11	7
48	30	10	17	10	17	0,6	10	7
49	30	10	18	10	15	0,4	9	5
50	30	10	19	10	13	0,2	8	5

ХІД ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Задача 1.

A full-page sheet of white graph paper with a uniform black grid. The grid consists of small squares, approximately 10 units wide by 15 units high. There are no margins or additional markings on the page.

Відповідь

Задача 2.

[illegible]

Відповідь _____

Задача 3.

A full-page sheet of white graph paper featuring a uniform grid of thin black lines. The grid consists of small squares covering the entire area, with no margins or additional markings.

Відповідь _____

Задача 4.

[illegible]

Відповідь _____

Задача 5.

[illegible]

Відповідь _____

Додаток А
Основні демографічні показники країн світу

Країна	Чисельність населення, осіб	Народилось, осіб	Померло, осіб	Природний приріст, %	Прибули, осіб	Вибули, осіб	Сальдо міграції	Чоловіки, %	Жінки, %	До 15, %	65 і старше, %	Рівень Безробіття, %
АВСТРАЛІЯ	22992654	280510	165547		6 763 663	526579		50,0	50,0	12,84	20,09	6,20
АВСТРІЯ	8711770	82762	82762		1 492 374	575828		48,7	51,3	14,61	17,76	5,80
АЗЕРБАЙДЖАН	9872765	159939	70097		264 241	1146769		49,2	50,8	15,42	8,94	5,30
АЛБАНІЯ	3038594	40109	20359		57 616	1122910		51,0	49,0	11,97	17,10	17,30
АЛЖИР	40263711	926065	173134		242 391	1763771		50,2	49,8	28,03	5,44	11,00
АМЕРИКАНСЬКЕ САМОА	54194	1241	260		23 216	2035		50,5	49,5	34,99	4,08	29,80
АНГІЛЬЯ	16752	216	77		5 470	2406		48,5	51,5	30,03	15,01	8,00
АНГОЛА	20172332	778652	211809		106 845	555403		50,5	49,5	50,30	49,70	26,00
АНДОРРА	85660	668	608		42 082	7571		51,7	48,3	10,01	17,40	4,00
АНТИГУА І БАРБУДА	93581	1479	533		28 083	65489		47,6	52,4	23,85	7,82	11,00
АРГЕНТИНА	43886748	746075	324762		2 086 302	940273		49,2	50,8	25,15	10,74	7,60
АРУБА	113648	1455	943		36 114	16724		47,4	52,6	12,46	18,26	6,90
АФГАНІСТАН	33332025	1276617	456649		382 365	4843117		51,2	48,8	46,11	3,68	35,00
БАГАМСЬКІ ОСТРОВИ,	327316	5041	2324		59 306	40095		49,0	51,0	17,62	8,22	15,00
БАНГЛАДЕШ	156186882	2967551	827790		1 422 805	7205410		48,2	51,8	31,60	5,13	4,90
БАРБАДОС	291495	3469	2478		34 475	98464		48,5	51,5	19,71	12,95	10,80
БАХРЕЙН	1378904	18615	3723		704 137	55964		55,4	44,6	14,48	5,08	4,10
БЕЛІЗ	353858	8599	2123		53 860	59884		50,7	49,3	39,23	4,87	12,90
БЕЛЬГІЯ	11409077	132345	110668		1 387 940	530990		49,0	51,0	16,97	17,12	8,60
БЕНІН	10741458	381322	85932		245 399	615852		50,0	50,0	35,94	11,86	2,00
КОТ-Д'ІВУАР	23740424	669480	225534		2 175 399	850105		50,7	49,3	45,10	2,20	5,60
БЕРМУДСЬКІ ОСТРОВИ	70537	790	593		19 126	17046		48,5	51,5	10,93	19,26	9,00
БІЛОРУСЬ	9570376	101925	127286		1 082 905	1485323		46,5	53,5	11,00	19,86	0,70

Країна	Чисельність населення, осіб	Народилось, осіб	Померло, осіб	Природний приріст, %	Прибули, осіб	Вибули, осіб	Сальдо міграції	Чоловіки, %	Жінки, %	До 15, %	65 і старше, %	Рівень Безробіття, %
М'ЯНМА	56890418	1035406	449434		73 308	2881797		49,5	50,5	26,05	5,36	5,00
БОЛГАРІЯ	7144653	62873	103597		102 113	1176390		47,9	52,1	9,18	26,21	10,20
БОЛІВІЯ	10969649	245720	71303		142 989	799605		49,5	50,5	22,34	8,61	7,40
БОСНІЯ І ГЕРЦЕГОВИНА	3861912	33985	38233		34 803	1650772		49,2	50,8	10,31	19,85	43,90
БОТСВАНА	2209208	45731	29382		160 644	58346		50,0	50,0	32,58	4,98	17,80
БРАЗИЛІЯ	205823665	2943278	1358436		713 568	1544024		49,5	50,5	15,08	10,79	6,40
БРИТАНСЬКІ ВІРГІНСЬКІ ОСТРОВИ	34232	377	178		17 308	4624		51,2	48,8	17,01	8,24	8,70
БРУНЕЙ	436620	7510	1572		102 733	46237		50,2	49,8	25,28	3,53	2,70
БУРКІНА-ФАСО	19512533	811721	208784		704 676	1453378		49,7	50,3	33,91	5,61	77,00
БУРУНДІ	11099298	462841	99894		286 810	284187		49,7	50,3	44,03	2,24	8,10
БУТАН	750125	13127	4951		51 106	44190		52,4	47,6	21,81	0,02	2,60
ВАНУАТУ	277554	6800	1138		3 187	8583		51,0	49,0	38,87	4,05	1,70
ВАТИКАН	1000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ВЕНЕСУЕЛА	30912302	593516	160744		1 404 448	606344		49,5	50,5	17,87	5,07	8,10
ВЕЛИКА БРИТАНІЯ	66088000	769056	599220		8 543 120	4917460		49,8	50,2	17,37	17,73	4,80
В'ЄТНАМ	95261021	1495598	562040		72 793	2558678		49,5	50,5	24,45	8,68	3,00
ВІРГІНСЬКІ ОСТРОВИ, АМЕРИКАНСЬКІ	102951	1040	916		56 721	3407		47,4	52,6	17,47	19,46	12,00
ВІРМЕНІЯ	3051250	40582	28682		191 199	937299		47,1	52,9	18,75	10,51	17,80
ГАБОН	1738541	59632	22775		268 384	63209		49,7	50,3	42,06	3,79	21,00
ГАЙАНА	735909	11407	5446		15 384	460286		50,2	49,8	26,86	5,64	11,10
ГАЇТІ	10485800	244319	80741		39 529	1195240		49,5	50,5	35,87	4,36	40,60
ГАМБІЯ	2009648	60490	14269		192 540	89639		50,0	50,0	38,31	3,36	29,80
ГАНА	26908262	828774	191049		399 471	801710		50,0	50,0	26,43	6,51	5,20
ГВАТЕМАЛА	15189958	372154	71393		76 352	1017517		49,2	50,8	41,56	4,32	4,10

Країна	Чисельність населення, осіб	Народилось, осіб	Померло, осіб	Природний приріст, ‰	Прибули, осіб	Вибули, осіб	Сальдо міграції	Чоловіки, %	Жінки, %	До 15, %	65 і старше, %	Рівень Безробіття, %
ГВІНЕЯ	12093349	428105	111259		228 413	426940		50,0	50,0	44,65	3,83	2,70
ГВІНЕЯ-БІСАУ	1759159	57876	25156		22 333	101828		48,7	51,3	39,53	3,34	7,60
ГІБРАЛТАР	29328	414	246		11 065	13065		50,0	50,0	18,12	16,29	3,00
ГОНДУРАС	8893259	202766	46245		28 070	648520		50,2	49,8	35,53	4,95	4,10
ГОНКОНГ	7167403	65223	51605		2 838 665	1041264		48,7	51,3	13,80	12,70	2,90
ГРЕНАДА	111219	1757	901		7 057	65812		51,9	48,1	24,35	9,60	33,50
ГРЕНЛАНДІЯ	57728	831	496		6 009	17552		52,8	47,2	13,94	12,73	9,40
ГРЕЦІЯ	10773253	91573	112042		1 242 514	871643		49,0	51,0	14,51	19,50	25,80
ГРУЗІЯ	4928052	62586	50266		168 802	838430		47,6	52,4	18,62	14,28	16,70
ГУАМ	162742	2718	846		76 089	2144		50,7	49,3	16,74	13,17	8,40
ДАНІЯ	5593785	58735	57616		572 520	250675		49,5	50,5	11,04	24,66	4,70
ДЖЕРСІ	98069	1187	755		82 307	20335		49,2	50,8	15,50	14,79	1,70
ДЖІБУТІ	846687	19982	6435		112 351	15927		51,0	49,0	32,31	3,36	60,00
ДОМІНІКА	73757	1121	583		6 720	69817		50,5	49,5	29,47	10,15	23,00
ДОМІНІКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА	10606865	197288	48792		415 564	1304493		50,7	49,3	29,28	6,44	14,00
ЕКВАДОР	16080778	292670	83620		387 513	1101923		49,7	50,3	20,69	9,87	4,80
ЕКВАТОРІАЛЬНА ГВІНЕЯ	759451	24910	6076		10 825	81029		49,5	50,5	40,47	4,01	22,30
ЕРИТРЕЯ	5869869	176683	42850		15 941	499916		49,5	50,5	40,25	3,74	8,60
ЕСТОНІЯ	1258545	12963	15228		202 348	198042		45,7	54,3	11,17	25,00	7,20
ЕФІОПІЯ	102374044	3777602	808755		1 072 949	753492		49,2	50,8	45,00	3,16	17,50
ЄГИПЕТ	94666993	2868410	444935		491 643	3268970		50,5	49,5	31,26	4,30	12,80
ЄМЕН	27392779	799869	167096		344 131	1012889		50,7	49,3	29,44	4,38	27,00
ЗАМБІЯ	15510711	648348	184577		127 915	238121		50,0	50,0	45,39	2,65	15,00
ЗАХІДНА САХАРА	587020	17493	4814		-	-		49,7	50,3	37,83	3,87	-
ЗІМБАБВЕ	14546961	464048	144015		398 866	856345		47,4	52,6	41,13	4,28	95,00

Країна	Чисельність населення, осіб	Народилось, осіб	Померло, осіб	Природний приріст, ‰	Прибули, осіб	Вибули, осіб	Сальдо міграції	Чоловіки, %	Жінки, %	До 15, %	65 і старше, %	Рівень Безробіття, %
ЙОРДАНІЯ	8185384	208727	31104		3 112 026	699719		52,4	47,6	23,76	5,44	13,00
ІЗРАЇЛЬ	8174527	149594	42508		2 011 727	342585		50,0	50,0	19,64	15,16	5,60
ІНДІЯ	1266883598	24450853	9248250		5 240 960	15575724		51,5	48,5	30,76	5,84	7,10
ІНДОНЕЗІЯ	258316051	4236383	1653223		328 846	3876739		50,0	50,0	18,55	8,47	5,50
ІРАК	38146025	1178712	144955		353 881	1479966		50,5	49,5	28,32	5,01	16,00
ІРАН	82801633	1473869	488530		2 726 420	1123383		50,5	49,5	23,47	5,66	10,50
ІРЛАНДІЯ	4952473	71811	32191		746 260	882022		49,7	50,3	21,35	11,67	9,40
ІСЛАНДІЯ	335878	4635	2116		37 522	38496		50,0	50,0	13,95	18,68	3,80
ІСПАНІЯ	48563476	456497	441928		5 852 953	1251004		49,0	51,0	10,21	23,90	22,50
ІТАЛІЯ	62007540	539466	638678		5 788 875	2900924		49,0	51,0	9,14	27,55	12,20
КАБО-ВЕРДЕ	553432	11179	3431		14 924	165732		48,7	51,3	23,12	6,07	12,00
КАЗАХСТАН	18360353	343339	150555		3 546 778	4075738		48,2	51,8	19,32	10,34	5,00
КАЙМАНОВІ ОСТРОВИ	57268	687	326		23 726	1569		49,0	51,0	35,00	15,00	4,00
КАМБОДЖА	15957223	373399	121275		73 963	1187142		49,0	51,0	19,98	7,20	0,30
КАМЕРУН	24360803	872117	238736		381 984	328604		50,2	49,8	43,62	3,33	30,00
КАНАДА	35362905	364238	300585		7 835 502	1286176		49,5	50,5	16,75	14,77	6,90
КАТАР	2258283	21905	3387		1 687 640	25681		66,7	33,3	10,70	2,23	0,40
КЕНІЯ	46790758	1174448	318177		1 084 357	455889		50,0	50,0	29,88	5,04	40,00
КИРГИЗІЯ	5727553	129443	37802		204 382	760847		49,0	51,0	22,99	7,01	8,00
КИТАЙ	1373541278	17169266	10576268		978 046	9546065		51,5	48,5	16,61	8,92	4,20
КІПР	1205575	13744	8077		196 167	177185		50,0	50,0	16,06	13,31	16,10
КІРІБАТІ	106925	2278	759		3 153	4717		49,7	50,3	36,08	3,56	30,60
КОЛУМБІЯ	47220856	769700	254993		133 134	2638852		49,0	51,0	17,93	6,71	9,40
КОМОРСЬКІ ОСТРОВИ	794678	21377	5881		12 555	116516		49,5	50,5	40,77	3,84	20,00
ДР КОНГО	81331050	2781522	805177		545 694	1403757		49,7	50,3	38,55	3,11	26,60
КОНГО, РЕСПУБЛІКА	4852412	170320	47068		392 996	220501		49,7	50,3	41,33	3,00	53,00
КОРЕЯ, ПІВНІЧНА	25115311	366684	233572		48 458	112783		48,7	51,3	23,19	8,72	25,60

Країна	Чисельність населення, осіб	Народилось, осіб	Померло, осіб	Природний приріст, ‰	Прибули, осіб	Вибули, осіб	Сальдо міграції	Чоловіки, %	Жінки, %	До 15, %	65 і старше, %	Рівень Безробіття, %
КОСТА-РІКА	4872543	76499	22414		421 697	133185		50,5	49,5	23,12	7,27	8,70
КУБА	11179995	121303	96148		13 336	1426380		49,7	50,3	10,75	19,21	3,00
КУВЕЙТ	2832776	55522	6515		2 866 136	187871		60,6	39,4	15,66	4,00	3,00
ЛАОС	7019073	167756	52643		22 244	1345075		49,5	50,5	20,97	6,50	2,40
ЛАТВІЯ	1965686	19460	28306		263 126	337678		46,2	53,8	10,24	25,33	8,70
ЛЕСОТО	1953070	49022	29101		6 572	363763		49,0	51,0	34,08	5,73	28,10
ЛИТВА	2854235	28542	41386		136 036	544120		47,1	52,9	9,81	24,40	8,20
ЛІБЕРІЯ	4299944	145768	40849		113 779	276630		49,7	50,3	41,94	3,40	85,00
ЛІВАН	6237738	89823	30565		1 997 776	798140		48,7	51,3	24,69	9,64	30,00
ЛІВІЯ	6541948	116447	23551		771 146	141623		51,2	48,8	20,82	6,04	19,50
КЮРАСО	149035	2057	1237		37 611	69893		47,9	52,1	12,35	21,58	13,00
ЛІХТЕНШТЕЙН	37937	400	277		23 493	3870		48,5	51,5	9,95	22,20	3,40
ЛЮКСЕМБУРГ	582291	6696	4251		249 325	61058		49,2	50,8	11,15	19,24	6,90
МАВРІКІЙ	1348242	17797	9438		28 585	168255		49,2	50,8	20,68	8,07	7,70
МАВРИТАНІЯ	3677293	113628	29786		138 162	119334		48,2	51,8	44,22	3,87	31,00
МАДАГАСКАР	24430325	784213	163683		32 075	169984		49,7	50,3	40,50	3,22	2,20
МАКАО	597425	5257	2629		342 703	140395		47,9	52,1	8,46	14,07	1,90
МАКЕДОНІЯ	2100025	24570	19110		130 730	516024		50,0	50,0	11,06	18,52	26,90
МАЛАВІ	18570321	766954	150420		215 158	302515		50,0	50,0	33,17	5,24	6,60
МАЛАЙЗІЯ	30949962	600429	160940		2 514 243	1835252		50,2	49,8	16,46	9,12	2,70
МАЛІ	17467108	775540	214845		363 145	1005607		49,7	50,3	46,56	5,07	30,00
МАЛЬДІВИ	392960	6287	1533		94 086	2844		59,0	41,0	17,00	5,70	11,00
МАЛЬТА	415196	4193	3820		41 442	103392		49,7	50,3	14,79	16,34	5,40
МАРОККО	33655786	605804	0		88 511	2834641		49,7	50,3	26,23	6,04	9,40
МАРШАЛЛОВІ О-ВИ	73376	1834	308		3 284	2809		51,0	49,0	40,95	2,48	36,00
МЕКСИКА	123166749	2278585	652784		1 193 155	12339062		49,0	51,0	28,94	7,42	4,50
МІКРОНЕЗІЯ	104719	2126	440		2 756	2102		50,0	50,0	34,46	5,15	16,20

Країна	Чисельність населення, осіб	Народилось, осіб	Померло, осіб	Природний приріст, %	Прибули, осіб	Вибули, осіб	Сальдо міграції	Чоловіки, %	Жінки, %	До 15, %	65 і старше, %	Рівень Безробіття, %
МОЗАМБІК	25930150	993125	293011		222 928	713867		49,2	50,8	31,87	4,68	17,00
МОЛДОВА	3510485	41424	43881		142 904	888610		47,6	52,4	10,68	15,06	6,10
МОНАКО	30581	202	294		21 042	28626		47,6	52,4	12,75	25,99	2,00
МОНГОЛІЯ	3031330	59414	19097		17 620	59266		50,0	50,0	28,01	3,84	7,70
НАМІБІЯ	2436469	67977	19735		93 888	145852		50,2	49,8	36,43	4,65	28,10
НАУРУ	9591	234	57		3 178	2391		50,8	49,2	33,20	1,60	23,00
НЕПАЛ	29033914	577775	165493		518 278	1629306		49,0	51,0	34,91	5,27	46,00
НІГЕР	18638600	835009	218072		189 255	356793		50,0	50,0	51,67	3,08	5,10
НІГЕРІЯ	186053386	6939791	2362878		1 199 115	1093644		51,0	49,0	41,83	3,23	23,90
НІДЕРЛАНДИ	17016967	186336	149749		1 979 486	981434		49,5	50,5	11,08	23,21	6,90
НІКАРАГУА	5966798	106806	30431		40 262	638958		50,0	50,0	35,14	4,39	6,10
НІМЕЧЧИНА	80722792	686144	879878		12 005 690	4045411		49,2	50,8	13,47	20,59	4,80
НІУЕ	1200	22	21		80	68		49,1	50,9	24,90	11,90	-
НОВА ЗЕЛАНДІЯ	4474549	59512	33112		1 039 736	802335		49,7	50,3	13,51	20,12	5,80
НОВА КАЛЕДОНІЯ	275355	4185	1542		64 290	6330		50,2	49,8	24,26	8,50	17,10
НОРВЕГІЯ	5265158	64761	42648		741 813	193477		49,5	50,5	18,55	15,39	4,40
ОБ'ЄДНАНІ АРАБСЬКІ ЕМІРАТИ	5927482	90690	11855		8 095 126	136557		68,7	31,3	20,88	1,01	2,40
ОМАН	3355262	81533	11743		1 844 978	21333		55,0	45,0	24,32	1,54	15,00
ОСТРІВ МЕН	88195	970	882		45 221	10957		50,7	49,3	16,32	19,55	2,00
ОСТРОВИ КУКА	9556	136	79		4 152	21505		51,7	48,3	26,00	9,16	13,10
ПАКИСТАН	201995540	4504501	1292771		3 628 956	5935193		51,0	49,0	41,61	3,30	6,50
ПАЛАУ	21347	237	171		5 664	2552		53,3	46,7	20,54	7,26	4,20
ПАНАМА	3705246	67065	18156		184 710	142706		50,5	49,5	18,43	10,90	4,50
ПАПУА НОВА ГВІНЕЯ	6791317	162992	44144		25 782	4631		51,0	49,0	31,50	3,96	1,90
ПАРАГВАЙ	6862812	113236	32255		156 462	845373		50,2	49,8	21,39	8,39	5,50
ПЕРУ	30741062	553339	184446		90 881	1409676		50,2	49,8	18,37	4,35	6,10

Країна	Чисельність населення, осіб	Народилось, осіб	Померло, осіб	Природний приріст, %	Прибули, осіб	Вибули, осіб	Сальдо міграції	Чоловіки, %	Жінки, %	До 15, %	65 і старше, %	Рівень Безробіття, %
ПІВДЕННА АФРИКА	54300704	1113164	521287		3 142 511	841120		49,7	50,3	29,96	5,50	25,90
ПІВДЕННА КОРЕЯ	50924172	427763	295360		1 327 324	2345840		50,0	50,0	16,23	11,30	3,50
ПІВДЕННИЙ СУДАН	12530717	453612	100246		824 122	634613		55,5	44,5	45,34	2,30	12,00
ПІВНІЧНІ МАРІАНСЬКІ ОСТРОВИ	53467	920	203		21 648	28788		42,5	57,5	25,60	4,94	-
ПОЛЬЩА	38523261	369823	396790		619 403	4449789		48,5	51,5	10,14	20,55	10,60
ПОРТУГАЛІЯ	10833816	98588	111588		837 257	2306321		48,7	51,3	14,89	19,03	12,60
ПУЕРТО РІКО	3578056	38643	31487		274 972	1768384		47,9	52,1	11,17	23,29	13,70
РОСІЯ	142355415	1608616	1936034		11 643 276	10576766		46,2	53,8	11,09	18,82	5,40
РУАНДА	12988423	432514	114298		441 525	315866		49,7	50,3	40,11	3,16	13,20
РУМУНІЯ	21599736	194398	239757		226 943	3408118		48,7	51,3	10,18	23,43	6,30
САЛЬВАДОР	6156670	100354	35093		42 045	1436158		48,7	51,3	33,89	6,80	6,10
САМОА	198926	4098	1054		4 929	113139		51,5	48,5	38,28	4,96	12,30
САН - МАРИНО	33285	286	286		4 717	2303		47,6	52,4	9,94	24,09	8,70
САН-ТОМЕ І ПРИНСІПІ	197541	6578	1383		2 394	35833		49,5	50,5	41,75	3,69	13,50
САУДІВСЬКА АРАВІЯ	28160273	518149	90113		10 185 945	270029		54,1	45,9	24,63	2,99	11,40
СВАЗІЛЕНД	1451428	35270	19449		31 579	95671		48,7	51,3	25,04	5,16	40,00
СВЯТОЇ ЄЛЕНИ, ВОЗНЕСІННЯ І ТРИСТАН-ДА-КУНЬЯ	7795	76	60		604	3958		51,2	48,8	13,11	1,57	14,00
СЕЙШЕЛЬСЬКІ О-ВИ	93186	1295	643		12 791	11772		50,7	49,3	15,10	12,68	3,00
СЕКТОР ГАЗА	1753327	56632	5435		98 250	85700		51,0	49,0	59,30	2,30	25,00
СЕНЕГАЛ	14320055	486882	118856		263 242	586870		49,7	50,3	41,83	3,65	48,00
СЕН-П'ЄР І МІКЕЛОН	5595	40	55		986	435		50,2	49,8	19,05	13,21	9,90
СЕНТ-ВІНСЕНТ І ГРЕНАДІНИ	102350	1371	747		4 577	60424		50,7	49,3	30,60	7,28	18,80
СЕНТ-КІТС І НЕВІС	52329	696	372		7 443	39132		49,7	50,3	20,99	8,10	4,50

Країна	Чисельність населення, осіб	Народилось, осіб	Померло, осіб	Природний приріст, %	Прибули, осіб	Вибули, осіб	Сальдо міграції	Чоловіки, %	Жінки, %	До 15, %	65 і старше, %	Рівень Безробіття, %
СЕНТ-ЛЮСІЯ	164464	2220	1250		12 771	55414		49,0	51,0	30,66	7,28	20,00
СЕРБІЯ	7143921	64295	97157		807 441	964585		48,7	51,3	9,40	26,14	19,30
СИРІЯ	17185170	372918	68741		875 189	5011509		51,2	48,8	37,20	4,06	57,70
СІНГАПУР	5781728	48567	20236		2 543 638	313884		48,7	51,3	15,44	11,78	2,00
СІНТ-МААРТЕН	41486	548	207		27 295	23811		47,9	52,1	20,99	5,74	12,00
СЛОВАЧЧИНА	5445802	53369	53369		177 190	341620		48,5	51,5	10,44	20,25	10,90
СЛОВЕНІЯ	1978029	16418	20967		235 966	140490		48,7	51,3	10,25	24,53	12,00
СОЛОМОНОВІ ОСТРОВИ	635027	16066	2413		2 585	3833		50,5	49,5	12,00	21,00	-
СОМАЛІ	10817354	432694	143871		25 291	1998764		50,0	50,0	43,72	2,24	-
СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ	323995528	4082344	2656763		46 627 102	3023657		49,2	50,8	19,83	13,04	5,20
СУДАН	36729501	1046791	277308		503 477	1890861		50,7	49,3	30,89	4,78	13,60
СУРИНАМ	585824	9373	3632		46 836	267800		49,7	50,3	27,47	7,65	8,90
СЬЕРРА-ЛЕОНЕ	6018888	220893	60791		91 213	145003		48,5	51,5	41,72	4,46	3,30
ТАДЖИКИСТАН	8330946	198277	50819		275 059	589748		49,7	50,3	24,52	4,99	2,50
ТАЙВАНЬ	23464787	197104	171293		222 038	219000		50,5	49,5	14,20	12,10	3,70
ТАЙЛАНД	68200824	750209	538787		3 913 258	854327		49,5	50,5	19,69	8,43	1,00
ТАНЗАНІЯ	52482726	1889378	409365		261 222	294531		49,5	50,5	42,20	2,90	10,30
СХІДНИЙ ТИМОР	1261072	42624	7566		12 300	14200		51,7	48,3	41,44	4,71	11,00
ТОГО	7850569	267939	95236		85 926	86900		49,5	50,5	40,56	3,32	5,20
ТОНГА	106513	2407	522		5 731	56524		49,7	50,3	38,15	5,85	1,10
ТРИНІДАД І ТОБАГО	1220479	16110	10618		49 883	363332		50,5	49,5	13,96	13,38	3,50
ТУВАЛУ	10959	261	94		141	3472		49,0	51,0	30,60	5,40	-
ТУНІС	11134588	182607	66808		56 701	651044		50,2	49,8	23,77	7,85	15,40
ТУРЕЧЧИНА	80274604	1284394	69700		2 964 916	3114471		50,5	49,5	16,23	11,67	10,40
ТУРКМЕНІСТАН	5291317	102122	32277		196 386	242948		49,5	50,5	27,50	4,10	11,00
УГАНДА	38319241	1663055	379360		749 471	736017		50,0	50,0	49,90	2,10	-

Країна	Чисельність населення, осіб	Народилось, осіб	Померло, осіб	Природний приріст, %	Прибули, осіб	Вибули, осіб	Сальдо міграції	Чоловіки, %	Жінки, %	До 15, %	65 і старше, %	Рівень Безробіття, %
УГОРЩИНА	9874784	89861	127385		449 632	595937		47,6	52,4	9,59	24,75	7,10
УЗБЕКИСТАН	29473614	498104	156210		1 170 899	1991040		49,7	50,3	19,84	6,55	10,70
УКРАЇНА	44209733	473044	636620		4 834 898	5825745		46,2	53,8	10,34	21,38	10,50
УОЛЛІС І ФУТУНА	15664	208	81		2 849	7843		51,2	49,8	22,71	9,33	12,20
УРУГВАЙ	3351016	43563	31500		71 799	346976		48,7	51,3	21,76	14,11	7,10
ФАРЕРСЬКІ ОСТРОВИ	50456	706	439		5 517	14284		52,2	47,8	13,57	22,51	2,20
ФІДЖІ	915303	17391	5675		13 751	204934		50,2	49,8	29,04	4,64	8,80
ФІЛІПІНИ	102624209	2462981	626008		211 862	5316320		50,0	50,0	22,26	6,76	6,50
ФІНЛЯНДІЯ	5498211	59106	54432		315 881	295077		49,0	51,0	11,06	26,59	9,40
ФОЛКЛЕНДСЬКІО-ВІ	2931	32	14		1 571	1124		52,5	47,5	16,37	11,65	4,10
ФРАНЦІЯ	66836154	828768	621576		7 784 418	2145975		49,0	51,0	12,12	25,12	9,90
ФРАНЦУЗЬКА ПОЛІНЕЗІЯ	285321	4280	1455		30 058	1337		51,5	48,5	24,49	6,94	21,80
ХОРВАТІЯ	4313707	38823	49608		576 883	865147		48,2	51,8	15,23	17,70	19,30
ЦАР	5507257	191102	74348		81 598	440745		49,5	50,5	41,00	3,70	8,00
ЧАД	11852462	427874	165934		516 968	208335		47,9	52,1	46,10	2,90	21,20
ЧЕХІЯ	10644842	101126	106448		405 093	932582		48,7	51,3	10,74	24,75	6,50
ЧИЛІ	17650114	241807	107666		469 436	612409		49,5	50,5	13,66	14,88	6,40
ЧОРНОГОРІЯ	644578	6575	6188		82 541	138356		49,7	50,3	19,15	12,84	18,50
ШВЕЙЦАРІЯ	8179294	86701	67070		2 438 702	664557		49,2	50,8	9,99	23,42	3,30
ШВЕЦІЯ	9880604	118567	92878		1 639 771	333428		49,5	50,5	11,86	25,39	7,40
ШРІ-ЛАНКА	22235000	344643	137857		38 706	1637385		49,2	50,8	25,21	7,87	4,20
ЯМАЙКА	2970340	53466	19901		23 167	1067455		49,5	50,5	26,05	8,09	14,00
ЯПОНІЯ	126702133	988277	1216340		2 043 877	797496		48,7	51,3	13,12	23,60	3,30

Основні демографічні показники регіонів України

Адміністративна одиниця	Чисельність населення, тис.осіб	Народилось, осіб	Померло, осіб	Природний приріст, ‰	Прибули, осіб	Вибули, осіб	Сальдо міграції	Чоловіки, %	Жінки, %	До 15	15-65	65 і старше	Безробіття
Україна	42584,5	397039	583631		256808	246188		46,2	53,8	14,6	70,2	15,2	9,5
АР Крим*	1967,2	24054	27028		24818	24038		46,1	53,9	14,9	70,4	14,7	6,1
Вінницька	1590,4	15316	24617		5608	8113		45,7	54,3	14,9	68,1	17	9,3
Волинська	1041	13033	13492		4523	5778		47,1	52,9	19	68,2	12,8	10
Дніпропетровська	3230,4	31000	53127		11437	13783		46,1	53,9	14,1	70,2	15,7	7,4
Донецька	4244	19321	36808		5775	9376		45,9	54,1	12,6	70,4	17	14,2
Житомирська	1240,5	12982	20108		12813	12754		46,4	53,6	15,8	68,1	16,1	12
Закарпатська	1258,8	16000	15399		3311	4293		48,1	51,9	19,1	69,8	11,1	9,5
Запорізька	1739,5	15664	28129		3893	5582		46	54	13,5	70,7	15,8	10,2
Івано-Франківська	1379,9	14660	17221		9191	9067		47,2	52,8	16,7	69,5	13,8	8,9
Київська	1734,5	19027	28193		25078	13676		46,3	53,7	14,9	69,8	15,3	6,5
Кіровоградська	965,8	8859	16277		8398	8374		46	54	14,3	68,7	17	11,9
Луганська	2195,3	6485	14097		1470	3957		45,9	54,1	12,3	71,4	16,3	16,6
Львівська	2534	27134	32263		31031	26049		47,4	52,6	15,7	70	14,3	8,3
Миколаївська	1150,1	10781	17421		6067	7508		46,5	53,5	14,7	70,7	14,6	9,2
Одеська	2386,5	26417	33570		17896	14516		46,8	53,2	15,5	70,5	14	6,7
Полтавська	1426,8	12476	24437		12591	12750		45,8	54,2	13,2	69,9	16,9	12,4
Рівненська	1162,7	15688	14483		7629	7882		47,4	52,6	19,7	68,2	12,1	11
Сумська	1104,5	8822	18701		15099	13947		45,7	54,3	12,7	70,8	16,5	10,6
Тернопільська	1059,2	9974	14954		3393	4930		46,4	53,6	15,7	69	15,3	12

Адміністративна одиниця	Чисельність населення, тис.осіб	Народилось, осіб	Померло, осіб	Природний приріст, ‰	Прибули, осіб	Вибули, осіб	Сальдо міграції	Чоловіки, %	Жінки, %	До 15	15-65	65 і старше	Безробіття
Харківська	2701,2	24004	42229		17915	17118		46	54	12,6	72,2	15,2	7,3
Херсонська	1055,6	10769	16442		3061	4095		46,7	53,3	15,1	70,5	14,4	10,4
Хмельницька	1285,3	12743	19982		5717	7623		46,1	53,9	15,1	68,5	16,4	10,4
Черкаська	1231,2	10582	20267		5072	7145		45,5	54,5	13,4	69,1	17,5	10
Чернівецька	908,1	10226	11513		2777	3263		46,8	53,2	16,7	69,7	13,6	10,5
Чернігівська	1033,4	8506	19235		7092	7926		45,4	54,6	12,9	68,4	18,7	11,2
м.Київ	2925,8	36570	30666		29971	16683		46,7	53,3	14,1	73,3	12,6	7,5
м. Севастополь*	385,9	4463	5326		5486	3066		45,7	54,3	14,3	70,3	15,4	6,3

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ**
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
Географічний факультет
*Кафедра географії України
та регіоналістики*

ЗРАЗОК

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ НАПИСАННЯ
І МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З КУРСУ
«ГЕОГРАФІЯ НАСЕЛЕННЯ»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ІІІ КУРСУ ДЕННОЇ ФОРМИ
НАВЧАННЯ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ
«ГЕОГРАФІЯ»**

Завдання складено на основі навчальної програми з курсу «географія населення» к.г.н., доцентом кафедри географії України та регіоналістики ЧНУ І.І. Косташуком

**ЧЕРНІВЦІ
2011**

РІВЕНЬ І

В кожному із запропонованих запитань виберіть одну правильну відповідь, занесіть її в бланк оцінювання Ваших результатів. Кожна правильна відповідь оцінюється в 0,5 балів.

Виправлення та креслення оцінюються не будуть.

1. Вкажіть прізвище вченого, який є автором відомої монографії «Розвиток міст і міське розселення в Українській РСР» в якій розглядаються актуальні питання міського розселення в Україні.

- А) Покшишевський В.В.;
- Б) Хомра О.У.;
- В) Пітюренко Ю.І.;
- Г) Фащевський М.І.

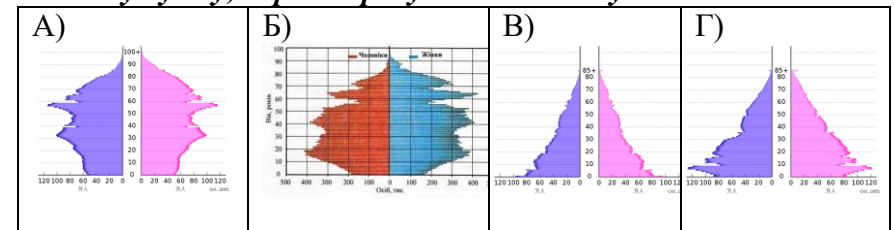
2. Вкажіть рік коли у світі було зафіксовано перший мільярд жителів.

- А) 1819 р.;
- Б) 1820 р.;
- В) 1921 р.;
- Г) 1922 р.

3. З'ясуйте основну причину зростання чисельності в Китаї в другій половині ХХ століття.

- А) перехід економіки до ринкової, «економічне диво» Китаю;
- Б) поява національної релігії – даосизму;
- В) значна частка у статевій структурі жінок;
- Г) підвищення рівня медицини.

4. Виберіть із запропонованих статеві-вікових пірамід ту, яка на Вашу думку, характеризує населення сучасної Японії.

5. Визначте, у якому із варіантів ми можемо спостерігати стагнаційний тип відтворення населення?

А) у країні із загальною чисельністю 10000 осіб, ПП становить 12‰, при показнику вибуття – 250 осіб за рік, та прибуття 2‰;

Б) у країні із загальною чисельністю 10000 осіб, ПП становить 2‰, при показнику вибуття – 140 осіб за рік, та прибуття 12‰;

В) у країні із загальною чисельністю 20000 осіб, ПП становить 20‰, при показнику вибуття – 450 осіб за рік, та прибуття 12‰;

Г) у країні із загальною чисельністю 20000 осіб, ПП становить 25‰, при показнику вибуття – 140 осіб за рік, та прибуття 2‰.

6. Вкажіть область України в якій у 2008 році спостерігався додатний природний приріст населення.

А) Київська;

Б) Полтавська;

В) Закарпатська;

Г) Одеська.

7. Зазначте науковий термін, що найкраще характеризує кримських татар в сучасній Україні.

А) репатріанти;

Б) іммігранти;

В) емігранти;

Г) політичні біженці.

8. Зазначте частину світу та причину, де чоловіки переважають над жінками.

А) Західна Європа, через високий рівень життя жіночого населення, його генотип;

Б) Північна Америка, через важку і небезпечну працю жінок;

В) Африці, що пояснюється природним відбором населення;

Г) Азія, через жорстке ставлення чоловіків до жінок, яке узаконене мусульманськими державами.

9. Виберіть найбільш густозаселений регіон світу:

А) острів Суматра;

Б) дельта річки Ніл;

В) Малагасійська республіка;

Г) Великі Рівнини в Північній Америці.

10. Вкажіть область України із найвищим показником густоти населення.

А) Волинська;

Б) Запорізька;

В) Одеська;

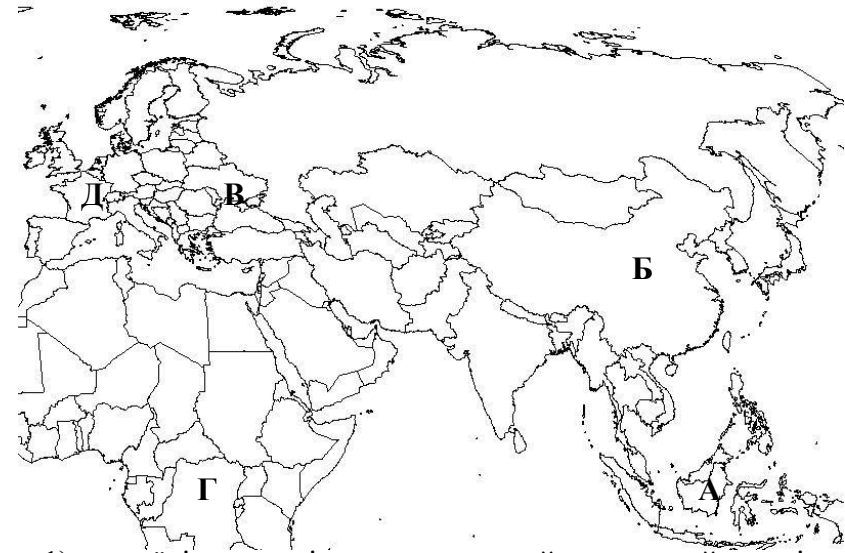
Г) Чернівецька.

РІВЕНЬ II

В кожному із запропонованих запитань встановіть відповідність. Кожна правильно встановлена відповідність оцінюється в 0,5 балів.

Виправлення та креслення оцінюватися не будуть.

1. Встановіть відповідність, між державами показаними на карті та характеристиками демографічних процесів у них.

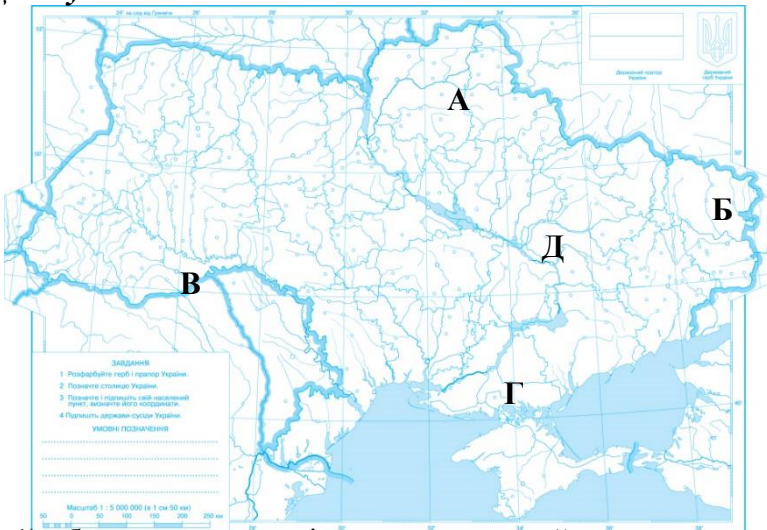
1) у країні спостерігається додатний природний приріст (2,8%) населення, чисельність населення сягнула 4 млн. осіб (початок 2009 р.), спостерігається надзвичайно висока дитяча смертність – 80‰;

2) населення у цій країні розміщено нерівномірно: у приморських районах густота населення складає у середньому 400 чол. на 1 км², у Центральних – понад 200 чол., а в гірській частині – менше 10 чол. на 1 км²;

3) природний приріст населення в країні дуже низький. Державна політика заохочування народжуваності дещо поліпшила показники приросту. Більшість населення країни живе в містах. У столиці з околицями зосереджено близько 1/5 населення країни. Кількість її жителів постійно зростає, тому уряд проводить політику стримування росту населення столиці;

4) це четверта в світі країна за кількістю населення, середня густота рівна густоті населення Львівської області; близько однієї третини населення тут виповнилося менше 15 років; середня тривалість життя – 65 років для чоловіків та 69 для жінок.

2. Встановіть відповідність, між областями України показаними на карті та характеристиками демографічних процесів у них.

1) область за чисельністю населення займає передостаннє місце, після м. Севастополь; природний приріст помітно корелює із національною структурою населення;

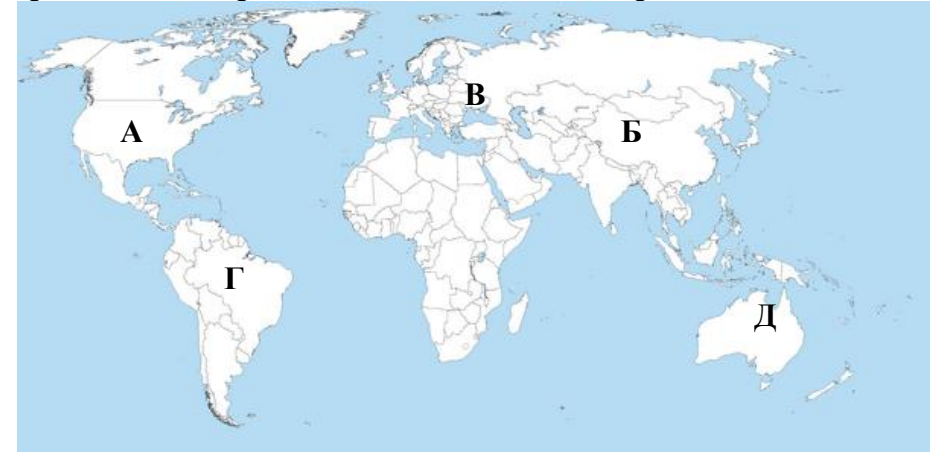
2) область, із найменшою густотою населення в Україні та найнижчими показниками природного приросту (-12,2%);

3) в області висока густота населення (106 осіб/км²), що пояснюється розміщенням великих міст; спостерігається помітний

відтік населення – 2248 осіб (у 2007 році), активно населення мігрує до країн СНД;

4) регіон із найвищою дитячою смертністю (до 1 року) – 13,9‰, помітно високою густотою населення (87 осіб/км²), природним приростом – (-8,5‰).

3. Встановіть відповідність між геодемографічними процесами та країнами, позначеними на карті.

1) ПП (+1,5 млн. осіб) > МС (+850 тис. осіб). Населення зростає. В недалекому минулому визначальну роль в демографічному процесі відігравали міграції;

2) ПП (- 243,9 тис. осіб) < МС (+14,9 тис. осіб). Спостерігається депопуляція населення. Проте, населення, що виїхало на початку 90-х років, як трудові мігранти, повертається в свою державу;

3) ПП (+2 млн. осіб) > МС (-5,64 тис. осіб). В державі, яка є п'ятою за чисельністю населення, незначний додатний природний приріст та від'ємне сальдо зовнішньої міграції;

4) МС(57%) > ПП(43%). В країні проживає близько 20 млн. осіб. Зростання чисельності відбувається як за рахунок природного приросту, так і сальдо міграції.

4. Встановіть відповідність між містами-столицями країн світу позначених на карті та їх чисельністю.

- А) 8,4 млн. осіб;
- Б) 3,1 млн. осіб;
- В) 8,5 млн. осіб;
- Г) 2,6 млн. осіб;
- Д) 7,2 млн. осіб.

РІВЕНЬ III

Виконайте різні типи тестових завдань. Кожне завдання оцінюється в ту кількість балів, що зазначена біля нього.

Виправлення та креслення оцінюватися не будуть.

1. Вкажіть назви країн із регресивним типом відтворення населення (1,5 бали).

- А) Бурунді;
- Б) Монако;
- В) Домініка;
- Г) Люксембург;
- Д) Свазіленд
- Е) Ліхтенштейн.

2. Розв'яжіть задачу та зазначте в бланку відповідь (2,5 бали).

В умовній країні проживає 30 млн. осіб населення. Впродовж року тут померло 256 тис. осіб, а народжуваність становила 12,4‰, імміграція склала 122 тис. осіб, а еміграція – 7,5‰. Обчисліть абсолютні показники природного приросту, міграційного сальдо, та зазначте, якою буде чисельність населення в кінці року.

3. Вкажіть назви термінів (3 бали):

- А) процес швидкого збільшення чисельності населення - ...?
- Б) часовий розвиток населення на певній території, його кількісні та якісні зміни, загальний напрям та характер таких змін - ...?
- В) процес зменшення чисельності населення через від'ємні показники природного приросту населення, що призводить до «старіння нації» - ...?

Максимальна оцінка – 20 балів

(I рівень – 5 балів; II рівень – 8 балів; III рівень – 7 балів)

Успіхів, натхнення, творчості та максимального результату!

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безуглий В. Регіональна економічна і соціальна географія світу: Навч. посіб. / В. Безуглий С. Козинець/ Вид. 2 – ге доп., перероб. – К.:ВЦ “Академія”, 2007. – 610 с.
2. Влах М. Географія населення: Словник-довідник / М. Влах. – Львів Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – 168 с.
3. Гудзеляк І.І. Бібліографічний показник наукових видань з географії населення і розселення Західного регіону України / І.І. Гудзеляк, Г. М. Анісімова. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2000. – 296 с.
4. Гудзеляк І.І. Географія населення: Навчальний посібник / Гудзеляк І.І./ – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 116 с.
5. Джаман В.О. Регіональні системи розселення: демогеографічні аспекти / Джаман В.О. – Чернівці: Рута, 2003. – 392 с.
6. Джаман В.О. Демогеографія. Навчальний посібник / Джаман В.О., Круль В.П., Чернюх Г.Я. – Чернівці: Рута, 2002. – 160 с.
7. Дністрянський М. С. Етногеографія України: Навчальний посібник / Дністрянський М. С. – Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 232 с.
8. Заставецька О.В. Географія населення України. Навчальний посібник / О.В. Заставецька, Б.І. Заставецький, Д.В. Ткач. – Тернопіль, 2003. – 149 с.
9. Заставний Ф.Д. Населення України / Заставний Ф.Д. – Львів: Край, Просвіта, 1993. – 224 с.
10. Заставний Ф.Д. Географія України: у 2-х книгах / Заставний Ф.Д. – Львів, Світ, 1994. – 472 с.
11. Крачило М.П. Географія населення: Навч. посібник / М.П. Крачило. К.: НМК ВО, 1992. – 180 с.
12. Муромцева Ю.І. Демографія: Навчальний посібник / Муромцева Ю.І. – К.: Кондор, 2006. – 300 с.
13. Новий довідник: Географія / за ред. Л.В. Пасенко. – К.: ТОВ “Казка”, 2008. – 992 с.
14. Паньків Н. Населення Українських Карпат / Паньків Н. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 248 с.
15. Пістун М.Д. Основи теорії суспільної географії / Микола Данилович Пістун. – К.: Вища школа. 1996. – 231 с.
16. Прибиткова І.М. Основи демографії / Прибиткова І.М. К.: Артк, 1997. – 256 с.
17. Соціально-економічна географія України: навч., посібник / за ред. проф. Шаблій О.І. / вид. друге, перепоб., і доп., - Львів: Світ, 2000. – 680 с.
18. Стеценко С. Г. Демографічна статистика: Підручник. К.: Вища школа 2005. – 415 с.
19. Топчієв О.Г. Основи суспільної географії. Одеса: Астропринт, 2001. – 560 с.
20. Шаблій О.І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії / Олег Іванович Шаблій. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2001. – 744 с.
21. Яворська В.В. Геодемографічні процеси і геодемографічні райони Українського Причорномор'я: Методологія і методичні проблеми: Монографія / Яворська В.В. – Одеса: Астропринт, 2007. – 208 с.

Навчальне видання
Косташук Іван Іванович
Білоус Юрій Олександрови

Навчальний посібник

Відповідальний за випуск Джаман В.О.

Комп'ютерний набір Косташук І.І., Білоус Ю.О.

Підписано до друку 25.08.2022. Папір офсетний. Формат 60х84/8.

Ум.др.арк. 6.04.

Тираж 50 примірників.